

KANAT AÇANLAR

GÜLÜMSÜN TANSEV

ÖYKÜ

DİJİTAL KİTAPLAR

Gölümsün Tansev

Kanat Açanlar

Öykü

DİJİTAL KİTAPLAR

Kitaplar Özgürlük İster!

Mayıs 2025

Dijital Kitaplar

bilgi@dijitalkitaplar.net

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım amaçlı kısa alıntılar dışında yazılı izin olmaksızın dijitalkitaplar.net haricindeki bir internet sitesinde yayınlanamaz ve basılı hale getirilemez.
Ticari mal değildir; satılamaz.

Yayın Yönetmeni: Emrah Polat

Editör: Ömer Turan

Kapak Tasarımı: Kupür Creative

Sayfa Tasarımı: Esranur Gelbal

Gülümsün Tansev, İstanbul, Erenköy’de doğdu. Avusturya Lisesi’ni bitirdi ve çevirmen olarak çalışmaya başladı. *Bütün Dünya*, *Elele* dergisi ve çeşitli firmalarda bazen yazılı, bazen sözlü tercümanlık yaptı. Emekli olduktan sonra öykülerine daha çok zaman ayırdı. Türkiye, Avusturya ve Almanya’da yaratıcı yazarlık kurslarına ve seminerlerine katılarak kendini geliştirdi. Can Yayınları’nın açtığı yarışmada *Türkiye Hikâyelerini Anlatıyor* adlı kitapta bir öyküsü yayımlandı.

Mavi Öyküler, *Her Zamanlı Kadınlar*, *Gölge Gölge Karıştı* ve *İki Köşeli Üçgen* adını taşıyan dört öykü kitabı yayımlandı. Ayrıca *Mavi Bebek Masalları* adlı bir çocuk kitabı okurlarla buluştu. *Microscope* dergisinde her ay bir öyküsü yayımlandı.

Kızı ve torunuyla birlikte hâlâ Erenköy’de yaşamayı ve yazmayı sürdürüyor.

Öyküler

Ambarda Kalan	6
Kalbin Belleği Var mı?	30
Lateks Cinleri	65
Annem	85
Sadece Bir Rüya	90
Milattan Önce	95
Nemesis	112
Kelebekler Dalgın mıdır?	118
Frida ve Doktor Çehov	139
Olur	147
Son-Ra, Murat, Ye-Zit	155

AMBARDA KALAN

Hepsi gitti; sırayla anlatacağım, ne için ve nereye gittiler? Bir ben kaldım. Ben kaldım işte!

O gece kocama rakı mezeleri hazırlamıştım. Eşitlikten konuştuk bir süre. Sonunda Özer kesti-rip attı:

“Yok öyle bir şey,” dedi. “Eşitlik dediğin ütopya.”

“Biliyorum ama biz onu kendi içimizde yaşatalım gene de.”

“Yaşattık da ne oldu? Bak geldiğimiz yere, oğlan da gitti, kız da... Şimdi de sıra bende.”

Kocaman yudumlar aldık rakıdan, iç çektik karşılıklı. O, bir çatal dolusu patlıcan salatası attı ağzına, ben bir kara zeytin.

“Seni özleyeceğim ama bu mezeleri de özleyeceğim inan, belki senden daha çok.”

“Hadi oradan, ben sana şimdi gösteririm mezeyi.”

“Şaka karıcığım, şaka. Ellerine sağlık. Hem bunca yıl sonra ayrı düşmek yarayacak bize. Tekdüzeliğe teslim ettiğimiz aşkımız depreşecek.”

“Ya, demek tekdüzelik. Ben seninle geçirdiğim hiçbir günü böyle tarif etmezdim.”

“Yani lafın gelişi işte...”

“Anlaşıldı, laf döndü dolaştı benim kalbimi kırmaya kadar geldi sonunda.”

“Aman be İlkey! Giderayak üzme beni. Ben öyle demek istemedim işte, sen de biliyorsun. Rusya’ya gitmeyi kim ister? Götüm donacak orada... ‘Ya git ya çık’ dediler. Defalarca konuşmadık mı bunları? Ama anlayan kim? Sana daha çok para yollarım. Birkaç sene katlanır, para biriktiririz. Sonra çocuklara gidebiliriz. Belki ufak bir yazlık bile alabiliriz. Hı, karıcığım, ne dersin? Sen bu konuları iyice bir düşün taşın.”

O konuşurken ben iki zeytin daha yedim. Kadehimi boşalttım. Sadece zeytin istiyordu canım; ne pilaki, ne pastırma. Garip değil mi?

Hiçbir şey garip değildir.

Özer kaldığı yerden devam etti:

“Üç ay sonra izne geleceğim nasılsa, o zaman bir daha konuşuruz... Sen gitmemi istemezsen burada kalır, başka bir iş bakarım.”

“Boş konuşma! Burada iş mi var bizim gibi yansızlara, tarikatsızlara, amcası dayısı olmayanlara?”

“Hep böyle kalacak değil ya...”

“Asıl ütopya bu. Kızımız, oğlumuz buna inandı mı ki, biz inanalım?”

Sonra daha çok rakı içtik. Yıkılana kadar karşılıklı oturup göz göze bakıştık. Düşe kalka yatak odasına doğru yürüdük birbirimize abanarak ve kendimizi üst üste yatağa attık. Kahkahalarım göz yaşlarıma karıştı sevişirken. Meğer bu benim son sevişmemmiş. Hiç bilemedim. Sonraları düşündükçe kinin acısı bir tat birikti damağımda. Afrodit kulağıma fısıldayabilirdi: “Aşk, hayatın bu gece sona erdi!” diyebilirdi. Hadi o benimle ilgilenmedi, hiç değilse Phobos ya da Deimos üstlenseydi bu görevi. Acaba onlar neredeydi? Bilsem her şey farklı olur muydu?

Sabah Özer heyecanlıydı. Taksiye binerken yarım yamalak öpüştük. Nefesi hâlâ sarımsak kokuyordu.

İlk günleri anlatmasam daha iyi. Şu aralar “İleri bak!” modası var ya, işte ben de öyle yaptım. Dizilerde, filmlerde güçlü kadınlar yalnız kaldıklarında gözlerini uzaklara yönelterek çarçabuk geçmişi unutmayı başarıyorlar. Ne yazık ki bu bana uymadı, bütün çabam boşa gitti. İleri baktığımda gördüğüm karanlık, soğuk ve içinde ışık yanmayan bomboş bir evdi. İç plan görüntüsü yok olup gitmişti çoktan.

Bu yüzden dönüp geriye baktım. İlk gençliğime, Özer’e ilk âşık olduğum yıllara ve hemen ardından gelen yıllara. Defalarca kızımı doğurdum, oğlumu doğurdum. Bir daha zorladım kendimi o günleri yeniden yaşamak için. Emzirdim, minik ellerinden

tutup okul yollarında yürüdüm. Olmadı, olmadı. Her gün gelip çarçabuk bugüne dayandı sonunda. Işık yoksunu, ses yoksunu ev büyüdü, kocaman oldu; ben küçüldüm, soyu tükenmiş bir bakteriye dönüştüm. Bir benzerim daha yok.

Oğlu; Tarık

İlk giden oğlumdu. Ablasıyla mırıl mırıl konuşurken dinledim onları. Kendime engel olamadım. Analar meraklı olur.

“Abla be, söyle, haksız mıyım? Bize resmen psikolojik baskı uyguladılar işyerinde. Bezdirdiler sonunda.”

“Haklısın kıvırcık. Aslında benim isteğim de aynı. Egemen gücün kontrolü altında dışlanmak çok ağrıma gidiyor. İnsanlara eşit haklar tanıyan bir ülkede yaşamak ne hoş olurdu...”

“Baksana, it gibi çalışıyoruz da ne oluyor? Huzur vermiyorlar. Rahatça elini bile tutamıyorum Sermet’in.”

“Oğlum, bırak el tutmayı, rahatça konuşsam bile işimden olurum ben. Kim rahatça istediğini yapıyor ki...”

“E o zaman, değer mi bu hayat bunca acıya? Biliyorsun, Sermet’le çok uğraştılar. İş bırakana kadar peşini bırakmadılar. Biz onunla Avustralya düşünüyoruz. Onun dayısı yerleşik orada. ‘Sevgilini de

al gel' demiş, bize düğün yapacakmış. Düşünsene, burada köşe bucak saklan, işyerinde her gün sana mobbing yapılınsın, orada düğün dernek... Bence cinsiyet eşitliği olan bir ülkede her şey vardır.”

“Ah kıvrıcık, o kadar haklısın ki. Aslında din bizi ayırana, politikacılar bölene ve hırs körleştirene kadar biz de eşittik. Tamam, anlıyorum, gidin gitmesine de... Ya bizimkiler?”

“Ben de özleyeceğim onları ama çaresizim işte. Belki günün birinde çıkıp gelirler...”

“O kadar uzağa mı? Hiç sanmam.”

“Öyle deme be abla!”

Birden çıktım karşılarına. İkisi de şaşırdı. Kızım ellerini yüzüne kapattı. Oğlum boş boş baktı yüzüme. ‘Ne kadarını duydun?’ der gibi.

“Bence haklısınız” dedim. “Sizin yaşınızda olsam bir gün bile durmam. İnsan gibi yaşayacak tek hayatımız var. Bakın benimkine; cesaretsizlik ve konformizm yüzünden heba oldu gitti. Siz benim gibi olmayın. Elimde bir tek siz kaldınız. Sizin insanca yaşadığınızı bilirim gözüm arkada kalmaz.”

Bir süre, saksısı değiştirilmiş iki bitki gibi sersem sersem baktılar bana. İnanmakla inanmamak arasında gidip geldiler. Benden bekledikleri ağlayıp dövünmemdi, belki de yerlere yatıp “Cesedimi çiğnemedi asla!” dememdi. Kendi kendime “Dizinin dibinde oturan iki mutsuz çocuk mu istersin, uzaklardan çınlayan iki neşeli ses mi?” diye sordum.

Sonra ikisini de öptüm ve gülerek “Hem artık görüntülü konuşma var, iyilik haberlerini alsam bana yeter” diyerek oğlumu rahatlattım.

O akşam oğlumun eşcinsel olduğunu öğrenmiştim. Küçükken onu yıkardım, sonraları benden çekinir olmuştu. Birden çırılçıplak gördüm onu. Sermet’le öpüştüler, birbirlerini okşadılar. Tam orada takılıp kaldım, devamına düşlerimde bile yer veremedim. Öte yandan sevindim sanki. Yalnız değildi oğlum. Bir sevdiği ve bir seveni vardı.

Bu konu her zaman önemlidir.

Oğlumun saçları kıvrırcıktır. Babasına benzer. Ağzı miniciktir, küçük bir kuşun gagası gibi pembe ve sevimlidir. Gözleri her zaman meraklı bakar. Kızım ise bana benzer. Küllü sarı düz saçları, biçimli güzel dudakları ve umursamaz bakışları vardır. Elleri ve ayakları o kadar zariftir ki, bir bakan dönüp gene bakar.

Eskiden yaz başlarken çilek reçeli yapardım. Kızım çok sever. Yaz biterken de oğluma vişne reçeli. Özer’le ben ayrım yapmazdık. Şu an ağlamak geliyor içimden. Kendimi salıverip reçel kavanozlarına baka baka, bütün birikimini boşaltan kocaman bir bulut gibi tükenene kadar ağlamalıyım. Bir süre tek satır bile yazamam.

Nerede kalmıştım? Oğlum, Sermet’le birlikte Avustralya’ya göç etmişti. Dayı Bey düğün yapmış onlara. Anasız, babasız, ablasız bir düğün. Düğün-

den sonra bizi aradılar, gözleri ışıltı ışıltı, titrek bir coşkuyla hızlı hızlı konuştular. Belki de bana öyle geldi. Bir sesin ve görüntünün bile onca yolu kat etmesi pek kolay olmasa gerek.

*Adı Yemen'dir,
Gülü çemendir,
Giden gelmiyor,
Acep nedendir.*

*Adı Sidney'dir,
Yeri güneydir,
Giden gelir mi,
Umut yetmiyor.*

Kızı; Ayça

Kızıma gelince, daha çetrefilli bir durum sözkonusu. Onu anlatmak bana daha çok acı verecek biliyorum ama gene de anlatacağım, çünkü verdiğim sözden dönemem.

Bir akşamüzeri yüzü gözü şiş geldi eve. Belli ki çok ağlamış.

“Aman yavrum, ne oldu sana böyle?” diye feryat ettim.

“Babam evde mi?” oldu ilk sözü.

“Yok kızım, biraz önce aradı. Şantiyede toplantı varmış, gecikecekmış.”

“Aman iyi, o duymasın. Bugün işten ayrıldım.”

“Duyarsa duysun, ne var bunda?”

“Öyle değil işte. Babam duyarsa gider, patronum olacak o herifi parçalar.”

“Ne yaptı sana, şunu başından anlatsana.”

“Hiçbir şey yapamadı. Bardağıma bir şey attığını fark ettim. Camdan yansıdı işte. Şansım varmış, yoksa yanmıştım. Bunak herif fark etmeden bardakları değiştirdim. Amacı neyse kendi başına gelsin istedim.

İki yudum içince yığılıp kaldı adi zampara. Önce onu izleyip güldüm, sonra sinirlendim, birkaç tekme attım böğrüne böğrüne. Öküz gibi böğürdü it ama doğrulamadı. Ben de ağlaya ağlaya çıkıp geldim. Artık oraya dönemem.”

“Dönme de zaten. Senin o herifin odasında ne işin vardı?”

“İşte asıl soru bu, anneciğim. Hakkımı aramak istiyordum.”

İçimiçime sığmıyordu artık. Yerimden fırladığım gibi odanın içinde dört dönmeye başladım.

“Gel mutfağa,” dedim sonunda. “Ağzım kurudu, su içelim. Sen de şunu bana en başından bir anlat.”

Mutfak masasına karşılıklı oturup birer bardak suyu bir dikişte içtik, gene doldurdum bardakları. Ayça, orada bulduğu kâğıt peçeteyi elinde ufalamaya başladı. Onun attığı parçaları ben avuçluyor, sıkıyor, yuvarlıyordum.

“Kızım, sen hâlâ öğrenemedin mi, bu ülkede hakkını arayanların başına neler geliyor? Üç maymunu oynamak en kolayı, bunu herkes bilir. Bir sen mi kaldın hak arayacak?”

“Tamam, ben de biliyorum ama bu farklı. İzzet’i tanırsın, fakülteden arkadaşım, olmaz olaydı sinsi herif. Aynı yıl mezun olduk, aynı zamanda girdik işe. Yani kıdemimiz ve yaptığımız iş açısından hiçbir farkımız yok. Ancak o benden fazla maaş alıyormuş. Geçen gün ağzından kaçırды, salak. O zaman tepem attı. Sadece erkek olduğu için bu ayırım yapılır mı?”

“Boş ver be kızım, aldırma gitsin.”

Ayça bu defa kürdanlara uzandı. Başladı hırsla kırmaya. Kırılan parçaları toplayıp tek tek cebime dolduruyor, peçete toplarının yanında biriktiriyordum.

“Aldırmamaktan oluyor her şey,” diyerek derin derin içini çekti. Yer karolarını sayar gibi dikkatle aşağı bakarken devam etti:

“Benim son projem çok beğenildi. Firma hemen onay verdi. Ben de buna güvenerek iş çıkışı patronun odasına girdim ve neden İzzet’e benden fazla aylık verdiklerini sordum.”

Ellerim terlemeye başlamıştı. Gene boğazım kurudu. Gene su doldurdum bardaklara.

“Anne, görmen gerekirdi, pislik herif beni nasıl karşıladı. Hemen ayağa kalkıp buyur etti koltuğa.

Sanırsın gelen bir prenses. Yapmacık ve abartılı bir tavırla ‘Ayça kızım, sana nasıl yardımcı olabilirim?’ diye sordu hemen. Derdimi anlatınca da işkembeden atmaya başladı. Maaşları bu ayarlamıyormuş, yönetim kuruluna bu dileğimi iletirmiş, bir sürü laga luga işte. Ama buraya kadar gelmişken karşılıklı bir kadeh viski içmeden bırakamazmış beni. Ben de babamdan bile yaşlı bu adama hayır demek ayıp olur düşüncesiyle kabul ettim. Kimin aklına gelirdi bu titrek herifin bu kadar soysuz olabileceği. Sonrasını biliyorsun işte. Kısaca bir daha o herifin suratına bakamam.”

“Haklısın yavrum, bakma zaten, gebersin pezevenk, sana iş mi yok.”

Evet, iş yoktu. Aylarca iş aradı Ayça. Nüfusu bol, işi az bir ülkede yaşıyorduk. Yeni bir iş olduğunda yüzlerce başvuru yapılıyor, öncelikle tanıdığı olanlar işe alınıyor; bilgi, eğitim ve yetenek aranmıyordu.

Tarık sık sık ablasını arıyor, “Hiç düşünme, sen de gel; burada işin hazır,” diyordu. Önceleri bu konuda çekingendi Ayça, düşünceliydi. Burada bir iş bulabilecek olsa bizi bırakıp gitmezdi, eminim. Her akşam eve geldiğinde, yüzünde biriken umutsuzluğu gizleyemez olmuştu.

Bir akşam yemekten sonra;

“Ben de gitmeyi düşünüyorum; ancak sizden uzak kalmayı göze alamıyorum,” deyiverdi.

Güzel kızım çoktan karar vermişti de nazıkçe fikrimizi sorar gibi yapıyordu. Özer’le birbirimize baktık. Ne diyeceğimizi hiç bilemedik. Bir süre kem küm ederek zaman kazanmak istedik. Gitmek isteyeneye “Dur!” demek olmazdı. Geleceğini elinden alamazdık. Özer’le gene bakiştık, ağız birliğı ettik. Üzülmeden, aklı bizde kalmadan rahatça gidebilmesi için aklımıza gelen ne varsa söyledik. Söylediklerimizin tek bir kelimesi içimizden gelmese de belli etmedik.

“Aslında ne iyi olur. Hele sen işe gir, yerleş; sonra biz de geliriz, bize oraları gezdirirsiniz.”

Yüzü ışıdı yavrumun.

“Söz mü, anne?” dedi.

“Söz, vallahi,” dedim.

Verilen söz tutulmalıdır.

Haftada bir konuşuyoruz. İkisi de iyi, işleri ve kazançları yerinde.

Pardon, unuttum. Üçü de iyi. Bir de Sermet vardı ya... Arada onunla da konuşuyoruz. Acaba o benim neyim oluyor? Gelinim mi, damadım mı?

Kocası: Özer

Yalnızlığa alışılır mı? Cevabım: “Evet.” İşte böyle geçiyordu günlerim. Kendime sorduğum sorulara gene kendim cevap vermeye alışmıştım. Onların seslerini özleyerek, tekrar tekrar dinleyerek, onları bekleyerek avunuyordum.

Özer, “Seni de özledim karıcığım, mezeleri de,” diyordu. “Günleri sayıyorum, inan.”

“Aynen, aynen,” diyordum. Arkadaşlarımla buluşuyor, bazen kâğıt oynuyor, bazen yürüyüşler yapıyordum. Şimdiye kadar hiç bilmediğim bir yaşam sunulmuştu bana: ‘İlkay’ın Hayatı’. Canım ne isterse onu yapıyordum. Garip olan, canım hiçbir şey istemiyordu. Denediğim her yenilik bir saçmalıklı. Amaçsız, bir günü daha geçirme çabası.

Benim olan o ikisi artık benim değildi. Hatta Özer bile... Sesi, oradaki iklimden etkilenmişti sanki; kuru soğuk ve ayaz tınları taşıyordu. Telefon hatlarından da olabilir, diyordum kendi kendime.

Üç ay sonra geldi Özer. Daha kapıdan girince fark ettim: Gelen o değildi. Gelen bir yabancıydı. Öpüştük, kokusu ve dudakları bambaşka birine aitti. Ben bilmez miyim bunca yıllık kocamı? Sanki camdan yapılmış gibi onun içini görürdüm ben. Şimdi, buzlu camın ardına saklanmış, seçilmiyordu.

Bakışlarında körlüğe benzer bir boşluk vardı. Anlattıklarını yapmacık sözcükler kaplamıştı.

Akşam Avustralya’yı aradık. Bizi birlikte gören çocukların sesi çın çın çınladı, o an sanki yine dördümüz aynı sofrayı paylaşıyor gibi olduk. Teknoloji yanılması işte...

İki kaşık mezeyi zar zor yuttu Özer, bir kadeh rakıyı bitiremeden uyuyakaldı. Haklıydı, yoğun çalışma üstüne uzun yol insanda güç bırakmazdı.

O yorgunluğu kaldığı üç gün boyunca bir türlü üstünden atamadı. Ya da benimle olmamak için uykuya sığındı. İlk konuşmamızda izninin bir hafta olduğunu söylemişti, oysa şimdi acil işlerinden ve hemen dönmesi gerektiğinden söz ediyordu.

Son sabah bavuluna bir çift kırmızı pabuç yerleştirdiğini gördüm. Burnu ve topuğu en sivri olanlardan.

Demek, dün şirkete gidiyorum diye evden çıktığında, dükkân dükkân dolaşıp bu koket pabuçları aramış, bulmuş, almış ve eve getirmişti. Ayrıca bana hiç çaktırmadan yapmıştı bütün bunları.

Bu arsız ve şımarık suratlı pabuçlar, her köşe başında önümüze çıkan bir tür değildir.

Tam bavulu kapatmak üzereyken koşup yakaladım birini. Elime alır almaz sivri topuk sağ ciğerime saplandı, sivri burun sol ciğerime. Akciğerlerimden kan aktı o an, elimdekiyle aynı renk. Baktım otuz dokuz numara.

“Üf be, vay koca ayaklıya, kim bu kadın?”

“Bizim şantiye şefi Dimitri’nin karısı Olga. İlk geldiğimde bana pek yakınlık göstermişlerdi, ailecek. Yemeğe filan çağırmışlardı, ben de giderken bir hediye götürüyim dedim.”

Bu önceden hazırlanmış cümleler iyice kanırttı ciğerimi ama hiç renk vermedim.

“E aşk olsun Özerciğim, hediye diye ayakkabı götürüldüğü nerede görülmüş? Vallahi olacak iş

değil. Çikolata, içki, lokum, hatta kuruyemiş bile olurdu ama bu olmaz.”

Özer hazırlıklıydı.

“Doğru diyorsun karıcığım ama Dimitri özellik-
le bunu ısmarladı. Olga çok aramış da bulamamış,
‘Sen bulursan al, ona sürpriz yapalım,’ dedi.”

“Hı, şimdi anladım. O zaman olur elbette.”

Bazı durumlarda salak gibi davranmak olasıdır.

Sonra gitti Özer. Gene bilemedim, meğer bu onu
son görüşümmüş. Tanrılar kesin unuttu beni. Hoş,
bilsem de yapılacak bir şey kalmamıştı.

Tam taksiye binerken;

“Bu defa beş ay sonra geleceğim. Geldiğimde gü-
neyde bir otele gider, tatil yaparız,” dedi.

Cevap bile veremedim, Özer ve kırmızı pabuç-
lar benden uzaklaşmaya başladı, yolun sonunda bir
nokta kadar ufaldı ve yok oldular. O gün taksinin
ardından el sallarken, yolcu ettiğim kişi Özer değil-
di. Bu yüzden hiç üzülmедim.

Artık onu özlemek içimden gelmiyor ama bilmek
istiyorum, bana bunca yıl hiç yalan söylemeyen ko-
cama ne olduğunu bilmek istiyorum. Çok bekleme-
dim, bir hafta sonra yola çıktım, arkasından.

Ben mazoşist değilim. Aklı başında kim ister acı
çekmeyi? Buzlu camın arkasındaki Özer’i net gö-
remediğim için huzursuzdum. Kanıt gerekiyordu
bana. Etrafımı kaplayan bu kuşku yüklü havayı da-

ğıtmanın tek bir yolu vardı: Moskova sokaklarında esen soğuk rüzgâr.

Moskova Ostafyevo Havalimanı'na öğleden önce vardım. Adresi taksiye gösterip evi buldum. Asık suratlı ve oldukça yaşlı bir apartmanın ağır demir kapısı, yıllardır giren çıkan olmamış gibi zorlukla açıldı. Koridor, eski günlerin debdebesini yansıtan, ancak içi sinek ölüsü ve toz dolu bir fanusla aydınlatılamadığından karanlıktı. Bir an korkuya kapılıp gerisin geri dönmek istedim. Tam o sırada gözüme ilişen yer karoları beni durdurdu. Bizim eski evin mutfağında da aynısı vardı bunların. Üstünde sek sek oynardım. Saçı başı dağınık, yerlere kadar gri elbiseli bir kadın çıktı karşıma. Kalın hırkasının beline palaska gibi bir şey bağlamıştı. Kocaman, yuvarlak bir tele takılı sayısız anahtar, attığı her adımda şangırdıyordu. Başladı benimle hızlı hızlı konuşmaya. Ona Özer'in fotoğrafını gösterdim ve anahtar işareti yaptım. O zaman benim yabancı olduğumu, ne istediğimi anladı ve sertçe başını salladı. Alyansımı, evlilik cüzdanımı gösterdim, pasaportumu eline verdim, baktı ama nafi. Her seferinde sertçe “olmaz” işareti yaptı. Çantamdan on dolar çıkarttım. Onu hemen kaptı ve cebine attı, sonra “daha ver” der gibi elini salladı. Artık ikimiz de işaret dilini sökmüştük. Bir on dolar daha verince yüzü güldü ve anahtarları tek tek sayarak Özer'inkini aralarından çekip çıkarttı.

Elimde anahtar, korka korka, yarısı ferforje, yarısı açık eski asansöre binip en üst kata çıktım.

Kapıyı açtım. Kırmızı pabuçlar karşıladı beni. Hemen oracıkta, Özer'in çizmelerine sokulmuş, onlara yaslanmış duruyorlardı. Onları görünce sakinleştim. Dışarıda beyaz buz, toz olmuş uçuşurken, bir tırtılın dut yaprakları üzerinde zevkle gezinmesi gibi gezindim evin içinde. Her konuşmamızda hiç utanmadan anlattıkları neydi benim hiç yalan bilmeyen kocamın? Şu geçen kısacık sürede bunca düşük karakter özellikleriyle donatan kimdi onu?

Kayıp bir ruh için ağıt gereksizdir.

Yatak odasına serpiştirdim son kuşku kırıntılarımı. Kırmızı iç çamaşırları ve gecelik hemen yatağın üzerindeydi. Elbette yorgun olacaktı Özer. Bunca kırmızıya can mı dayanır? Giysi dolabını açınca kadın ve erkek giysileri sarmaş dolaş olmuş, dik dik gözümün içine baktılar. Banyoda Özer'in diş fırçasıyla Olga'nın kan kırmızısı fırçası dudak dudağa öpüşüyordu.

Anlaşılan Dimitri'nin karısı kırmızı seviyordu. Belki de kimsenin karısı değildi ama kırmızı meraklısı olduğu kesindi. Üstüme gelme kırmızı, boğulacağım.

Oturma odasına geçip pencereyi açtım. Rüzgârla birlikte buzlu hava doldu içeri. Bir anda beyaz toz kapladı kanepelerin, kilimlerin üstünü. Gözlerim-

den yaş akmadı, pirinç tanesi gibi yanaklarımda donup kaldı. Ucu sivri buz parçaları saplandı ciğerime. Korktum, hemen camı kapattım ve o evden çıktım. Can çekişen asansörle sifıra indim. Konuşamadığım kadın beni orada bekliyordu. Anahtarla birlikte bir on dolar daha verip sus işareti yaptım. Kadın bu defa “daha ver” der gibi sallamadı elini. “Anladım” der gibi başını salladı. Şefkatle elimi tutup, gözleriyle konuştu. “Üzüntünü anlıyorum, ben de aynı acıyı yaşadım.” Gülümsedim ona, “Aldırma” der gibi sırtını sıvazladım. Sonra el sıkışıp ayrıldık.

Tek kelime etmeden dert ortağı olunabilir.

Kendisi; İlkay

Kaderin yazdığı bir öykünün baş kahramanı olarak döndüm o ülkeden. Deimos, “Az zamanın kaldı,” dedi. Sonunda bir Tanrı hatırladı beni diye sevindim. O, bir dehşet tanrısı olsa da.

Önceleri soyu tükenmiş bir bakteriydim ben. Eve döndükten sonra bu bakterinin mutasyona uğradığını fark ettim. Ciğerimde kıyamet kopuyordu. Sigaradan çektiğim her dumanla birlikte, sevinçten hop hop zıplayan kalles hücreler bölünüyor, güçleniyor ve saldırarak yer aramaya başlıyordu. Sırtım ağrıyordu.

Yalanlar ve kırmızılar fıldır fıldır dolanırken, mutfakta yemek pişiremezdim. Yatağıma buzlu

kar yağarken yatıp uyuyamazdım ama gece sabaha kadar oturup sigara içebilirdim. İçmek ne kelime, sigara paketini çiğ çiğ yemek geliyordu içimden. Sadece onunla besleniyor, ağzıma attığım bir adet kara zeytini bile yutamıyordum. Zayıfladım, kollarımdan bacaklarımdan sahipsiz deri parçaları sallanıyor. Öksürecek gücüm bile kalmadı, gırtlığımdan yükselen sadece bir hırıltı. Çocuklarla ve Özer’le (O bir yalancı ve yabancı) konuşurken neşeli sesler çıkartmaya çabalıyorum. Genellikle susmak ve onların anlattıklarını dinlemek işime geliyor.

Döndüğümde beri evden hiç çıkmadım. Özer gelmeden bitmeli bu iş. O hayasız surata bakamam çünkü. Elimi çabuk tutmalı, bu evreyi hızlandırmalıyım. Odaları hiç havalandırmıyorum. Perdeler kapkara oldu. Üstüm başım kül tablası gibi kokuyor. Banyo yapmıyorum, gereksiz bence.

Geçen sabah apartman görevlisi;

“Abla, neyin var?” dedi.

“Sana ne bel!” diye bağırınca sustu. “Sen şu listeyi al, getir bir an önce.”

Beni arayan arkadaşlarıma “Ah, sormayın, Özer beni yanına çağırıyor. Bakalım o soğuğa nasıl dayanacağım? Dönünce ararım,” diyorum kısaca. Bir daha aramıyorlar.

Bütün gün plan yapıyorum. Beynim, eski saatlerin içinde dönüp duran ve birbirini çeviren çarklar gibi, tıkr mıkr çalışıyor. Sürekli internetteyim. Ba-

zen parmağımı oynatmak bile zor geliyor ama araştırmam gereken önemli konular var, artık vazgeçemem. Onları en azından birkaç ay oyalamak için koskocaman bir yalan arıyorum. Özer umurumda bile değil ama çocuklarım üzülsün istemiyorum. Bana ne olduğunu bilmemeliler. Sevdikleri işten izin alarak ve en az yirmi saat uçarak buraya kadar gelmemeliler.

Kanepede kendimden geçtiğim bir sabah, su sesiyle uyandım. Televizyonda, şırıl şırıl akan bir şelalenin yanı başında yoga yapan insanlar gördüm. “İşte gerçek mutluluk, haydi siz de bize katılın,” dediler hep bir ağızdan. O anda kararımı verdim ve çocukları aradım. İşten eve yeni dönmüşlerdi. Biraz şaşırdılar ama hepsi o kadar.

“Çocuklar, ben birkaç ay burada olmayacağım. Sakın beni merak etmeyin.”

“Nereye gidiyorsun?” dedi kızım.

“Yoga kursuna. Uzundere’de Tortum Şelalesi varmış. İşte orada kalacağız. Telefon bağlantısı yok. Dönünce ben sizi ararım.”

“Anne, sen kafayı mı yedin?” dedi oğlum.

“Hayır, hep isterdim, şimdi kısmet oldu. Düşünsenize, doğayla iç içe derin düşüncelere dalacağım.”

“Tamam, anladık, keyfine bak,” dediler. Sonra yine orada olan biteni anlattılar, neşeleri yerindeydi.

Özer’e de aynı mavalı okudum, çünkü çocuklarla haberleşiyordu.

“Senin adına çok sevindim,” dedi kısaca.

Telefona dil çıkarttım ama o bunu görmedi.

Kendime koyduğum tanı beni yanıltmadı. Bende ki belirtileri araştırarak ne kadar zamanım kaldığını üç aşağı beş yukarı kestirebiliyor, son evrede hızla ilerlediğimi biliyordum. Mutant hücrelerim bir süre birbirlerine sımsıkı sarılıp dans eder gibi salınıyorlar, sonra bölünerek çoğalıyorlardı. Bölünerek artmak göreviydi onların. Benim görevim ise onlara yardımcı olmak; ilaçlar ve tedaviyle karşılına dikilmek değil. Ciğerimden organlarıma sıçrarken alkışladım onları. Sonraki hedef kemiklerdi. Bu küçük hücreli tür çok aceleliydi. Arzumu bir sır gibi içimde saklamadan teşekkür ettim onlara. Bir gece, Korku Tanrısı Phobos yanıma gelip kanepeye oturdu.

“Bu senin savaşın, sakın korkma!” dedi bana.

“Hiç korkmuyorum, sadece bekliyorum. Ne dersin, yetiştirebilecek miyim?”

“Evet,” diyerek rahatlattı beni ve sırtımı sıvazladı. “Hepimiz yanındayız, sen uyurken de yanında olacağız.”

Bizim eski mahalleden tanıdığım bir avukat arkadaşım vardı, onu aradım. “Yardımanın gerek!” dedim.

Hemen o akşam geldi, eksik olmasın. Kapıyı açıp da beni görünce çılgılık attı. Buna hazırlıklıyım.

“Aman Allah’ım, İlkay! Ne oldu sana böyle, bu sen misin?”

“Benden kalanlar,” dedim gülerek.

Oturma odasına girince bir ılık daha attı.

“Bu ne, bu? Şimdi boğulacağım. Bu kadar çok sigara içilir mi? Kadın, sen kendini öldürmek mi istiyorsun?” diyerek bütün pencereleri açtı. Temiz havanın kokusunu anımsadım o an.

“Evet,” dedim, “Amacım bu. Ne olur, bana yardım et.”

“Bana bak, ötenazi filan istiyorsan hemen vazgeç. Ben yapamam.”

“Hayır canım, ben senin başını derde sokmak ister miyim hiç... Ben bir gemi seyahati istiyorum.”

“Bu hasta halinle mi?”

“Hayır, öldükten sonra, bir tabutun içinde.”

“Sen çıldırmışsın.”

“Ben hepsini araştırdım. Ölü beden ilaçlanıyor ve özel bir tabutla gemiye yüklenebiliyor.”

“Pek iyi ama neden? Derdin ne senin?”

“Çünkü çocuklarıma söz verdim. Ölü ya da diri fark etmez, sadece sözümü tutmak istiyorum.”

Başladım en başından anlatmaya. Eşitsizliğin ve işsizliğin ailemi nasıl parçaladığını, uzaklara göçen çocuklarımı, kocamı... Özer’in başkalaştığını, kırmızı meraklısı Olga’yı bile atlamadan anlattım.

Sözlerimi, “Yakalandığım kanser türünün tedavisi yok. Zaman giderek daralıyor. Bu benim son arzum,” diyerek bitirdim.

Baktım, onun da gözleri dolmuş. Ellerini dizlerine yaslayıp kemiklerimi okşadı. Başını çevirmedi

ama artık bana bakmıyor, kendi kendine düşüncelere dalmış gibi görünüyordu.

“Araştıracağım, oluru varsa yaparım. Ancak çocuklara haber versek daha doğru olur bence. Düşünsene, kapı çalınacak: ‘Anneniz geldi, ancak tabutun içinde’ denilecek. Vallahi şok geçirir yavrucaklar.”

“Sakın!” dedim. “Aman sakın, haber vereyim deme. Yeterince güçlü onlar, ayrıca ben onlara uzun bir mektup yazıp üzülmemelerini istedim. O mektubu tabutuma koyuver lütfen.”

O gittikten sonra iki gün kıvrandım. Yapar mı, yapmaz mı; olur mu, olmaz mı? Bedenimdeki acıları bile unuttum. Kuruntu ve kanser arasında bir seçim yapacak olsaydım, hiç düşünmez kanseri seçerdim; çünkü vesvese en beteri.

Sonunda aradı beni.

“Genel vekâlet ve yüklü bir miktar para gerekli,” dedi. O işin kolay olduğunu söyledim. “Ancak bir şartım var: Seni hastaneye yatıracağım. O pis kokulu evde bir gün daha kalmanı istemiyorum. Doktorla konuştum, ağrılarını azaltıp uyutacaklar seni.”

“Tamam” dedim.

Özer’in gönderdiği ve benim biriktirdiğim para sonunda yerini bulmuştu. Acıya dayanamaz olmuştum. Hastane iyi bir çözümdü benim için.

Doktor;

“Çok geç kalınmış, yapacak bir şey yok!” dedi.

“Doğru teşhis,” dedim, amacına ulaşmış bilinçli bir kişinin gururuyla.

Diri diri kaybolmadan önce, denizin üstünde süzülen bir yelkenli gibi, güneşe doğru ilerledim.

Kimine uzak, kimine yakın olan ölüm, tanrısal eşitsizliğin bir kanıtıdır.

Tanrıça: Afrodit

Avukat Hanım çok uğraştı. Sonunda bütün işlemleri tamamlayarak İlkay’ı özel yapım tabutunun içinde gemiye yüklemeyi başardı.

Benden yardım isteyen bütün kadınların yardımına koşarım, ancak o günlerde kendi yaşamım karmakarışık; bu yüzden İlkay’la pek ilgilenemedim. İkizlerimi görevlendirdim. Phobos ve Deimos, onu hiç yalnız bırakmadılar. Sık sık Olimpos’a gelerek bana onun hakkında bilgi verdiler. Son kararını onaylamadığını, buna engel olmaları gerektiğini söyledim onlara.

Ben de bir anneyim. Tam on iki çocuk doğurdum. Hiçbirinin üzülmesini istemem. Bu nedenle Tarık ve Ayça’nın da üzülmesini istemiyorum. Gemiyle gelen, içinde anneleri olan özel yapım bir tabut onlara kim bilir ne büyük bir acı yaşatacağı. Ben bir tanrıçayım; onları esirgemek benim görevim. Varsın Ayça ve Tarık, annelerini yoga kursunda bilsinler istedim.

Gemi Sidney Limanı'na yaklaşırken Phobos ve Deimos, güçlü bir fırtına çıkarttı. Geminin ambardaki özel yapım tabut, içinde İlkay'la birlikte kayarak havalandırma kapağının altına sıkıştı ve görünmez oldu. Gemi, limanda bütün yükünü boşalttı; ancak gemicilerden onu fark eden olmadı. Bu nedenle İlkay unutuldu ve ambarda kaldı.

Onun son arzusu yerine getirilmedi. Özel yapım tabutunun içinde, bütün acılarından arınmış olarak yatıyor ve hâlâ kimsenin onu göremediği o yerde, gemiyle birlikte çalkana çalkana yedi denizi dolaşıyor.

Kimsenin görmediği ölü bir beden ambarda kalabilir.

KALBİN BELLEĞİ VAR MI?

Ahmet yatağına yatmış, tavana bakıyordu. Down Under (Men at Work isimli müzik grubunun bir parçası) çalıyordu bangır bangır. Ninesi sağır değildi, ama az duyuyordu. Nasılsa bugün okul yoktu. Bayramdı, ama hangisi olduğunu bilmiyordu. Ya şeker ya kurban, onun gibi bir şey işte. Down Under bitince yeniden başlattı. Bu ara kafayı ona takmıştı. Huyu böyleydi, bıkana kadar hep aynı şarkıyı dinlerdi. Müziğin ritmine uyarak yatağın içinde dans eder gibi kollarını, bacaklarını salladı. Bir süre sonra birden kapattı müziği ve hareketsiz kalıp tavana bakmaya devam etti.

Tavanda yine o çocuk belirmişti. İki bacağı suyun içinde çığlık atıyordu.

“Anne, anne gel kurtar beni!”

Çocuğu tanı mıyordu. Kimdi, neden onun gündüz düşlerine girip çığlık attığına hiçbir anlam veremiyordu. Su, deniz miydi? Tavana dikkatlice bakıyor ama göremiyordu. Bacaklarını sudan

çekse kurtulacaktı, ama çekmiyordu. Belki de çekemiyordu ve korkuyordu. Bu yüzden annesini yardıma çağırıyordu.

Ninesi içerden seslendi:

“Oğlum, kalksana artık, kahvaltı çoktan hazır, çay buz oldu...”

Ahmet yataktan fırladığı gibi don paça sofraya koştu.

“Seni bile yerim, çok açım!” deyip kadını kucaklayıp havaya kaldırdı. Tam yere bırakacakken gıdıkladı biraz.

“Deli çocuk,” diyerek yumurtasını getirdi nine, çayını tazeledi.

Ahmet bir yandan atıştırırken, öte yandan konuşmaya çabalıyordu.

“Sen bir çocuk bilir misin ki ayaklarını suya sokmuş, çekemez.”

“Ne demek şimdi bu?”

“Bilsem sana sorar mıyım? Hep benim odanın tavanında görünüyor, annesine ‘Gel beni kurtar!’ diye sesleniyor.”

“Oğlum deli dediysek de o kadar demedik elbette. Gözleri açık rüya görmek denir buna.”

“Doğru, aynen dediğin gibi. Ama neden hep aynı çocuk? Eskiden de görmüştüm onu birkaç sefer. Son günlerde ise sık sık görünür oldu.”

“Senin çocukluğundur o bence.”

“Ya, haklısın. Olabilir bence de. Amma akıllı kadınsın sen be ninem.”

“Öyleydim ama akıl mı bıraktınız bende... Annenle birlikte gitti aklımın yarısı. Geriye kalanı da harcadım, ya sana bir şey olursa diye. Şükür ki bu günlere getirebildim seni.”

“Yumuğum benim.” Ahmet ne bulursa ağzına tıktırtmaya devam ediyordu.

“Dur oğlum, boğulacaksın. Hele bir nefeslen, önünden kaçırın var sanki.”

Sonra kapı çaldı. Karşı komşu sabah kahvesi ve bayram tebrikine gelmişti besbelli. Ninesi onu da mutfağa buyur etti, “Sen yabancı değilsin,” diyerek. Mutfak, oturma odasıydı aynı zamanda. Küçük ve alçak bir masanın etrafında dört rahat koltuk vardı. Ayrıca televizyon ninesinin olmazsa olmazıydı. Yemek yaparken mutlaka haberleri izlerdi o. Ahmet tam çayını alıp odasına kaçacakken, komşu kadın ona laf attı.

“A oğlum, nereye böyle apar topar? Anlat bakalım, okul nasıl gidiyor, kızlarla aran nasıl?”

Ahmet;

“Ne olsun be Müjgân Teyze, aynı işte,” diyerek kararlı bir biçimde yoluna devam etti.

Bursa böyleydi; eski adetler, bir arada yaşamalar, çekincesiz gidip gelmeler burada hâlâ devam etmekteydi. Bütün sokak tanırdı birbirini, evlerin içinde olan biten rahatça paylaşıldı eski dostlarla.

Ahmet aslında iletişim fakültesini İstanbul’da okumak isterdi, çünkü merak ediyordu büyük şehir yaşamını ama biliyordu, ninesi komşularından ve evciğinden ayrılamaz. Ahmet de ninesinden ayrılamazdı. Bu nedenle sadece Bursa’daki fakülteleri yazmıştı sınav kâğıdına.

Kazadan sonra ninesiyle bütünleşmişler, adeta iç içe geçmişlerdi. İkisinin de başka yakını yoktu. “Ya nineme bir şey olursa...” Bu düşünceyle titrerdi Ahmet. Aklına gelir gelmez çıkarır atardı kafasından. Hem bunu hem de kazayı anımsamak istemezdi hiç. Zaten pek bilmiyordu o gün ne olduğunu. Ninesinin anlattıkları vardı aklında. Ona da anlattırmazdı, ne zaman başlasa anlatmaya sustururdu kadını.

Odasında yine tavana bakıp duruyordu. “Suya giren çocuk ben miyim?” diye düşünüyordu. “Ninem bildi,” dedi sonra. “Başka kim olabilir? Neden çekemiyorum bacaklarımı, neden yardım istiyorum annemden? Annem nerede? Ben neredeyim?”

Yan döndü yatakta, telefonun düğmesine basar basmaz Down Under şıkır şıkır şişe sesleriyle doldu odaya. Biraz daha oyalandı, “Bugün evde durulmaz, bayram diye gelen giden çok olur,” diye mırıldandı, sonra Murat’ı aradı.

“Lan, OK’ye var mısınız? Haydi, topla takımı geliyorum.”

O gün öylece geçip gitti.

Birkaç gün sonra o en konuşulmaz konuyu yekten sordu ninesine.

“Kaza nerede olmuştu?”

Ninesi kulaklarına inanamaz, duyduğunu anlayamaz gibi şaşkın baktı Ahmet’e. Elindeki kitabı sehpaye bıraktı, bir yudum su içti uzun bir konuşmaya hazırlanırcasına, anlatacaklarına başlamadan zaman kazanmak ister gibi.

“Hep sustururdun beni. Şimdi ne oldu böyle birden?”

“Unutalım isterdim ama olmuyor. Anlatırken o günü tekrar yaşarsın diye çekinirdim. Seni sakındığımdan.”

“Ya şimdi ne oldu? Artık sakınmıyorsun beni anlaşılan...”

“Yok be ninem, hatırlayamıyorum, işte ondan. Hep aklımda. Üstelik o çocuk sensin dedin ya, doğru bildin.”

“İzник yolunda olmuş kaza. Karşıdan gelen kamyonun altında kalmışlar. Annenle baban oracıkta ölmüş.”

“Ya ben?”

“Seni hastanede kucağıma verdiklerinde yüzün gözün, üstün başın kan içindeydi. Allah bana güç verdi, yavaş yavaş temizledim seni, soydum oracıkta, bakındım neren yaralı diye. Baktım, burnun kanamış, kaşın, işte tam şurası, yarılmış. Boyunna, kollarına, bacaklarına hep baktım. Hiç sesini

çıkartmadın. Bez bebek gibi uyumluydun. Sana bakan doktoru bulup röntgen çekilsin istedim, iç kanama olabilir dedim ama o gülüp geçti. ‘Allah’ına şükret hanım, o arabadan torunun sağ çıkmış,’ dedi, kaşına bir dikiş atıp bizi yolladı. Tam beş buçuk yaşındaydın sen o gün. Öylece geldik buraya. Önceleri pek konuşmuyordun ama o kadar çok sevdim ki seni, dayanamadın, başladın azar azar konuşmaya. Birkaç ay sonra dilin bir çözüldü, bir daha susmak bilmedin.”

“Hemen mi ölmüşler, arabanın içinde mi?”

“Evet canım. Sonradan gidip kamyon şoförünü buldum. Orhangazi’den mıcır taşıyormuş İznik’e. Kaza dönüş yolunda olmuş. Önce tutuklamışlar adamı, bakmışlar hiçbir suçu yok, salıvermişler. Küçük bir evcikleri vardı, gecekondu benzeri. Karı koca şoktaydılar. Üç çocuk sardı etrafımı. Babaları sedirde uzanmış, gözleri açık yatıyordu. Karısının yüzünde hiç renk yoktu, kanı çekilmişti sanki. Beni kocasının karşısındaki mindere oturttu. Elimi öpüp, ‘Allah kötü yazı yazmasın, başınız sağ olsun,’ dedi. Titreye titreye bir kahve yapıp getirdi hemen. Kamyon şoförü beni görünce toparlanıp kaktı. Anladı kim olduğumu, o da elimi öptü. Adı ya Osman’dı ya Ömer. ‘Acınız büyük anne, Allah sabır versin,’ dedi. Hele bir anlat dedim, onun için geldim, kaza nasıl oldu? Karısı kapının yanına bir iskemle çekip ucuna oturmuş, önüne bakıyor, bizi dinliyordu.

‘Ben yolumda gidiyordum. Süratim de yoktu, inan. Birden karşı istikametten hızla gelip altıma girdi araba. Şaşkınlıkla asıldım frene ama koca kamyon hemen durmadı işte. Kolay mı böyle bir kaza? Ben de yıkıldım anne, inan.’

Ah benim körpe kızım, ah benim dünya güzeli biricik yavrum, ah benim meleğim, gencecik gidenim.”

Şimdi nine, ellerini dizine vura vura, bağıra bağıra, hıçkıra hıçkıra çekincesiz ağlıyordu. Yıllardır Ahmet’ten gizlediği yaşlar fışkırıyordu gözlerinden. Oturduğu yerde yükselip alçalıyor, tir tir titriyordu.

Ahmet sımsıkı sarıldı ona.

“Bak gördün mü, bu yüzden susturuyordum seni yıllardır.”

Artık o gün gelmiş, nine odasına kapanıp gizli gizli ağlamaktan caymış, bağıra bağıra ağlıyordu. Ahmet, onu susturamayacağını anladı ve ısrar etmedi. Ona sarıldı, ellerini, yüzünü öpüp okşamaya devam etti. Yaşlı kadın, gözündeki yaşlar tükenene kadar sarsıla sarsıla ağladı o gece.

Ahmet, okulunu seviyordu. Üçüncü sınıfa kadar kolayca gelmişti. Arada bir gözlerini uzaklara dikip iyi bir gazeteci olduğunu, savaş muhabiri olarak sırtında kocaman bir çanta, bol cepli pantolonu, ceket ve kasketiyle, dünyanın çeşitli yerlerine gönderildiğini düşünürdü. Bu konuda hiç şüphesi yoktu.

Bu meslek tam ona göreydi. Araştırmacı olacaktı. Her haberin peşinde koşacak, gerçeği bulana kadar vazgeçmeyecekti.

Birden kevgire döndü beyni. “Ulan, önce sen kendi gerçeğini bul da sonra koş başka haber peşinde,” diye azarladı kendini, yetmedi, “Yuh olsun sana gerzek herif, beceriksiz herif,” diye tamamladı.

Araştırmacı Gazetecilik dersinde Turan Hoca ne demişti... “En küçük ipucundan, en önemli sonuçlara ulaşılır.” Öyle yapacaktı. Annesi aklına geldikçe onu geri itmeyecek, tam tersine üzerine yoğunlaşacaktı. Üzülmeyi göze almakla başlayacaktı işe.

Sordu kendine: “Annemin saçları ne renkti?” Bilmiyordu ama siyah değildi, sarı da değildi. Sonra birden hatırladı. Annesi onu kucağına aldığı anda minik elleriyle avuçladığı saçlar gürdü, uzundu, dalgalıydı ve atkısıyla aynı renkteydi. Ninesi bal köpüğü demişti atkısına. Annesiyle el ele yürüdüğü asfalt yolu hatırladı. Yolun iki yanında meyve ağaçları vardı.

Ninesiyle İznik’e gitmeye karar verdi. Anımsamak istedikçe anımsıyordu. Oturdıkları evi bulmalıydı.

Kazanın tek görgü tanığı Ahmet’ti. Beş buçuk yaşındaki çocuk. Arabada neler olduğunu, babasının o kazayı nasıl yaptığını bilmek istiyordu. Ninesinden yardım isteyecek, bundan böyle çekinmeyecekti. Ona, “Hadi İznik’e gidelim, bana evi göster,”

demek zorundaydı. Zor bir karardı bu. Çok beklemeden hemen o akşam konuya değindi.

“Yarın gidelim,” dedi. Ninesi, Ahmet’in beklediği tepkiyi göstermediği gibi hemen kabul etti.

“Olur,” derken sesinde sabırlı bir kabulleniş vardı.

Ertesi gün evi buldular. Ahmet hatırladı, annesiyle el ele yürüdüğü yol hemen evin önündeydi. Evin bahçesinde gezindiler. İçine giremediler. Terk edilmiş gibi görünüyordu. Ahmet, bahçedeki eski salıncağın yerini bile hatırladı. Sonra birden:

“Bacaklarımı İznik Gölü’ne sokmuştum,” dedi. “Deniz sandığım su gölmüş. Bacaklarım battıkça batıyordu, çekemiyordum, korkuyordum onun için anneme seslendim.”

“Bak gördün mü, ne iyi ettik de geldik. Hatırladın işte. Yer yer dibi balçıktır İznik Gölü’nün. Çözdük işte!”

Günler gelip geçti. Bazen ders çalıştı Ahmet, bazen OK oynadı, bazen de ninesini gıdıkladı. Bu arada tavandaki çocuk görünmez oldu. Ahmet, Down Under çalmaz oldu. Son zamanlarda caz müziğine merak sarmıştı. Artık her akşam Viski Blues dinliyordu.

Üç ismi vardı Ahmet’in: Ahmet Can Tuna. Üçünü de severdi. Yerine göre bazen Ahmet, bazen Can, arada bir de Tuna olurdu. Ta oralardan, Tuna Nehri kıyısında bir Bulgar köyünden göçüp Bursa’ya yerleşmişti baba tarafı, ama kimse

kalmamıştı akrabalarından, bildiği kadarıyla... Evet, babası bile kalmamıştı. İşin garibi, Ahmet onu hiç anımsamıyordu. Fotoğrafını göstermişti ninesi, gene de hiçbir çağrışım yapmamıştı. Yabancı biriydi. Onunla hiçbir anısı yoktu. Ninesi, “İyi adamdı, kızımı üzmemişti,” demişti. Mühendismiş, İznik ve civarındaki yolların yapımında görevliymiş. Bu yüzden Bursa’dan İznik’e taşınmışlar o küçükken. Ahmet arada babasını da düşünürdü. Bazen aynada kendi gözlerinin içine bakardı, çünkü ninesi, “Gözlerin aynı baban,” derdi sık sık.

Varsa yoksa ninesi. Tek bildiği, o yumuşacık, sıcacık, sevecen kadın. Huyu da aynı görüntüsü gibi kuştüyü yastığa benzerdi. Tombuldu ama şişman değildi. Sessizdi, pek konuşkan değildi. Hiç gülmezdi ama hep gülümserdi. Kayar gibiydi adımları, elleri uçan kuşlara benzerdi. Odasında sessizce ağladığını bilirdi Ahmet, ama hiç yüzlemezdi. Ağzından bir küfür, bir lânet, bir isyan sözü çıkmazdı hiç. O konuştukça evin içinde çiçekler açardı. Onların evinde yalnız bir kural vardı: Akşam yemeği birlikte yenecek. Bu, ilk gün kendiliğinden oluşmuş, bir daha hiç bozulmamıştı. Onların evinde yemek sofrası, yönetim masası yerine geçerdi. Bütün önemli kararlar orada alınır, planlar yapılır, günlük konulara açıklık getirilirdi. Bu nedenle, ikisi birbirini bekler, önemli bir durum olduğunda mutlaka haberleşirlerdi.

Bir akşam sofraya oturduklarında, ikisinin arasındaki boş iskemlede annesi belirdi. Ellerini uzatıp onların birer elini tuttu. Ağlıyordu, yaşları pıtır pıtır örtüye akıyordu. Örtünün üstünde yusuvarlak ıslak bir iz oluştu. İçini çeke çeke, “Suçluyum ama böyle olsun istemedim, inanın, hiç istemedim. Ne olur beni affedin,” dedi ve geldiği gibi silinip gitti. Beyaz perdeye yansıtılmış bir film sahnesiydi bu.

Ahmet ve ninesi, canları yokmuş gibi öylece kaldılar bir süre. Serin bir rüzgâr esti evin içinde. Birbirlerine bakmaktan, göz göze gelmekten çekindiler sanki. Gerçek miydi acaba? Değilse bile gerçek gibiydi. Ahmet, annesinin bal köpüğü saçlarını ve aynı renk gözlerini ilk defa gördü, yıllar sonra büyümüş gözleriyle. Bu çok kısa zaman parçası, içini titretmeye yetmişti.

“Üşüdün mü?” dedi ninesi.

“Evet, sen de gördün mü?”

“Evet, elini tuttu mu?”

“Evet.”

Başka hiçbir konuşma geçmedi aralarında. O gece sabaha kadar masa başında oturmaya devam ettiler. Sabah ilk Ahmet kalktı sofradan, elinden tutup ninesini kaldırdı. Yaşlı kadın, yürümeyi yeni öğrenmiş bir bebek gibi bastı ayaklarını yere birbiri ardına, adım atmaya zorladı kendini.

“Vay anam vay, her yanımlı tutulmuş,” derken Ahmet’in koluna sımsıkı tutunuyordu.

Salona doğru yürüdüler birlikte. Köşe koltuğa gelince nine kendini bırakıverdi. Ahmet, onu orada bırakıp gitmeye niyetlenirken kolundan yakaladı torununu.

“Dur, gitme! Sana anlatacaklarım var.”

Ahmet yanına oturup kolunu omzuna attı, sesindeki sitemi gizlemeden sordu:

“Anlaşıldı, başka bildiklerin var senin ve benden gizlediklerin.”

“Evet.”

“Neden yapıyorsun bunu? Benim hakkım, onlara ne olduğunu bilmek. Bilirsem devam edeceğim. Yoksa bocalıyorum, görmüyor musun? Haydi, hemen anlat. Yoksa sen biliyor musun, annem neden geldi?”

“Hayır, onu sen bulacaksın. Gidip bize kahve yaparsan bütün bildiklerimi anlatırım.”

“Kahve mi? Pes yani, sanki tek derdimiz kahve... Ne kahvesi be nine?”

“Sabah kahvesi oğlum, baksana her yanımlı tutulmuş. Kalkabilsem ben yaparım ama kalkamıyorum işte. Benim yaşımda kolay mı iskemlede sabahlamak? Hadi yapıver yakışıklım.”

Ahmet ister istemez seçti mutfağa doğru. Akı söylenmemiş sözcüklerdeydi, ama onların yolu kahveden geçiyordu. Az sonra, elinde iki fincan kahveyle döndü salona. Nine, tadına varmak ister gibi aheste yudumlar alırken, Ahmet bir dikişte

bitirip, babasına benzeyen gözlerini kocaman kocaman açarak ninesine dikti. O sırada yaşlı kadın derinden inledi ve ardından, bir ılık gibi çıktı sözcükler birbirine tutunup.

“Onun kalbi bir başkasında atıyor.”

“Ne dedin sen? Annemin kalbi bir başkasında mı atıyor? Nasıl izin verdin?”

“Ben izin verir miyim, hatta ölmüş kızımı kesip biçmeyin diye yalvardım onlara. Ne dediysem olmadı, dinletemedim. Çantasından organ bağışı kartı çıkmış. Getirip gösterdiler. Hemen işleme koymuşlar. Zaman çok önemliymiş. Tam onun yaşlarında bir kadın kalp bekliyormuş. Bir de utanmadan bana ne dediler biliyor musun? Ağlamamalıymışım, hatta sevinmeliymişim, kızımın kalbi bir başka bedende atacak diye düşünmeliymişim. Bu nasıl bir tesellidir hiç anlamadım. O kadar sinirlendim ki, ‘Karışmayın bana, ağlayacağım işte!’ diye bağırdım onlara. Ancak ben feryat figan ağladıkça, sen de başladın çırpınıp tepinerek bağıra bağıra ağlamaya. O zaman seni var gücümle bağıma basıp sustum. İşte o andan beri hep basılısın bağımda.”

“Tamam nine, bunu biliyorum ama kalp naklini hiç söylemedin bana. Neden gizledin bunca yıldır?”

“Ben de seni sakındım.”

“Neden şimdi anlattın, onun geldiğı gecenin sabahında?”

“İşte bu yüzden,” diyerek yastığın altından bir gazete çıkarttı. “Dün ben bu yazıyı okudum, dün gece ilk defa bizi ziyaret etti. Bir anlamı olmalı. Onu affetmemizi istedi. Acaba neden?”

Ahmet kaptı gazeteyi onun elinden, ne aradığını bilir gibi sert sert çevirdi sayfaları. İlgili bir haber bulamadı.

“Ne var bunda?”

“Bak hele son sayfadaki habere.”

Ahmet gördü o zaman.

Organ naklinde yepyeni bir çığır açılıyor.

Kalp transplantasyonu yapılan bir kadın, kendisine kalbini veren kişinin nasıl öldürüldüğünü rüyasında görmüş ve bu bilgiyi cinayet masası polislerine iletmiştir. Böylelikle, kadını boğarak öldüren kişinin kimliği ortaya çıkmış ve katil teşhis edilmiştir. Bulunan yeni delillerle katilin ceza alması sağlanmıştır.

Bugüne kadar kalbin ve diğer organların bir belgesi olmadığını savunan bilim insanları, nakil yapılan kadının beynine bu sinyallerin nasıl ve ne şekilde ulaştığını araştırmaktadır.

Ahmet gazeteyi uzun uzun okudu, köşe koltukta uzanmış yatan ninesinin yanına oturdu ve onun bardağında kalan suyu içip bir dikişte bitirdi.

“Yani?” dedi.

Kadın gazeteyi onun elinden çekip aldı, önemli bir dokümanmış gibi özenle katladı ve yine yastığın altına sıkıştırdı.

“Yanisi yok oğlum,” dedi. “Anlasana, annenin kalbi kimdeyse bul onu! Belki o da hatırlar, belki bize yardımcı olur.”

“Neyi hatırlayacak, annemin nasıl öldüğü zaten belli.”

“Tamam, ben de biliyorum o kadarını ama neden göründü bize, neden ‘Suçluyum,’ dedi? Neden af diledi? İşte ben bu soruların cevabını merak ediyorum.”

“Öyle mi dedi?”

“Duymadın mı?”

“Hayır, ben sadece onun güzelliğine dalıp gitmiştim. Gözünden akan yaşlara bakıyordum. Far-
kında değilim inan.”

“Ama ben biliyorum, öyle dedi. Benim melek yavrumun ne suçu olabilir? O kimseyi incitmezdi...”

“Nine, yine gelir mi annem? Yine tutar mı ellerimizi?” şimdi çocuk gibi ağlıyordu Ahmet, ninesinin omuzunda.

“Ah keşke oğlum ama hiç sanmam. Bunca yıl ilk defa göründü, suçu neyse bağışlanmak istiyor. Bence bu yüzden...”

“Nasıl bulacağım transplantasyon yapılmış kişiyi? Bu gibi bilgiler gizlidir, bilirsin.”

“Gazeteci olan sensin, ben miyim? Bul işte bir yolunu.”

“Akıllı olan sensin ninem, bana bir yol göster.”

“Şimdi doğru Macide teyzenlere git. Hatırladın mı, hani bizim eski mahalleden komşumuz. Tanıt kendini, selamımı söyle. Onun kızı Seyyal nerede oturuyor sor, öğren. Hani hemşire okulunu bitirmişti. O gün o kız yanıma gelip kulağıma bir şeyler fısıldamıştı, sonradan tamamen çıkmış aklımdan. Dün gece birden hatırladım. Bilirse o bilir, o gün olanları.”

Ahmet sarılıp öptü ninesini.

“Dur, bize bir kahve daha yapıp getireyim,” diyerek mutfaka koştu.

Sakin içtiler ikinci kahvelerini hiç konuşmadan. Sanki bütün konular tükenmişti. İkisi de düşünceliydi. Belki ayrı ayrı ama aynı şeyi düşünüyorlardı.

Akşama kadar kıpırdamadan oturdular köşe koltukta yan yana. Nine bir uçta, Ahmet öteki uçta biraz kestirdiler. Akşamüstü Ahmet birden kalkıp giyindi ve sokağa çıktı. Gökyüzüne asılı pörsümüş bulutlar “yağsak mı, yağmasak mı?” diye düşünüirken, hızla yürüdü geçti aralarından. Önce Macide Teyze’yi, sonra kızı Seyyal’i buldu.

Seyyal, bulaşıktan çıkardığı ellerini kurularken;

“Bunca yıl hep aklımda tuttum,” dedi. “Günün birinde büyüyeceğini, gelip bana soracağını biliyordum.”

Ahmet’in gözü kafesteki kuşa takılmıştı. Bal rengiydi tüyleri, neşeliydi, hareketliydi. Oradan zorla aldı gözlerini, bacak kaslarının gerildiği, kollarının

ağırlaştığı koltuğa biraz daha gömölüp bakışlarını Seyyal'e çevirdi. O, devam etti anlatmaya:

“Annen yaşlarında, belki daha genç biriydi ama onun kadar güzel değildi. Kalbi durdu duracak, öldü ölecek gibiydi. Annenin ölümü yaşattı onu. Umarım hâlâ yaşıyordur ve seni tanımak ister. Anna Gül Koçak adı. Nöbetçi olduğum akşamlar odasına giderdim. Havadan sudan konuşurduk. Günleri sayılı genç bir kadının yapayalnız olmasına dayanamazdım. Anna ismini hiç sevmeydi. Annesi bir roman kahramanından esinlenmiş. ‘Bu isim başıma dert. O kadının kara talihi beni bu dünyadan çekip alacak,’ derdi. Sonra kalp bulununca sevindi yavrucak. ‘Gördün mü, Anna bana şans getirdi,’ demeye başladı. Hastaneden ayrılırken beni Çınarcık’a, evine davet etmişti ama işten güçten gitmek nasip olmadı.

Aslında o da sizlerle tanışmak istiyordu. ‘En azından bir teşekkür etmeliyim beni yaşatanlara,’ demişti ama ‘Gizli bilgidir, kesinlikle verilemez,’ dendiği için fazla ısrarcı olmadı. Ben de devreye girmek istemedim, işimden olurum korkusuyla. Aman canım, sen de dikkatli ol, benim adıma anma sakın. Gerçi emekliyim ama gene de ne olur ne olmaz...”

Eve dönerken, yolda telefonu çaldı.

Arkadaşları OK'ye çağırıyorlardı.

“Abi nerelerdesin, günlerdir sesin soluğun çıkmıyor. Bize çaktırmadan manita yaptın, değil mi? Yemezler oğlum.”

Bir an düşündü Ahmet: “Gitsem, biraz kafamı dağıtsam ne iyi olur,” diye ama aklında Anna varken ne oyuna ne de arkadaşlarına katlanamayacağı ortadaydı. Ev ve ninesi belirdi gözünün önünde. Sofradaki boş tabaklar, soğumakta olan yemek ve perdenin arkasına saklanıp gizlice onu bekleyen yaşlı kadın. Ahmet içeri girince hiç belli etmez, kitabını okumaya devam edermiş gibi yapardı çoğunlukla.

“Ne manitası ulan. Hastayım da ondan arayamadım. Ateşim var, eve gidip yatacağım.”

Telefonu hoparlöre bağlamışlar, hepsi bir ağızdan böğürüyordu.

“Bak, bu sana son ihtar. Sende bir haller var, yakalarsak yakarız. Yok be abi, sen bu hıyara aldırma! Hastaysan git yat abi! Gene de aklında olsun, biz buradayız, istersen gel.”

“Tamam ulan, kafayı dik tutacak duruma gelirimsem damlarım anında!”

Telefonu kapatınca arkadaşlarına ne diyeceğini düşünmeye başladı. Aklına ilk gelen yalan hastalık olmuştu fakat devamı nasıl gelecekti? Şu ara ne OK ne ders, sadece Çınarcık vardı aklında. Onları atlatmanın bir yolunu bulmalıydı. Birden paniğe kapıldı, ya Anna’yı bulamazsa... ya taşındıysa...

ya adres bırakmadan gittiyse... Karşı kaldırımından gelenler aklından geçenleri anlayacak diye korktu. Kendinden korktu aslında. “Bu ne panik, daha ortada fol yok, yumurta yok,” dedi ama sakinleşemedi.

Eve vardığında, ninesi kitabından başını kaldırıp ona baktı. O bakışla içine bir huzur doldu Ahmet’in. Sarılıp öptü onu, biraz da gıdıkladı, yüzü güldü kadının.

“Hadi geç sofraya otur da konuşalım,” dedi. “Kaçta geleceğini bilemediğimden soğuk et ve salata hazırladım.”

Ertesi sabah neşeli bir güne uyandı Ahmet. Kuşun biri camın önündeki ağaca tünemiş, ötüp duruyordu. Bir an nefesleniyor, sonra yine kendinden geçercesine cik ciklerine devam ediyordu. Ahmet de ona ısıklıkla katıldı. Birlikte kimsenin bilmediği bir şarkıyı uzun uzun söylediler. Kuş uçup gitse de Ahmet, başka şarkılar söylemek istiyordu bu sabah ve söylüyordu. Giyinip çıktı odadan, kahvaltıda ninesine kuşu anlattı.

“İyi ya işte oğlum. Demek ki hayırlı haberler alacağız. Aman beni sık sık ara, habersiz bırakma!”

Uğurlarken sırtını sıvazladı torununun, hatta bir bardak su döktü peşinden.

“Saçmalama nine, sanki Afrika’ya gidiyorum...”

Aldırmadı nine, mırıl mırıl dualar okumaya devam etti.

Çok uğraştı Ahmet. Bazen yalan söyledi. “Ben Anna’nın akrabasıyım,” diyerek, bazen öğrenci belgesini gösterdi, “Ben gazeteciyim,” deyip, sonunda bütün alt ve üst makamları dize getirdi. Gizli belgeler şirinliğe teslim oldu. Araştırmacı gazeteci Ahmet Can Tuna ilk işinde başarıyı yakaladı ve Anna’nın ev adresine ulaştı. Elbette, ilk aradığı ninesi oldu.

“Buldum.”

“Biliyordum. Hadi yolun açık olsun oğlum. Aman, şimdi dikkatli ol, ürkütme kadını.”

Nasıl bir sokaktı burası? Denizle bütünleşen, denize açılan, duvar dipleri denize bakan kedi-lerle süslenmiş, deniz kokan taşlarla bezenmiş, zakkumların her rengiyle donanmış sakın bir yola getirmişti kader onu. Birbirine benzeyen ama katiyen aynı olmayan kapıların ardında, çiçekli bahçelerin içinde dostça bakan evler vardı burada. O evlerden birinde çarpıyordu annesinin kalbi. Ahmet’in kalbi de çarpıyordu delicesine. Bir taşın üstüne oturup bekledi, durulsun bu zırdeli heyecan. Durulmadı, arttı inadına. O zaman ninesine seslendi. Telefonun ucundaki ninesine, numaraya basmadan seslendi.

“Gel nine, gel, bağrına bas beni, ben ancak orada huzur bulurum.”

İşte tam o anda aradı ninesi.

“Nasılsın oğlum?”

“Sakinleşmek için bekliyorum nine. Annemin kalbi çarpıyor şu evin içinde, inanamıyorum. Dur bak, şimdi görüntülü arıyorum, sen de gör bu evi. Nine, bağına bas beni.”

“Basılısın oğlum, neden bu telaş, hiç çekinme. Sabahki kuşu hatırla, içime doğuyor, iyi şeyler olacak. Ne şirin bir ev, bebek evi gibi. Şimdi kapat telefonu ve çal kapısını.”

Ahmet, ninesine kanıtladı ne cesur olduğunu ve zile bastı. Anna Gül Koçak açtı kapıyı. O an birbirlerini gördükleri ilk andı. Elbette bilmiyorlardı, bunun ömür boyu sürecektir bir tanışma olduğunu.

“Buyurun, kimi aramıştınız?”

“Anna Gül Koçak.”

“Benim.”

“Şey, ben gazeteciyim. Adım Ahmet Can Tuna. Bir yazı dizisi hazırlıyorum. Tema: Transplantasyon.”

“İlgilenmiyorum, bana nasıl ulaştığınızı bilmiyorum.”

Daha kimliğini bile gösteremedi kapı yüzüne kapanmıştı. Ahmet afalladı bir an, gözleri doldu küçük bir çocuk gibi. Bu olasılığı hiç aklına getirmemişti. Onu bulduğuna, gördüğüne sevinemedi bitmişti her şey. Yıkılmış, tükenmişti bir anda. Kırgın adımlarla yürüdü sokağa, bahçe kapısından çıkıp ilk zakkumun altına çöktü. Gidecek yeri, soracak sorusu yoktu artık onun. Araştırmacı gaze-

tecililik düşü, üzerinde tek harf olmayan boş bir kağıttı. Ya ninesi... Ya ondan umudunu keserse... Ya “Yazıklar olsun!” derse Ahmet ne cevap verecekti?

Annesinin kalbine dokunmak istiyordu. Bir ke-recik olsun dokunmak, bütün dokuların üzerinden onun varlığını hissetmek. Onu bütün suçlarıyla affetmek ve onu hâlâ sevdiğini söylemek istiyordu. Anna Gül Koçak ölsündü, annesinin kalbi bir başka bedende çarpsındı. Yardımsever, insancıl ve sevecen bir başkasının bağrında. Ayrıca ninesini bu belirsizliğin içinden çekip çıkarmalıydı. Ahmet bunu biliyordu ama nasıl yapacağını bilmiyordu.

Telefondan “I Got the Blues” parçasını açtı (Hüzünlüyüm). Bu onun teselli müziği-ydi. O sırada ben devreye girdim.

Ahmet, ah Ahmet, sakın kendini talihsiz sanma. Ben ne aileler bilirim, anne baba birlikte-dir ama sürekli kavga ettiklerinden çocuklarının ne çektiğini hiç düşünmezler. Onlar kendi bencillikleriyle zarar verirler çocuklarına. Biliyorum, sen kimsesiz büyüdün ama unutma, ninen birçok anne babadan daha iyi baktı sana. Her zaman sevgisi ve bilgisiyle oradaydı o. Böylesine çarçabuk yıkılmak yakıştı mı sana? Kalk, silkelen, sarıl yaşama sıkı sıkı. Daha öykü bitmedi ki, hele biraz bekle, bak daha neler olacak...

Ahmet toparlandı biraz, ama yerinden kalkmadı. Zakkum ağacının altında blues dinlemeye

devam etti. Kendini pamuk tarlasında çapa yapan kalabalığın arasında buldu o an. Güneşin altında terliyor, yanında çalışan koca dudaklı kara adama gülümsüyordu.

I am knocking on your door (Kapını alıyorum)

Please have mercy and let me in. (Lütfen merhamet et ve beni içeri al)

Anna Gl Koçak evinin kapısını araladı yavaşça ve başını çıkartıp Ahmet’e bakındı. Onu zakkum ağacının altında görünce hemen iki bardak çay doldurup bir tepsiye koydu ve gelip onun yanına oturdu.

“Kusura bakma delikanlı, neden sana öyle davrandığımı hiç bilmiyorum. Sanırım korktum.”

“Ahmet, adım Ahmet Can Tuna. Bu da kimliğim, bakın işte.”

“İnatsın anlaşılan, belki de alışkan. Araştırmayı da seviyor olmalısın, gelip beni bulduğuna göre.”

“Eh, biraz hepsinden.”

“Dinlediğin müzik güzelmiş... Sen gittikten sonra, evde kendime ne dedim biliyor musun?”

Ahmet ilk defa doğrudan yüzüne baktı Anna’nın. Siyahtı saçları, kahverengiydi gözleri. İnce dudaklı, sivri çeneli bu kadın annesine hiç benzermiyordu. Gene de yakın olmak istiyordu ona.

“Neden bu güzel bakışlı gence bu kadar kötü davrandın? dedim ve pişman oldum. İşte şimdi bu-

radayım. Haydi, gel birlikte eve girelim. Rahat rahat konuşalım. Bana ne istersen sorabilirsin.”

Ahmet doğruldu. Biraz önce kapı aralığından gördüğü korku dolu iri kara gözler, ona şefkatle bakıyordu şimdi.

Çiçekli bahçeden geçip eve girdiler. Kilimler vardı salonda ve onlar kadar renkli cam şişeler, vazolar, bardaklar güneşin altında pırıl pırıldı. Kanepeler yeşildi, perdeler çiçekli. Ahmet kapıdan girer girmez anladı: “Genç bir ruh yaşıyor burada, hem de neşeli,” dedi içinden. Rahattı, yabancılık çekmedi. Karşılıklı oturdular. Ahmet hemen kalemini, defterini çıkartıp sorular sormaya başladı.

“Yalnız mı yaşıyorsunuz?”

“Evet.”

“Yakınlarınız, akrabalarınız?”

“Arkadaşlarım var burada. Dostlarım, komşularım var. Sevdiğim insanlarla birlikteyim. Annem öldükten sonra bütün akrabalarım ile ilişki kestim.”

“Belli bir nedeni var mı?”

“Var elbette. Annem hastayken ve daha sonra ben ölmek üzereyken gelmeyen akrabalarım, yaz gelince denize girmek için geliyorlardı. Anladın, bizi ne çok sevdiklerini...”

“Kalp nakli yapıldıktan sonra hayatınızda ne gibi değişiklikler oldu?”

“Yaşıyorum, bu yetmez mi? Ölmek yerine yaşamak. Yaşadığını her gün, her an bilerek yaşamak.”

“Ama size kalbini veren kişi öldü. Onun ölümüne üzüldünüz mü?”

“Garip bir soru bu. Üzülmedim desem... Düşünsene ya o ya ben, kader denir buna. O kadını hep düşündüm. Neden öldü? Ailesi, geride bıraktıkları var mı? Bu konular hep aklımın bir kenarındadır.”

“İster miydiniz onun yakınlarıyla tanışmak?”

“Evet, çok isterdim ama ‘Gizli bilgidir, veremeyiz,’ demişlerdi. Şimdi, üzerinden bunca yıl geçtikten sonra artık umut bile edemiyorum. En azından bir teşekkür edebilseydim. Bana hayat verdiğini anlatabilseydim.”

“Anlattınız işte, benim annemin kalbi o, içinizde atan.”

“İnanmıyorum!” diye bir çığlık attı Anna.

Fırladı kalktı yerinden, gelip Ahmet’in yanına oturup elini tuttu.

“Anlat bana ne olur, annen neden öldü? Vah canım, çok üzgünüm inan.”

“Hani üzülmemiştiniz?”

“Şimdi seni tanıdım ya, üzgünüm.”

“Ben beş buçuk yaşındaymışım, trafik kazası. İkiisi aynı anda ölmüşler. Annemin çantasından organ bağışı kartı çıkmış.”

“Ya sen? Seni kim büyüttü?”

“Ninem, hâlâ büyütüyor beni.”

İkisi de gülümsediler.

“Beni ona götürür müsün?”

“O da bunu ister, eminim.”

Sözler tükenmişti. İkisi de kendince yeni sorular hazırlıyordu. Anna mutfaktan iki bardak çayla döndü.

Yan yana oturup sehpayı önlerine çektiler.

“Annen olamam ama arkadaşın, dert ortağın olurum.”

Ahmet uzun uzun gözlerinin içine baktı, sonra sordu en başından beri aklında olan soruyu bir nefeste.

“Kalbinin sesini dinleyebilir miyim?”

Sanki bu anı beklermiş gibi bir hamleyle Ahmet’in başını çekip göğsüne yasladı Anna.

“Dinle canım, istediğin zaman, istediğin kadar... En azından bunu yapayım senin için.”

Şimdi annesinin kalbi gümbür gümbür atıyordu. Çekinmeden ağlıyorlardı coşkuyla. Binlerce defa “Nine” demiş olan Ahmet, yıllar sonra ilk defa “Anne” dedi.

“Anne, biz seni affettik, hem ninem, hem ben.”

Bir süre sonra doğruldu Ahmet, Anna’ya sarıldı, öptü onu.

“Yalancısın,” dedi Anna. “O kimlik uyduruk, gazeteci değilsin. Bana ulaşmak için kandırdın beni.”

“Yok vallahi, son sınıftayım. Öğrenci kimliğimi gösterdim size. Gazeteci değilim daha ama olacağım. Tanışmak için uydurduğum doğru.”

Ahmet gazete haberinden söz etti ona. Hatırladıklarından, hatırlayamadıklarından, birlikte hatırlayabileceklerinden. Annesiyle birlikte yürüdükleri ağaçlı yoldan, İznik Gölü'nden ve sudan çekemediği bacaklarından. Anna gözlerini iri iri açıp kıpırdamadan dinledi onu. Sanki tek kelimesini bile kaçırmak istemiyordu. Gün geçip gitmişti o arada, onlar farkına varmadan.

Anılar tükenince sordu Ahmet:

“Kalp naklinden sonra gördüğünüz ilginç bir rüya oldu mu?”

“Yemek hazırlamalıyım,” dedi Anna. “Ben en iyi mutfakta düşünürüm. Hadi gel, sen de salata yap.”

Birlikte kalktılar. Anna köfte kızarttı. O zaman anladı Ahmet açlığını, köfte kokusu çılgına çevirmişti onu ama hiç belli etmedi. Domatesleri, soğanları, hıyarı ve maydanozu doğramaya kaptırdı kendini.

Birlikte düşündüler, birlikte yediler.

Sonunda;

“Evet, gördüğüm bir rüya var,” dedi Anna.

“İşte bu!” Sevinçle bir köfte daha attı ağzına Ahmet.

“Su kıyısında bir ev, birlikte yürüdüğüm bir çocuk var gerçekten. Ben de kim bu çocuk diyordum. Çünkü benim hiç çocuğum olmadı. Demek senmişsin o. Çocuk resim yapıyor, ben onu orada bırakıp içeri giriyorum. Yatakta bir adam var. Üzerime

eğilip öpüyor beni. Elbiselerimi çıkartıyor. Hiç karşı koymuyorum, mutluyum, o adamı seviyorum.”

Ahmet sofranın üzerinden uzanıp ellerini tuttu Anna’nın. Kaldığı yerden devam etti.

“O evi ben biliyorum. Annem yanında boya kalemleri getirir, verirdi bana. Uslu olmamı, o gelene kadar kıpırdamadan masa başında oturup resim yapmamı isterdi. ‘Sözümü dinlersen sana dönüş yolunda aylı şekerlerden alırım,’ derdi ve diğer odaya geçerdi. Aklıma gelmezdi sormak: ‘Ne var o odada?’ diye. Bir gün onu dinlemedim, sıkıldım resim yapmaktan, göle doğru yürüdüm ve ayaklarımı içine soktum. Ayaklarım içine batınca korktum. Çekmek istedim çekemedim. Anneme seslendim, gelip beni kurtarmasını istedim. O koşup geldi. Üstünde upuzun beyaz bir elbise vardı. Çok garip ama aynen anlattığım gibi gözümde canlandı birden.”

“Çarşafı o. Senin sesini duyunca aceleyle çarşafa sarınıvermişti.”

“Evet, evet kesin çarşafı, öyle elbisesi yoktu ki annemin. O gün o adamı da gördüm evin önünde gölge gibi durmuş bizi izliyordu. Çok kocamandı, bir an göründü ve kayboldu, hatırlıyorum. Sonra annem beni giydirdi ve elimden tutup ağaçlı yolda yürüdük ama bana yumuşak, aylı şekerlerden almamıştı o gün.”

“Adam kimdi, baban mı?”

“Hayır, babam değildi. Şimdi anlıyorum adam annemin sevgilisiydi. Bu yüzden affedilmek istiyor.”

“Bunu nereden biliyorsun?”

“Ninem rüyasında görmüş”

Ahmet biraz utandı yalan söylediği için. Ama gelip sofraya oturdu elimizi tuttu diyemezdi elbette.

“O adamı bulabilir miyiz?”

“Bilmem belki...İlk fırsatta birlikte İznik’e gidip o evi bulmalıyız.

“Evet.”

Geçen sabah onu uğurlayan kuşun sesini duyunca irkildi Ahmet.

“Buraya mı geldin peşimden?” dedi ona.

O sırada dışardaki karanlığı fark etti Ahmet. Anna mutfakta çayları tazeliyordu. Gidip onun boynuna sarıldı. Yüzlerinde minnetin izi vardı. Çaylarını içerken yudum yudum ayrılık hüznü geçti boğazlarından. Ahmet ninesini arayıp bir bir anlattı olanları. Telefonu Anna’ya verdi sonra. Daha ‘Alo’ derken ağlamaya başladı nine, Anna ‘da katıldı ona. Konuşma geçmedi aralarında, sadece hıçkırdılar karşılıklı.

“Hiç istemesem de gitmeliyim” dedi Ahmet. “Yolum uzun, ninem bekler. Hadi sen de gel, ninem sevinir.”

“Şimdi gelemem, daha hazır değilim ama söz geleceğim. Birlikte İznik’e gideceğiz dedik ya...”

Ahmet peşinden üfleyen rüzgârla çıktı yola. Önce Yalova'ya geldi oradan Bursa arabasına bindi... Yol boyu karanlığa bakıp düşüncelerini sıraya soktu. Annesinin babasını aldattığını öğrenmişti bugün. Vardır elbet bir nedeni diye düşünüyordu, yaşını başını almış bir bilge gibi. Bursa'ya gelince şoför uyandırdı onu. "Son durak" diye bağırınca Ahmet yerinden fırladı ve kendini serin havaya teslim etti.

Eve doğru yürümeye başladı. Karanlıktı yollar, ıssızdı bu saatlerde. Yağmur hafiften çiseliyordu. Arkasında bir fısıltı duydu. Dönüp bakamadan etrafı sarıldı. Bunlar, karanlığın içinde belirmiş, kapüşonlu, maskeli adamlardı. Korktu Ahmet, ne yapacağını bilemedi. Adamlar onu itip kakıyor, ceplerini karıştırıyorlardı. Hiç karşı koymadı. Bıraktı kendini. Göğsünde acı bir çekilme oldu, kaslarının gerildiğini hissetti. Dehşeti yaşamaktı bu. Bilmediği bir duygu yürüdü damarlarından beynine doğru.

Cüzdanı, telefonu, saati çoktan gitmiş, sıra be-
lindeki kemere ve ayakkabılarına gelmişti. "Yuh," dedi içinden, "Amma aç herifler, demek eve kadar yalınayak yürümek varmış kaderimde." Tam o anda sırtına bir tabancanın dayandığını hissetti, birden kavradı, "Bu iş basit bir soygundan öte." Gerilen sinirleri bir bir koptu, bedeninden geçen ürpertiyle felç olmuş gibi kendini yere bıraktı. Hiç

sesleri çıkmayan bu adamların elinden kurtulamayacaktı. “Şimdi ölmek, tam da annemin kalbine kavuştuğumda.” Aklından geçen son düşünce buydu Ahmet’in.

Boylu boyunca asfaltın üstünde yatarken, annesinin elinden tutup ağaçlı yolda yürümeye başladı. Karşıdan babası geliyordu arabayla. Babasıydı, evet, o hiç anımsamadığı babası.

“Nereden geliyorsunuz, binin çabuk arabaya!” Bağırıyordu babası. “Naci Bey’in evinden mi yoksa...”

“Evet,” diyor annesi.

“Sana boşanalım demiştim. Biz onunla birlikteyiz.”

“Ne dedin sen?” Babası çıldırmış gibi böğürüyordu şimdi. “Öldüreceğim o herifi, ellerimle boğacağım o pezevengi. Kolaysa birlikte olun da görelim bakalım. Yaşatmam ben onu, yaşatmam, anladın mı?”

Ahmet, kendi sesini duydu o an. Ağlayıp yalvarıyordu.

“Anne, baba, yapma, yapma!”

Ahmet ölmeden az önce, yerde yatarken olanları görüyordu. Babası arabayı çevirmek istiyor, annesi direksiyona asılıp geri gitmesini engelliyor, bir yandan “Yapma” diye yalvarıyordu. Araba yalpalıyor ama ikisi de var güçleriyle direksiyonu çekiştirmeye devam ediyordu. Araba karşıdan gelen

kamyonun altına girince, Ahmet gözlerini açtı ve “Öldük,” dedi yüksek sesle.

Hâlâ yolun ortasında, asfaltın üstündeydi, yatağında yatar gibi rahattı burası. Ölmediğini düşündü. Vazgeçtiklerini, o kara adamların çekip gittiklerini. Geçmişle ilgili bütün gizler çözülmüştü, o yerde yatarken. Korkusu geçmiş, bir huzur, bir rahavet sarmıştı bedenini. Naci Bey, annesi, babası, Anna ve ninesi, hepsi buradaydı şimdi. Ahmet’in yanında, bu asfalt yolun üstünde. Kıpırdamadan yatmaya devam etti.

“Oğlum kalksana, manyadın mı?”

“Şaka yaptık be abi, pandemi maskeleri nasıldı ama...”

“OK’den yeni çıkmıştık, seni görünce korkutalım dedik.”

“Ulan çok ileri gittiniz. Ben size dedim.”

“Herif korkudan bayıldı.”

“Belki de işemiştir altına.”

“Sen olsan, sen de işerdin onun yerinde... Hele sen Ali İhsan, o sopayı dürttün sırtına tabanca gibi.”

“Ulan hayvanlar, ben dürttüysen sizde ne telefon bıraktınız ne cüzdan.”

“Ya sen ayakkabılarını çıkartırken iyiydi ayı.”

“Eşek şakasına döndü bu iş. Ya Ahmet’e bir şey olduysa, baksana hiç kıpırdamıyor.”

“Evet yahu, şimdi tırstım ben de, kesin bayıldı bu.”

Ahmet, olanı biteni kavramış, için için gülerek onların konuşmasını dinliyor, bilerek kıpırdamıyordu. Şimdi korkutmak sırası ondaydı. Kendi aralarında çekişsinler, birbirlerine düşsünler istiyordu.

“Acaba polis mi çağırsak?”

“Manyak, ne polisi, karakolda sabahlarız vallahi.”

“Bak abi, Ahmet’e bir şey olsun, burnunuzdan getiririm vallahi.”

“Gerizekâlı, sanki senin hiç suçun yok. Kemerini kim çıkarttı? Söyle bakalım, kim? Babam mı?”

“Oğlum, bir bok yedik, temizleyelim. Ben 112’yi arayacağım.”

“Tamam abi, ara hemen.”

Tam o anda fırlayıp kalktı Ahmet.

“Ulan eşek oğlu eşekler, tipinizi sikeyim. Böyle şaka mı olur? Korkudan altıma edecektim.”

“Haklısın abi, biraz tadını kaçırdık.”

“Ama hak ettin sen onu. Son günlerde bizi çok boşladın, oğlum.”

“Evet, Murat haklı. Ne oldu, anlat bakalım. Yoksa gene sıçarız ağzına, kurtulamazsın elimizden.”

“Abi yok bir şey, hastaydık işte...”

“Atma lan, hastaymış. Sen onu ninene anlat, biz yemeyiz, oğlum.”

“Hasta, nereden geliyorsun bu saatte? Cevap versene lan!”

“Sonra anlatırım, tamam mı? Şimdi eve gidiyorum, ninem bekler.”

“Nine mine yok sana. Ara onu. Gecikirim de. Doğru bize gidiyoruz, anlatacaksın. Bol bira var. Yağmur dindi, bahçede ateş yakarız, anlatacaksın, yolu yok abi.”

Önce nine arandı, “Takılıyoruz bizimkilerle,” dendi, sonra “Hadi ulan pezevenkler, yürüyün, anlatacağım,” dedi Ahmet.

Hep birlikte yürüdüler Muratların evine doğru. ‘Puf, puf’ açıldı biralar, ateşin başına oturup Ahmet’in keyfini beklediler. Biraz düşündü Ahmet, sonra başladı anlatmaya.

“Arkadaşlar, size çattığımda Çınarcık’tan yeni dönüyordum. Birkaç gün önce bir kız bana yol sordu. ‘Atatürk Müzesi’ni arıyormuş. Kaçar mı abi, hemen gösterdik elbette. Daha sonra ‘Başka müze var mı?’ dedi. ‘Var,’ dedim. Başladık gezmeye. İslam Eserleri’nden tutun da Arkeoloji Müzesi’ne kadar ne bulduysam gösterdim hatuna. Elbette çok zaman aldı. Allah’tan çok müze var burada. Anlarsınız ya, günlerce müze gezerken arkadaş olduk.”

“Ulan şanslı pezevenge bakın, kız resmen kucağına düşmüş.”

“Hop lan, belki yengeniz olur?”

“İş ciddi sanırım...”

“Bakacağız, göreceğiz. Kız Çınarcık’ta oturuyor. Bizim burada müzecilik bölümünü kazanmış.

Adı Mine. Gözünün biri biraz şaşı. Ama güzel parça. Sarışın, boylu. Yani abinizin yanına yakıştı çıtır. Geç olunca yalnız gitsin istemedim, onu Çınarcık'a bırakıp dönerken siz hayvan sürüsüne rastladım işte.”

“Helal sana oğlum.”

Küt küt vuruldu şişeler, lıkır lıkır içildi biralar.

“Hayırlısı abim.”

“Ulan baştan anlatsaydın ya, sokak ortasında çökmezdik tepene.”

“Tanışalım yengeyle.”

“Durun hele aylar, zorbalamak yok. Önce ben bir tanıyayım. Enine, boyuna ve derinlemesine...”

“Yuh lan it.”

LATEKS¹ CİNLERİ

Filiz uyandı, yine beli tutulmuştu. Başucunda duran jelden bolca sürdü ağrıyan yerlerine. Komodin eczane gibiydi. Her türlü ağrı kesici, vitamin, mineral, kalsiyum, tiroid ve lipid hapları orada yan yana dizilmiş, sırasını bekliyordu.

Ayaklarını sürüyerek ve söylenerek koridoru geçip mutfığa ulaştı. Süt ısıtıp içine bir kaşık kahve koydu. Oturup yudumladı. Annesi her zaman bu duruma karşı çıkar, azarlardı onu. “Bu adet de nereden çıktı? Sabahları kahve içilmez, çay içilir,” derdi. “Sana ne!” olurdu cevabı. Annesi mutlaka bir yol bulur, Filiz’i kızdırıp sinirlendirirdi. Ne annesini ne de babasını severdi Filiz. Babası erken ölünce bir bardak viski içerek kutlamış ve üstüne Brahms’ın Op.115 numaralı beşlisini dinleyerek mutlu olmuştu. Ancak annesi erken ölmemiş, üstelik bunamıştı. Yıllardır annesini yanından ayırmayan kardeşi,

¹ Kauçuk ağacı özünü ve sütünü. İçeriği: protein, nişasta, alkaloid, sakız, yağ, şeker, tanin.

“Artık hiçbir işime yaramıyor, yaptığı yemek bile yenmiyor, altına işiyor ve sürekli evden kaçıyor,” diyerek kadını getirip Filiz’in başına atıvermişti. Filiz aldırmadı bu duruma. Nasılsa yalnız yaşıyordu. Evlenememişti bir türlü. Annesi, “Huysuzsun, çok bilmiş ve tembelsin. İşte bu yüzden koca adayları senden kaçıyor. Bak kardeşine, ne güzel kurdu yuvasını,” diyerek konuya açıklık getirmiş, bu da Filiz’i iyice çıldırtmıştı. Annesine için için kızsada pek belli etmezdi. Aldırmaz bir tavırla adamları kaçırmaya devam etmişti gençliğinde.

Her şeyden önce ‘Filiz’ adını verdiği için kızıyordu ona. Neden düşünememişti sanki, bir gün yaşlanacak bu Filiz ve herkesin alay konusu olacaktı. Adını söylediğinde “Filiz mi?” diye dalga geçer gibi sorarlar, sonra sırtırlardı. “Evet Filiz, ne var bunda, seksen kilo ve seksen yaşında bir Filiz!” diye sertçe çıkışıp sustururdu onları.

Üstelik aptaldı annesi. Saçma sapan konuşur, abuk sabuk, özensiz kıyafetleriyle arkadaşlarına rezil ederdi onu. Pisti, yıkanmayı sevmezdi. Oburdu, ne bulsa yer, yine de doymak bilmezdi.

Kısaca annesi merdivenden düşüp öldüğünde de için için sevinmişti Filiz. Kimseye belli etmemiş, ağlamış, sızlanmış ama el ayak çekildikten sonra Mozart’ın Requiem’ini dinleyerek ve kırmızı şarap içerek kendince ufak bir kutlama yapmıştı. Artık Filiz de yaşlı bir kadın olduğundan viski sert geli-

yordu. Ağlayarak duaya gelen kardeşini, “Yok sana dua mua! Sen kimi kandırıyorsun? Zavallı kadını getirip başıma atmadan önce düşüncecektin. Seni özleyerek geçti son günleri. Şimdi defol git ve bir daha bu kapıya gelme!” diye azarlayarak o gün evden kovdu.

Kapı çalınca Filiz kahvesinden son yudumu alıp canlandı. İki adam, dün satın aldığı lateks şilteyi getirmişlerdi. Adamlar yenisini yatağa yerleştirip eskisini alıp gittiler. Kapı önünde biraz oyalanıp bahşiş beklediler ama Filiz hiç oralı olmadı. “Hadi güle güle!” diyerek kapıyı suratlarına çarpıverdi.

Doktor önermişti bu lateks yatağı bel ağrısı için. “Bakalım,” diye söylenmeye başladı yine, “Bakalım fayda edecek mi? Yoksa boşuna masraf. Artık her kuruş değerli. Kim bilir daha kaç yıl yaşarım...”

Bir süre sonra acıktı. Mutfakta televizyon açıp yemeğini hazırladı. Kuzu pirzola ve salata. Haberler her zamanki gibi pahalılığın ve açlığın halkı nasıl ezdiğini anlatıyordu. Bu haberlerden hiç etkilenmezdi Filiz. “Oh olsun onlara!” derdi. “Aç kalmayı hak ediyorlar, çünkü kafaları çalışmıyor.”

Akşama doğru yatak odasına geçip, yeni yatağına özenle beyaz bir çarşaf serdi. Yaz gecesiydi, üstüne bir pike örtüp yattı. Márquez severdi. Kaldığı yerden *Benim Hüzünlü Oropularım*’ı okumaya devam etti. O sırada öyle garip bir şey oldu ki Filiz, ne anlam vereceğini bilemedi. Beyaz çarşa-

fın üstünde kırmızı noktalar belirmeye başlamıştı. Korkuyla titredi, kitap elinden düştü, gözlük gözünden. Yatağın içinde doğrulmak istedi ama gücü yoktu. O sırada çarşaf, kırmızı benekli bir kumaşa dönüşmüştü çoktan. Ancak bir düzen yoktu, noktalar eşit dağılımlı değildi. Öbek öbek birikiyorlardı. Daha çok Filiz'in çevresinde yoğunlaşmışlardı. Korkusu beğeniye dönüştü o an. Çarşaf bu haliyle daha canlı göründü gözüne. Fakat bu noktalar gerçekten canlıydı. Filiz yine titredi. Yüksük kadardılar, kırmızıydılar ve kıvıl kıvıl hareket ediyorlardı. Acaba böcek miydiler? Sıcak bastı, saç diplerinden ter boşandı birden.

El yordamıyla gözlüklerini bulup, burnunun üstüne yerleştirdi. Buğudan bir şey göremedi. Geceliğiyle silip temizledi. Bu nesneleri daha iyi görmek istiyordu. Ve sonunda gördü.

Evet, yüksük kadardılar. Bu yaratıkların incecik kolları ve bacakları, kocaman kafaları vardı. Başlarındaki yeşil şapka ile ilk görüşte çilek sanırdınız. Hepsinin kıyafeti aynıydı. Şapkanın örttüğü yüzleri pek seçilmiyordu. Kadın mı erkek mi belli değildi ve kırmızıydılar, kıpkırmızı.

Filiz iki eliyle “kışt kışt!” diyerek kovaladı onları, boşuna, çünkü hiç orali olmadılar. Silkeleyerek onlardan kurtulmayı denedi, ancak çarşaf, üstünde tonlarca yük var gibi ağırlaşmış, yerinden kalkmıyordu. Parmağını uzatıp dokundu birine. Ne sertti

ne yumuşak ama çok hızlıydı. Daha değdiği anda Filiz'in parmağına sıkıca tutunup, koluna tırmaniverdi ve suratına doğru hızla yürümeye başladı. Bu arada diğerleri durmadan deviniyorlar ve kendi aralarında konuşuyorlardı. Sesleri, yağda kızartılan köfte gibi cızırdıyordu. Korkusu geçip gidivermişti.

Şuncacık yaratıktan korkulur mu? Hatta bu yüksük bebekleri pek sevimli ve eğlenceli bulmaya bile başlamıştı. Kendini bir çizgi filmin içinde sanıyordu. "Güiver Yüksükler Ülkesinde" veya "Dev Anası Çilek Tarlasında" isimli bir film olabilirdi pekâlâ.

Üstünde yürüyen yüksük, burnuna ulaşınca biraz irkildi. Gözlük yine yatağa düştü. Arkadaşlarını eğlendirmek için burnuna yapışıp, palyaço gibi görünmesini istiyor olabilirdi. O ise bunu denemedi. Burnuna sıkıca tutunup, kulağına doğru sarktı ve cızırdayan sesiyle "Merhaba" dedi.

"Kimsin sen? Yatağında ne işiniz var?" Bunlar ilk aklına gelen sorulardı. Filiz hem şaşkıncı hem de burnunun üstündekine şaşı bakıyordu.

"Biz lateks cinleriyiz," dedi kırmızı yüksük. "Senin için geldik. Sen bizi satın aldın ya..."

"Hayır, hayır, yanıyorsun. Ben sizi tanımam, bilmem, satın almış olamam."

"Üstünde yattığın yatağa ne demeli?"

"Yatak mı, bugün gelen yatağı mı diyorsun?"

“Evet, tastamam o, gelen yatak lateks, biz de o yatağın içinde yaşayan lateks cinleriyiz. Sen onu satın aldın ya, bunda anlaşılmayacak ne var?”

“Tamam, tamam, anlaşıldı. Söyle bakalım, her gece böyle yatağımın içinde kıvıl kıvıl dolaşırsanız ben nasıl uyurum?”

“Çok olay,” dedi cin, zıplayıp Filiz’in burnuna ata biner gibi oturdu. “Biz sana rüya göstermek için geldik. İstedğin rüyayı görürken derin bir uykuya dalacaksın.”

Filiz, şaşı bakmaktan yorulan gözlerini bir an kapattı. Sonra hevesle sordu:

“Ne rüyası?”

“Biz nereden bilelim, canın ne ister? Sen iste, biz gösterelim. Görevimiz bu. Anlaşıldı mı?”

“Yani tam olarak değil. Yani, her istediğim rüyayı görebilir miyim?”

“Evet, elbette, yeter ki güzelce tarif et.”

“Ay, inanmıyorum. İyi ki aldım bu yatağı. Hiç rüya görmeden uzun geceler yaşadım ben.”

“İşte, şimdi göstereceğiz sana.”

“O zaman pırıl pırıl bir suda yüzmek istiyorum. İçinde renkli balıklar olsun ve lütfen, su soğuk olmasın. Ben üşümekten hiç hoşlanmam.”

“Emrin olur, Filiz Hanım.”

Lateks cini, bu sözlerden sonra burnundan aşağı kayd ve elinde tuttuğu mini minnacık, kıpkırmızı hapı Filiz’in ağzına itiverdi.

“Haydi, yut şunu bakalım.”

Filiz, uysal bir çocuk gibi yaptı söyleneni. Aynı anda kapandı gözleri.

Ilık bir suda yüzüyordu. Çevresine bakınca, eski odasının duvarında asılı tabloyu anımsadı ve hemen tanıdı. Burası Nil Nehri’ydi. Karşı kıyıda sıraya dizilmiş develeri gördü. Yelkenli kayıklar usulca yanından geçip gidiyor, renkli balıklar ılık suda oynaşıyordu. Filiz, güneye doğru yüzmeye devam ederse Luksor’a ulaşacağını biliyordu. Ömrü boyunca o tapınakları görmek istemiş, parası ve cesareti olmadığından gidememiş, sadece resimlerine bakarak avunmuştu. Mısır turnası² olup çıktı sudan. Uçarak dolaştı Krallar Vadisi’ni. Tapınakların en yüksek yerine konup dinlendi. Hafifti bedeni, eklemleri ağrı mıyordu ve işte Luksor’daydı. Ay ışığında gezdi bütün tapınakları, uçarak. Gün ağarırken gene girdi suya, yüzdü rengârenk balıkların arasında.

Uyandığında çikolatalı dondurma yemiş kadar mutluydu. Doktor, onu da yasaklamıştı; şekerini yükselttiği için. Ilık sütlü kahvesini içerken lateks cinlerini düşünüyor, başına gelenlere hiçbir anlam veremiyordu. Günboyu rüyasını tekrar tekrar yaşıdı, keyiflendi, adeta mest oldu. Düşlerden dileklere atlıyor, kendine engel olamıyordu. Hem şeker, hem pasta, hem gazoz, hem balon isteyen arsız bir

² İbis olarak da bilinir. Eski Mısır’da ruhları öteki dünyaya taşıdığına inanılırdı.

çocuk gibiydi. Ama aslında ihtiraslarının peşinde koşan bir kocakarı olduğunun bilincindeydi. Sakinleşmek için balkona çıktı. Gökyüzünü kaplayan apartmanlardan nefret ederdi. Onlara bakarak, “Bu defa keyfimi kaçıramazsınız,” dedi. Uzun uzun başını kaşırken düşüncelerini düzenledi ve yatmadan önce bir karar verdi. Görmek istediği düşleri sıraya koyacaktı. İlk sırayı anneannesine ayırdı.

Ne annesini ne de babasını sevmiştir. Hele kardeşinden hiç hazzetmezdi. Kıskanç bir nefretle anımsadı onu. Sırtından ter boşandı o an. Sadece anneannesini sevmiştir. Onun şimdiki yaşına ulaşmamış olan anneannesini her zaman sevgiyle anmıştı. Birden fark etti, onu ne çok özlediğini. Hemen karar verdi. Bu gece onu görmek istiyordu rüyasında. “Güzel torunum,” diyerek saçlarını okşamalıydı yine.

Lateks cinlerine vereceği cevap hazır olunca huzur buldu. Uzanıp yattı ak çarşafın üstüne. Çok geçmeden aynı seremoni başladı. Yatak önce kırmızı noktalarla kaplandı, sonra kıvıltılar, cızırtılar ve en sonunda üstüne tırmanan cinler. Aralarından biri burnuna çıkıp oturduğunda bile korkmadı Filiz.

Hemen, “Rüyamda anneannemi görmek istiyorum,” dedi, burnundaki yüksüğe şaşı bakarak.

“Emrin olur, haydi yut şunu!”

Mini minnacık kırmızı hap ağzında erirken, Filiz’in gözleri kapandı.

Anneannesi hastane yatağında cansız yatıyordu, annesi onun elini tutmuş ağlıyordu.

Filiz sordu:

“Öldü mü?”

“Evet, az önce öldü ve sen onun son arzusunu yerine getiremedin, bakalım şimdi ne yapacaksın?”

Annesi o kadar kızgındı ki ateş saçan gözleriyle ve bembeyaz dudaklarıyla Filiz’in üstüne yürüdü.

Filiz geri kaçtı:

“İşte, istediği beyaz gecelik.”

“Gecelikmiş, utan utan! Nerede kaldın bunca zaman? Hayırsız evlat, artık çok geç.”

Filiz ağlamaya başladı. Eğilip anneannesinin bembeyaz saçlarını okşadı. Yanaklarından öpüp geceliği bohçasından çıkartıp üzerine serdi.

Annesi, saldıracak yer arıyor gibi bağırmaya başladı:

“Çek ellerini annemin üzerinden! Hani sabah erkenden getirecektin? Ölmeden önce ‘Filiz getirdi mi?’ diye sordu tam üç defa. Olmaz olsun senin gibi evlat! Keşke kardeşinden isteseydim, o ne yapar eder getirirdi. Git şimdi, gözüm görmesin seni!”

Filiz, hıçkırarak fırladı hastane odasından. Koridoru koşarak geçip bahçeye çıktı. Gelirken yolda rastladığı aptal bir arkadaşıyla iki saat kahve içip dedikodu yapmasa, yetiştirecekti beyaz geceliği anneannesi ölmeden, giydirecekti ona itinayla.

Anneannesi yıllar önce Filiz'e göstermişti yakası ve kol ağızları dantelli o beyaz geceliği:

"Bak, ne güzel değil mi? Bu dantelleri ben gençliğimde örmüştüm. Bir gün hastalanıp yatağa düşersem derli toplu görünmek için ve en önemlisi bu gecelikle ölmek için. Bak, sakın unutma, konsolun üçüncü gözüne koydum."

Filiz onun koyduğu yeri unutmamıştı ama yetiştirememişti ona, üstelik onunla vedalaşamamıştı. İlk defa annesine hak verdi. Azarlanmalı, odadan kovulmalıydı. Hatta birkaç tokadı bile hak etmişti bu defa. İlk defa bir başkası için üzülmüyordu.

Uyandığında ağlamaya devam etti. Yatağa pat pat vurarak cinlere seslendi.

"Ben bu rüyayı istememiştim ki, neden yaptınız bunu bana? En acıklı anımı bana yeniden yaşattınız. Neredesiniz? Çıkın ortaya. Hesap verin bana..."

Filiz kendini kaybetmiş, bas bas bağılıyor, yüksek sesle ağlıyordu, ancak onu duyan yoktu. Cinleri bulamayınca "Pis kadın, sorumsuz kadın" diye dizlerini dövüp kendini azarlamaya başladı. Canı yemek istemiyordu. Bir üzüm attı ağzına. Televizyonu açtı, kapattı. Márquez'i okumayı denedi, aklını veremedi boş baktı sayfalara. Deli gibi dolandı evin içinde. Keşke konuşacak bir dostu olsaydı ya da bir yakını. Anneannesi öldükten sonra kimsesiz kalmıştı. Akşama doğru, gökyüzünü kaplayan kara bulutlar gibi bir korku sardı bütün bedenini. "Ya

bu cinler yine bir kötölük peşindeyseler... Nasıl bir rüya istesem acaba?” diye düşünmekten alamıyordu kendini. Sonunda çocukluk evini istemeye karar verdi. Filiz orada yaşamının en mutlu günlerini geçirmişti.

Gece bastırıp yatağa girince, yine aynı seremoni...

“Çocukluk evimi görmek istiyorum,” dedi cinlere.

“Emrin olur Filiz Hanım, haydi yut şunu.”

Kuyunun başında oturmuş sigara içiyordu Filiz. Henüz on beş yaşında, genç ve körpeydi. İşte bu güzel bir rüyaydı. Annesine yakalanmak istemediğinden sigarasını ve kibritini her zaman kuyunun çevresindeki taşların arasına gizler, canı çektiğinde bahçede keyif çatar, hayaller kurarak sigara tüttürürdü. Dut bahçesi tarafından kulağına neşeli çocuk sesleri geliyordu. Hırsla sigarasından son nefesi çekip “Kim bu densizler, bizim dut bahçemizde ne işleri var?” diyerek hızla o tarafa doğru yürüdü.

Tam bu anda Filiz başına gelecekleri anladı ve rüyasından uyanmak için çırpınmaya başladı. Aynı anda ağzına mini minnacık bir hapın daha zorla sokulduğunu hissetti ve çenesini kilitledi. Ancak hap o kadar küçüktü ki dişlerinin arasından geçip ağzında çarçabuk eridi.

Dut bahçesine geldiğinde, her bir ağacın üstüne tırmanmış komşu çocuklarını gördü. Avuç avuç onun dutlarını yiyor ve eğleniyorlardı. En cırtlak sesiyle bağırmaya başladı:

“Defolun gidin, bu bahçe benim, bu dutlar benim! Sizi gidi hırsızlar, hemen burayı terk edin, yoksa polis çağırırım!”

Filiz’den korkan çocuklar, ağaçlardan atlayıp koşarak uzaklaştılar. Sadece biri, ona hiç aldırmadan ağzına dut doldurmaya devam ediyordu.

“Haydi sıkıysa gel de engel ol bana, senden korkmuyorum!” diye bağırdı çocuk.

Bu sözler Filiz’i iyice delirtti ve var gücüyle ağacın dalını sallamaya başladı. Çocuk, önce dala sım-sıkı tutunup biraz direndi ama Filiz’in deli gücüne dayanamadı ve aşağı düştü. Yerinden kalkamadı, yardım istemesine baktı Filiz’e.

Ama o hiç oralı olmadı, “Oh olsun!” diye bağırdı ve sırtını dönüp yürüdü gitti. Yardım isteyen ses ona ulaşamadı.

Akşam, çocuğun annesiyle babası kapıya gelince, Filiz koşup odasına saklandı.

“Oğlumun bacağı kırılmış, kızınız sebep olmuş, tanıklarımız var,” diyordu babası. “Bunun hesabını soracağız.”

Annesi ağlıyordu:

“Dut hayrattır, paylaşılır. Çocuk onlar, birkaç dut yeseler ne olur sanki? Ötekiler kaçmış, bizimki kaçamamış, o da oğlumuzu düşürene kadar ağacı sallamış. Nasıl bir kötülük, nasıl bir düşmanlıktır bu? İki dut yedi diye bu yapılır mı? Ya sakat kalırsa benim evladım?”

Filiz bu durumda biraz korksa da pek aldırmadı, hatta kırık bacak onu sevindirdi bile.

Annesi ve babası alttan alıyor, komşuları yatıştırmaya çalışıyorlardı.

“Efendim, Allah esirgesin, daha genç, eminim sakat kalmaz. Ne beis var, onlar daha çocuk. Belli ki müessif bir kaza olmuş. Elbet biz size her anlamda yardımcı olacağız,” diyordu babası. Annesi o sırada kahveleri yapıp getirmiş ve “Haklısınız, yapmamalıydı. Ben onun cezasını vereceğim, hiç şüphemiz olmasın,” derken kadıncağızın yanına oturmuş, onu teselli etmeye çalışıyordu.

Filiz, kapıları dinlemiş, gelişmelerden memnun kalmıştı. “Zor girerler bahçeme bundan sonra,” diye düşünüyor, kendi kendine gülümsüyordu. Coğrafya kitabını açıp okumaya başladığında, annesi bir hışımla odasına girip suratına iki tokat patlattı ve “Sen bu ailenin yüz karasısın, kötü tohum!” diyerek çıkıp gitti.

Olmasın böyle rüya! Bu cinler neden o korkunç günü yeniden yaşatmışlardı sanki? Babası harçlığını kesmişti, aylarca suratına bakmamış, konuşmamıştı onunla. Oysa o, bahçeyi ve dutları korumuştur sadece. Şimdi geriye baktığında ise çocuğun annesine hak veriyordu. İki dut için bir bacak kırılmamalıydı... Şimdi inanıyordu kötü kalpli olduğuna. Ama Filiz iyi kalpli olmak istemişti hiçbir zaman. Tam tersine, alay ederdi o

sevecen salaklarla. O gün üzülmemişti ama şimdi üzülüyordu, pişmandı.

Cinlere seslendi:

“Yeter artık, ne istiyorsunuz benden? Şunun şurasında bir sıkımlık canım kaldı, anlaşılan onu da siz çıkartacaksınız. Amacınız bu mu?”

Kimse cevaplamadı onu. Cinler yine ortadan kaybolmuşlardı. Onu duyan, teselli eden, ona acıyıp sarılan kimse yoktu. Bir süre kendi kendini okşadı Filiz, sonra yastığına sarılıp ağladı akşama kadar. Kesin bir karar vermişti. Artık bu acıya katlanamıyordu. Bu gece hiç uyumayacak ve hiç rüya görmeyecekti. “Cinlere karşı koyacağım, beni üzmelerine izin vermeyeceğim. En kısa zamanda bir yolunu bulup onları evimden ve yatağımdan kovacağım,” diye söyleniyordu kendi kendine.

Ama akşam olunca işler değişti. Hepsi bir olup üstüne çullandılar. Avuçlamak, yakalamak istedi ama başaramadı. Çok kaygandılar.

“Defolun gidin kırmızı iblisler, artık rüya filan görmek istemiyorum, defolun gidin yatağımdan!” diyerek azarladı onları. Aldırmadılar. Bu defa, “Acıyın bana ne olur,” diye yalvardı.

O zaman konuştu, burnunun üzerine ata biner gibi çıkıp oturan cin:

“Sen kimseye acıdın mı? Bizler de acımıyoruz sana. Bu gece anneni göreceksin rüyanda, seni doğurup büyüten kadını.”

“İstemiyorum!” diye ılık attı Filiz ama onlar coşmuştu artık, zıp zıp zıplıyorlardı ve cızırdayan sesleriyle, “Anneni göreceksin, anneni!” diye neşeyle bağııyorlardı.

“Bunu yapmayın, ne olur!” diye son bir kez yalvardı Filiz. Şimdi bütün cinler üstüne tırmanmıştı. Masmavi geceliğı kıpkırmızı oluvermişti bir anda. Kimi ellerini tutuyor, kimi göbeğinin üstünde tepiniyordu. Birkaç tanesi burun deliklerine doluşup nefes almasını engellerken, diğerleri dudaklarını aralayıp mini minnacık, kıpkırmızı hapı takma dişlerinin arasına itiverdi.

Filiz kalan son gücüyle parmaklarını gözlerine bastırıyor, kapanmasına engel olmak istiyordu. Sadece kısa bir süre direnebildi onlara. Gözleri kapanır kapanmaz bütün cinler cazır cuzur gülmeye başladı. Filiz bu gacırtıyı duymadı bile, çoktan yeni bir rüya çullanmıştı üstüne.

O gün arkadaşlarını bekliyordu Filiz. Haftada bir toplanır, bir yandan briç oynar, bir yandan da dertleşirlerdi. Terapi seansları gibiydi bu buluşmalar. Bu toplantılar Filiz’e de pek iyi gelirdi. Kendi yalnızlığını unuttur, başkalarının başına gelenleri dinledikçe sevinir, onların sıkıntılarıyla ve üzüntüleriyle içten içe alay ederdi.

Masayı hazırlamış ve giyinmişti. Tam gözlerini boyarken annesi yanına geldi.

“Ne zaman arkadaşların gelse, beni uyutuyorsun. Salak mıyım ben, o vitamin diye verdiğin hap aslında uyku ilacı. Bu defa onu yutturamazsın bana. Uyumayacağım ve arkadaşların geldiğinde bana yaptıklarını bir bir anlatacağım.”

Bir anda Filiz’in eli ayağı titremeye başladı. Yüzü morardı kızgınlıktan. Beynini bir el yakalamış, sıkıyordu sanki. O hırsıyla yürüdü yaşlı kadının üzerine: “Ya demek öyle!” diye bağırarak.

“Demek anlatacaksın. Sevgili kızın sokağa atacaktı seni. Ben baktım sana bunca zaman. Şimdi utanmadan beni tehdit ediyorsun. Nankör kadın. Sen gel hele şöyle.”

Kadın, başına gelecekleri sezdiğinden odasına kaçmaya çalışıyordu ama ihtiyar ve güçsüzdü, beceremedi. Filiz sırtlan gibi atladı avının üzerine: “Yapma yavrum, şakaydı, odamdan çıkmam, uyum söz, şakaydı dedim ya,” diye yalvarmalarına aldırmadan, sokak kapısını açıp merdivenden aşağı itiverdi annesini.

“Sanki bir çuval patates.” diyerek gülümsedi arkasından. “Oh be, yettin canıma!”

Annesinin o son bakışı hiç aklından çıkmadı Filiz’in. Şaşkın ve yalvaran o bakış, tekmelenmiş bir köpeğin bakışı gibi.

Annesi yuvarlanırken feryat ederek bir çırpıda indi yedi kat merdiveni. Kadıncağız ikinci katın sahanlığında yatıyor, başından kanlar akıyordu.

Onun ıg lıklarını duyan apartman halkı kapılarını açıp dışarı ıktı. Yerde yatan zavallının ve üstüne kapanıp ağlayan kızının etrafını sardılar ama onlar için yapılacak bir şey yoktu. Filiz haykırmaya devam ediyordu:

“O benim biricik annemdi, ben şimdi ne yaparım o olmadan? Hep kaçardı evden ama merdivene dikkat ederdi. Bu defa baş döndü sanırım. Vah benim zavallı anneciğim.”

İkinci katın sahanlığı ana baba gününe dönmüştü. Her kişi olaya yeni bir bakış açısıyla yaklaşıyor, konuşmalar birbirine karışıyordu. Apartman komşuları, ambulans, polis ve toplantıya gelen briç arkadaşları, hepsi bir aradaydı şimdi. Filiz kendini yerlere atıyor, annesinin ardından gerektiği gibi, belki de gereğinden fazla acı çekiyor gibi görünüyordu. Bütün arkadaşları onu teselli ediyor, hiç olmadıkları kadar iten davranıyorlardı. O gün elbette briç oynanmadı. Filiz böylece bakıma muhtaç annesinden kurtuldu ve aynı anda briç arkadaşlarının yoğun ilgisi ve sevgisiyle talanmış oldu.

Birkaç gün sonra, annesinin odasını toparlayıp havalandırırken kendi kendine gülümsüyordu.

“Hırsla ve alelacele verilmiş bir karar olsa da, kursesuz cinayet diye buna denir işte.”

Rüya bitmişti, sabah olmuştu ama Filiz gözlerini açamıyordu. Kendinden utanıyordu. “Katil kadın!”

Aklından geçen bu iki sözcükle ne gözünü açabiliyor ne de yaşamak istiyordu. “Ben bir canavar mıyım?” diye soruyordu kendine. “Unutmaya alıştığım bu korkunç anılara daha ne kadar katlanmam gerekiyor?”

Nefret ediyordu bu kırmızı lateks cinlerinden. Onlardan korkuyordu da öte yandan. Onları yok etmenin bir yolu olmalı, diye düşünüyordu. Böcek ilacı geldi aklına ama evde yoktu. ıkıp almaya ise mecali hiç yoktu. Yataktan kalkacak gücü bile kalmamıştı. Kaç gündür yemek yemiyor, su bile içmiyordu. Ah, keşke bir su getireni olsaydı. Yine acıdı kendine. Doktor haklı çıkmıştı, beli ağrımıyordu artık. Ağrısın istiyordu. Biri gelsin istiyordu. Kim olursa olsun ama bir insan gelse ne iyi olurdu. Bir arkadaşı, bir yakını, eski yıllardan bir tanıdığı, bir soyguncu, bir katil bile olsa kabulyd, hat-ta kardeşi bile olabilirdi bu. Yeter ki biri girsin şu kapıdan içeri, yrsn Filiz’e doğru ve konuşsun onunla. Son arzusu buydu Filiz’in. Ölmeden önce bir insan görmek.

“Son arzun gerçekleşecek,” dedi cızırdayanlar.

Umutla açıldı Filiz’in gözleri.

“Sahi mi?”

“Evet,” dedi burnuna tırmanan. “Sadece kendini göreceksin. Senden başkası olmayacak, mrn boyunca olduğu gibi, hak ettiğin gibi.”

Filiz sordu:

“Gece oldu mu?”

“Evet,” diye cızırdadılar hep birlikte. Cinler, kar-nında, boynunda, kollarında ve bacaklarında zıp zıp zıplıyorlardı sevinçle. Saçlarına asılmış sallanı-yor, onunla alay ediyorlardı.

Kulağına en yakın olan kırmızı yüksük sordu:

“Son rüyanı görmeye hazır mısınız?”

“Evet,” dedi Filiz. “Haydi verin o mini minnacık, kıp kırmızı hapı yutayım.”

Filiz eski yatağında yatıyordu. Beli ağrıyordu yine. Odanın tavanı boydan boya ayna kaplanmış-tı. Filiz bunu çok beğendi, çünkü aynada kendisini görüyor, kendi gözlerinin içine bakabiliyordu. Anneannesinin kolları ve yakası dantelli beyaz gece-liğini giymişti. Kendine gülümsedi. Ellerini havaya kaldırıp kendine el salladı. Sonunda bir insan gör-müştü işte, bu kendi bile olsa... İçi ferahladı birden. Affedilmiş olabilirdi. Bütün suçlarından arınmıştı belki de. Son günler çok acı çekmişti ama boşa de-ğildi. Hâlâ bir ümit vardı. Cinler ona güzel rüyalar gösterecekti bundan böyle.

Bu uydurulmuş ve asılsız huzur çok sürmedi. Bir-den tavadaki aynadan gelen sesleri fark etti. Ayna çatırdıyordu. Hemen yataktan kalkıp kaçması ge-rektiğini biliyor ama rüyada olduğu için kıpırda-yamıyordu. Çok geçmeden ayna çatladı ve kopan parçalar sivri uçlu bıçaklara dönüştü. Şimdi onlar birbiri ardına tavandan düşüyor, bedenine sapla-

nıyordu. Anneannesinin beyaz geceliği kana bulanmış, çoktan kıpkırmızıydı. Gözlerine batan ayna parçalarıyla kör oldu. Kalbine batan son bıçağı hissetti ve öldü ancak beyni henüz ölmemişti. Düşünmeye devam etti.

Anneanesi belirdi tam karşısında. Son sözü, “Özür dilerim,” oldu.

ANNEM

Annemin iki etekliği vardır. Beli lastikli. Biri sarı çiçeklidir, diğeri mor. Annem birini yıkar, o kuruyana kadar ötekini giyer. Sırayla değışir eteklerindeki çiçekler.

Bizim evde konuşma yoktur. Babam ve annem çok isteksizdir bu konuda. Sadece abimle ben fısıldaşırız.

Abim, turistlere sırt masajı yaparak kazandığı parayla bizim sandalı onardı, boyadı ve Chong Khneas Nehri'ne saldı. İçine sıra sıra kırmızı plastik iskemle dizdik. Turistleri alınca hızla nehirde ilerleriz. Yüzen evlerin olduğı Tonle Sap Gölü'ne varınca abim yavaşlar, çünkü turistler buradaki evlerin bir bir fotoğrafını çekmek ister. Sandaldan tepe aşağı sarkarak evlerimizi çekmeye hiç doyamazlar, bu konuda çok heveslidirler.

Abimden sonra sıra bana geldi. Kırmızı plastik iskemlelerde oturan turistlerin arkasına dolanıp masaj yapıyorum. Önce omuzlarına hafif hafif eli-

min sert yanıyla vurup beklerim. Gülerek dönüp bana bakarsa, oh ne ala demek ki hoşlandı, diye düşünür devam ederim. Turistlerin eli açıktır, bana bol bol bahşış verirler. Bazısı da eliyle benim elimi itip, “No, no” der. O zaman hiç ısrar etmem, hemen yanındakine geçer iyi bir sırt masajı çekerim. Bavul ve çanta taşımaktan kasılmış kaslar gevşer ve onların cebinden çıkan dolarlar benim cebime dolar.

Bu mevsim bolca bahşış topladım. Abim de sevindi:

“Büyüdün artık, seni okula başlatalım,” dedi.

Okulumuz tam bizim evin karşısında. Yüzerek bile gidebilirim.

Tonle Sap Gölü bizim vatanımız. Çoğumuz burada doğmuşuz. Asya’nın en büyük tatlı su gölüymüş. Biz bu gölde yüzen evlerde yaşıyoruz. Çocukken oynamak için her fırsatta suya atlardık.

Geçenlerde turistin biri bir dergi unutmuş bizim sandalda. İçindeki fotoğraflara baktık.

“Gördün mü?” dedi abim. “Nasil sıkışık yerlerde oturuyorlar, kutu kutu üst üste. Oysa biz ne güzel yaşıyoruz. Bütün göl bizim. Bütün gökyüzü ve yıldızlar hepsi bizim.”

Ona;

“Sıkıcı,” dedim.

Abim turist dolu koca sandalı bizim eve doğru yönlendirince günün en heyecanlı olayı başlar. An-

nemle babam onları görmek istemez. Babam hamağına uzanır, görünmez olur; annem ise kapı yerine kullandığımız perdenin arkasına gizlenip onlar gidece kadar orada oyalanır. Abim ve ben tekmeden atlar, onları evimize buyur ederiz. İkram ettiğimiz soğuk meyve suyuna bayılırlar. Bizim evimizin ortasında kocaman bir havuz vardır. İçinde timsah üretiriz. Derileri çok para eder. Havuz gölün içindedir ama timsahlar kaçmasın diye dört yanı kalın tellerle çevrilidir. Timsahlarımız istedikleri gibi hareket edemediklerinden ve avlanamadıklarından çok mutsuzdurlar. Üst üste yığılıp ağzı açık beklerler. Turistler geldiğinde onları eğlendirmek için birkaç balık atarız önlerine. O zaman hareketlenir, birbirlerinin üstünden atlayarak balıkları kapışırlar. Turistler bu anı hiç kaçırmaz, onlar da aynı timsahlarımız gibi, telefonlarını birbirinin üstünden aşırarak fotoğraf çekmeye doyamazlar.

“Ay bir daha, lütfen bir balık daha atın havuza, ben çekemedim, anı kaçırdım, haydi lütfen!”

Gösteri böyle sürüp gider. Vakit gelince onları yine sandala doldurur, aldığımız yere bırakır, hızla nehri geçip gölümüze, evimize döneriz.

Onlar gidince annem ve babam yeniden ortaya çıkar. İkisi de konuşmaz. Ne kendi aralarında ne de bizimle. Babam timsahlarıyla konuşur:

“Haydi çiftleşsenize!” der onlara.

Yeni doğan yavruları özenle ayırıp daha küçük bir havuza aktarır. Bebek timsahlar pek güzel olur. Babam onlara;

“Çabuk büyüün, sizi kesip derinizi yüzeceğim, para kazanacağım,” der.

Sık sık yemler onları. Bütün gün timsah havuzunun başında oturup onları gözler.

Annem pirinç çorbası yapar. İçine atmak için gölden birkaç balık avlar. Biz turistleri bırakıp dönerken sebze ve meyve alırsınız nehir bakkalından. Annem çorbaya havuç, patates ve yeşillik katar. Tadı çok güzeldir bu çorbanın. Acıktıkça yeriz, annem bol bol yapar.

Yemekten sonra göle atlar yıkanırız. Su bulanıktır ama tertemizdir. Hamağa yatınca bir uyku bastırır. Islak bir rüzgâr sallarsa hamağı, gözlerimiz kapanır o an. Bu bizim hayatımızdır.

Annem de göle girip yıkanır. Saçları, dişleri pırıl pırıldır. Uçak sesi duyunca dayanamaz. Elindeki işi bırakıp, işaret parmağını gökyüzüne dikip onu takip eder, gözden yitene kadar. Peşinden bir süre daha bakar da bakar. Bu arada yemek yansa aldırmaz. Abim;

“Sen de uçmak ister misin?” diye bir gün sordu ona.

Hiç cevap vermedi, sadece yaşlar boşandı gözlelerinden. Sırtını dönüp gitti. Yere çömelip çamaşırları çitilemeye devam etti kaldığı yerden.

Bir sabah uyandıgımızda ocak yanmıyordu, çay yoktu, pirinç lapası ve çorba yoktu. Babam bile konuştu:

“Nereye gitmiş?” diye sordu.

Sandal evin önünde olduğundan bir yere gitmediğini anladık, evin her köşesine baktık, bulamadık. Abim sandala binip gln çevresini dolaştı. Komşulara sorduk. Kimse görmemiş. Ertesi gün timsah havuzunun tellerine takılı kalmış mor iekli bir bez parçası buldum. Onu hemen cebime sakladım. Ne abime ne babama ne de kendime belli etmedim. Unutmak istedim.

Abime;

“Annem uğ binip uzaklara gitmiştir,” dedim.

“Saçmalama!” dedi.

Yarın turistleri almaya gideceğiz. Ben onlara sırt masajı yapıp para kazanacağım. Bahar gelince yüzerek okula gideceğim.

SADECE BİR RÜYA

Can yoldaşımı, kırk yıllık arkadaşımı, kadim dostumu kaybettim. Ölüm yerine bu sözcük daha sevimli gelse de, o öldü. Asıl gerçek bu. Kendimi zorlayarak alışıyorum yokluğuna. Birlikte açtığımız şişenin dibinde kalan son rakıyı kendi başıma içtim, bir yandan onunla konuşarak.

“Hülyaların en güzeli sendin,” dedim ona.

Herkesten farklıydın, için için yanan bir közdün sen. Çiçek yaprağı gibi narin ve rengârenktin. Her meyhane dönüşü eve varınca ağlardın. Bize hizmet eden garsonun gözlerindeki hüznü sadece sen görür, tanımadığın o adamın acıklı yaşamını düşünüp ağıt yakardın. Ben göremezdim senin gördüklerini. Duygularım hiç gelişmedi seninki kadar.

Yağmur olup tenime yağdığın bir gün kızın aradı. “Annemin doğum gününü kutlayacağız, beklerim,” dedi. “Hoppala!” dedim içimden. Ama dışımdan, senden ayrılmanın acısını aynı benim gibi, belki de daha derin yaşayan birine “İyi düşün-

müşsün canım, elbette gelirim,” dedim. Telefonu kapatınca yine “Hoppala! Bir ölünün arkasından doğum günü kutlamak olacak iş değil,” dedim.

Sonra düşünmeye başladım. Nasıl giyinmemi isterdin? Siyah matem giysileri mi, bol renkli, açık saçık, hafif kadın elbiseleri mi? Ortası yok mu bunun? Anlaşıldı, yarı ciddi, yarı şaka giyinirim. Canım benim, ne alayım sana? Saçmalama, ölüye hediyeye alınır mı? Haklısın, alınmaz ama pasta ve çiçek geldi aklıma. Buna karşı çıkmazsın umarım...

Sen, devam ettin yürüdüğüm yollarda birden karşıma çıkıp beni şaşırtmaya; rüzgâr olup saçlarımı karmakarış etmekte, uzaklardan bana seslenmekte.

Sonra o gün geldi. Eskiden kızınla oturduğunuz eve gelince, tanıdığım bildiğim dünya düzeni kaymış gibi göründü gözüme. Ön bahçeye uzunlamasına bir sofra kurulmuştu. Yaşam boyu seninle olan dostların, iş arkadaşların, yakınların hepsi o masada toplanmış, kendi aralarında neşeli ya da heyecanlı konuşmalara dalmış gibi görünmekteydi ve sürekli yiyip içmekteydiler. Ne dedikleri hiç anlaşılmıyor, sözcükler masanın üzerinde uğulduyordu. Onlara katılmak istemedi canım. Pastamı mutfığa bırakıp aval aval etrafta dolaşmaya başladım. Mutfaktan sürekli tıka basa dolu kayık tabaklar, mezeler, rakı ve buz kovaları servis ediliyor; arttıkça artan uğultu ağaç dallarına kadar uzanıyordu. Seninle sakın

konuşmalarımıza kulak veren aynı ağaçlar mıydı? Neredeydi her köşeden çıkıveren kediler?

Evin arkasına dolanıp kedilere bakmak istedim. Ev, ağaçlar, çimenler, saksıya diktğin çiçekler, kediler; hepsi buradaydı işte. Senin yokluğundan hiç etkilenmemişti onlar. Arka kapıdan çıkıp her zamanki gibi onlarla ilgileneceğini sandım o an.

Ve arka kapıdan çıktın. Bir hayaldin sen. Gerçek kadar elle tutulabilir bir düş. Birdenbire seni karşımda görünce ağlamaya başladım. Sana sarıldım. Kollarımın arasında bir beden vardı, inan. Şık giyinmiştin. Sanki biraz kilo vermiş, biraz da gençleşmiştin. Beni sevgiyle itip bedeninden ayırdın. Saçlarımı okşadın. Yüzüme dikkatle bakıp, “Ağlama, üzülme canım benim, bak işte gene aranızdayım,” diyerek beni teselli ettin. Kasılıp kaldım. Senin se-sindi benimle konuşan, hiç şüphem yok. Sonra elimi tutup sıktın avucunda, “Misafirlere ayıp olacak, haydi gel, birlikte masaya gidip onları selamlayalım,” dedin.

İştahla şapırdayan ağızlardan oluşan masada yan yana yerimizi aldık. Sen her gelene teşekkür ederek onlarla kucaklaştın, hatta öpüştün. Ben hep yanında durdum. Elimi hiç bırakmadın. Bana kendimi özel hissettirdin. En çok sevdiğin bendim, anladım bunu.

O öldü. Nasıl aramıza geri dönebilir? Aklımı kaçırmamak için sürekli tekrarladığım soru bu.

Masaya gülümseyen kadın Hülya olamaz. Belki de sadece bir oyuncudur. Rolünü iyi ezberlemiş ve iyi oynayan bir sanatçı bu. Hülya'nın hakkında bilmediği yok. Dersini çalışıp geldiği belli. Masada oturanları tanıyor ve eski anıları bir bir anlatıyor, aralarında dolaşarak onları ne kadar yakından tanıdığını ve sevdiğini belirtiyor. Yiyen içen bu iştahlı dostların hepsi ona hayran. Gülüşmeler, el çırp-malar, bravo sesleri yükseliyor uğultunun içinden.

Ama eğer gerçek Hülya burada olsaydı... O hiç böyle davranamazdı. Öncelikle bütün konuklardan daha çok içip, çılgın gibi birinden ötekine koşar; sevgisini, heyecanını ve bütün güzelliğini sunardı onlara. Sarhoş olmaktan çekinmez, iyi bir ev sahibi olmanın gereklerini yerine getirmezdi. Onun yerine geçen bu ılımlı Hülya ise aklı başında bir konukseverdi. Gönül alma ve misafir ağırlama işlerini başarıyla sürdürüyordu. İşte bu olağandışı davranışlara (elbette Hülya için) kanmazdım ben. Kokusu bile yoktu. Yıllardır tanıdığım, bildiğim Hülya'nın kendi kokusu. Bana gösterdiği yakınlık sahteydi. Elimi tutması bile oyunun bir parçasıydı. Ama bu kusursuz benzerliği açıklayamıyordum. Elimi yukarı kaldırıp eline bakıyorum, tırnaklarına. Bu eller onun, yanılmadım, iyi tanırım ellerini. Ayaklarını görmek için eğiliyorum, evet onun ayakları. Rol yapmak için hazırlanmış hiçbir oyuncunun elinde ve ayağında böyle bir benzerlik ola-

maz. Demek ki bu Hülya ama neden farklı? Tan-
rım, delireceğim, nedir bu fark, bulamıyorum. O
öldü. Bu kim? Algım beni yanıltıyor mu? Mantıklı
bir anlatımı yok mudur bu olan bitenin?

Sımsıkı kavrayan parmaklar arasından zorla çe-
kip alıyorum elimi. Korkuyorum ben, bu Hülya
olmayan Hülya’dan. Konuklar artık bahçeye ya-
yılmış. İçki bardaklarıyla esrik dolaşanlar arasında
bir ileri bir geri koşarak kızını arayıp buluyorum.
O hâlâ mutfaktan çıkan kayık tabakları sofraya ta-
şımakta. Tabacı elinden alıp hızla masaya bırakıyo-
rum. Kolundan çekiştirerek evin arkasına, Hülya’yı
ilk gördüğüm kapının önüne götürüp soruyorum:

“Nedir bu?”

“Ne nedir?”

“Bu farklı Hülya nedir?”

“Ha, o mu? O bir simülasyon.”³

“O da ne demek?”

“Özleyenler için yeniden canlandırdık.”

“Ama bu korkunç.”

“Yok be canım! Baksana herkes mutlu...”

3 Benzetim, taklit.

MİLATTAN ÖNCE

Önce bir uğultu duyduk. Uğultu giderek arttı, aynı korku filmlerindeki gibi artarak bize doğru ilerliyordu. Bir çatırtıyla titredi yatak ve zangır zangır sallanmaya başladı. Alp'e tutundum. O da bana. Kapılara çarparak, duvarlara yaslanarak, yerde sürünerek zar zor oğlanın odasına ulaştık. Ozan yatağın içinde dimdik oturmuş, kedisine sımsıkı sarılmıştı. Biz de o ikisine sarılıp onları yatağın yanına, yere çektik. Sarsılmaya devam ederken yumak olup bekledik. Bitmiyordu; üstelik inanmadan bakan gözlerimizle evimizin yıkıldığını, duvarların buz kalıbı gibi eridiğini izliyorduk. Müteahhit bu kadar acımasız mıydı? Demir kullanmamış mıydı bu ev yapılırken? Ozan'ın dolabı tıklar tıklar ilerledi, canlıymış gibi; tam kapıya gelince dayanamadı, devrildi. Böylece çıkış kapısı tılandı. Biz, bu denge-siz odada kısılp kalmıştık.

Çaresizliğimizin adı depremdi. Ozan'ın masa saatinde 04.17'yi gördüm bir an. 06 Şubat 2023 yandı

söndü birkaç defa, dikkatimizi o ana çekmek ister gibi; sonra tamamen karardı. Tam teslim olmuşken felakete, büyük bir gümbürtüyle yere çakıldık. Oda, kayışı, kolonu ya da kablosu kopmuş bir asansör gibi hızla yere saplandı. Biz hâlâ Ozan'ın odasındaydık, acaba oda neredeydi? Hemen ardından bir daha çöktü. Dolap, yatak, komodin, çalışma masası, iskemlesi ve biz, bir an havada asılı kaldık, sonra yeniden dibe vurduk. Evimiz bahçe katındaydı ama şimdi kesinlikle yerin altına göçmüştü. Temeli yok muydu bu yapının? Oda yamuk bir bütündü, kim bilir toprağın kaç metre altında.

“Korkmayın!” diyordu Alp, durmadan tekrarlıyordu: “Yaşayacağız.”

Dördümüz iç içe geçmiştik. Kucağa çıkmaktan hiç hoşlanmayan Safiş bile iyice sokulmuştu bize. Ozan onu öylesine sıkı tutuyordu ki, boğazı daralsa bile sesi çıkmıyordu kediciğin. Alp titriyor, onun titreyişi bizi sarsıyordu. Ozan altına işedi. İkimiz birden onu okşadık.

Gözlerinden akan yaşları geceliğime sildim.

“Sakin üzülme oğlum, bir felaketin içindeyiz ve bu çok normal,” dedim.

“Biz de kaçırabiliriz,” dedi Alp.

Birden duman kapladı her yanı. Odanın bir duvarı tümüyle yıkılmış, sadece üç duvarı kalmıştı. Bulutumsu bir dumandı ve o yıkık duvardan içeri doluyordu. Bir an, nefes alamayarak tıkanıp ölece-

ğimizi düşündüm. Biz hâlâ yatağın yanında, cenin pozisyonunda, uzmanların önerdiği gibi yatıyorduk. Oda yana doğru yıkılmaya başlayınca Alp de haykırmaya başladı:

“Ayten dikkat et, kayıyoruz, kayacağız. Sakın çocuğun elini bırakma. Ben seni tutacağım, sen de Ozan’ı tut!”

“Zaten tutuyorum ya... Daha nasıl tutayım?”

“Sımsıkı tut, daha sıkı, var gücünle.”

Derken yuvarlanmaya başladık. Dosdoğru kara dumanın içine kaydık. Gözlerimiz açıldı ama hiçbir şey göremiyorduk. Birbirimizi de... Sadece ellerimiz vardı. Sıkıca iç içe geçmiş ellerimiz. Hızla düşerken gözlerimi yumdum. Uğultu artmıştı. Kulaklarımı da tıkamak istedim ama ellerimden biri Alp’te, diğeri Ozan’daydı ve onları hiçbir şekilde bırakamazdım. Aşağı doğru çekiliyorduk.

Anlatılır gibi, anlaşılır gibi değildi bu başımıza gelenler. Bildiğimiz bütün durumlardan farklıydı. Belki çekilmiyor, itiliyorduk ya da sadece kayıyorduk. Acaba altımızda bir oluk mu vardı? Yoksa bir borunun içinde miydik? Sonraları uğultu kesildi. Yerini bir sessizliğe bıraktı. Mutlak bir sessizliğe.

Ozan’ın eli elimdeydi, Alp’inki de ama ya Safiş? Sarsılmadan düşüyorduk. Bu düşüş hiç durmadan, hızla devam ediyordu. Of Tanrım! Yerin yedi kat dibi dedikleri bu muydu? Yer yarılmıştı, kesin. Arada ıslanıyor, sonra kuruyorduk. Duman

hiç azalmıyordu ancak rahatça nefes alabiliyorduk. Bazen bir esinti oluyordu ama çok sürmüyordu. Burada ne boru ne de oluk vardı. Boşluğun içinde, boşluğa doğru düşüyorduk veya bu boşluk bizi emerek, kendine çekiyordu. Ne düşüneceğimi ne yapmam gerektiğini artık bilmiyordum. Kendimi olacıklara teslim ettim. Sadece annelik içgüdülerim kalmıştı geriye. Yavrum ölmesin, bu korkunç dumanın içinden sadece o sağ çıksın istiyordum. Birden seslenmek geldi aklıma.

“Ozan, oğlum iyi misin?”

“Çok korkuyorum anne, sakın elimi bırakma.”

“Ya Safiş?”

“Kucağımda, bana sımsıkı tutunuyor tırnaklarıyla.”

O sırada Alp’in sesi duyuldu.

“Sakın gevşemeyin! Sıkı tutunun, var gücünüzle!”

“Alp, canım iyi misin?”

“Ah, şu duman olmasa da sizi görebilsem.”

Ozan seslendi:

“Baba, nedir bu? Biz neden sürekli düşüyoruz, ölecek miyiz?”

“Hayır oğlum, korkma, gelip bizi kurtaracaklar. Deprem köpeklerini bilmez misin? Onlar kokumuzu alınca gelip bizi bulurlar.”

“Yerin altından çıkartabilirler mi?”

“Çıkartırlar oğlum, hiç merak etme. Kocaman vinçler var. Sakın korkma, hepimiz kurtulacağız.”

“Saatlerdir düşüyoruz.”

Bunu ben söylemiştim. Saat nedir, gün, ay, yıl nedir? Bunlar belki de tek bir saniyedir, salise de olabilir. Bir andı bu yaşananlar, zaman yoktu burada. Sadece bitmek bilmeyen bir an vardı. Hiç ümidim kalmamıştı artık. Önce o korkunç deprem, sonra bu kapkara bulut, sonra bu düşüş... Hangi köpek toprağın kilometrelerce derininden koku alabilir? Alp de biliyordu bütün bunları ve Ozan’a boş yere umut veriyordu. Ancak böyle bir durumda “hepimiz öleceğiz” denemezdi ki...

Ölmeyi kabullenince korku bitiyor, onun yerini garip düşünceler alıyor. Bunu yaşadım ben. Böyle bir yıkımın içinde yeni değerlere alışmaktansa eski değerlere tutunmak bir gereksinim oluyor. Evimiz geldi gözümün önüne. İçinde mutluluk olan o en güvenli alan... Zevkle döşediğim odalar, nefis yemekler pişirdiğim mutfak neredeydi şimdi? Daha dün akşam barbunya pişirmiş, üstüne bolca maydanoz doğramıştım. Yanında da kıymalı börek vardı. Ozan ve Alp iştahla yerken onları izleyerek mutlu olmuş, artanları buzdolabına kaldırmıştım. Buzdolabımız, üst katın ağırlığıyla şimdi yamyassı olan... Acaba kaç kişi ölmüştür böylesine büyük bir depremde? Kaç ev yıkılmıştır, yerin dibine göçmüştür? Bence en az dokuz şiddetindeydi. Kurtulanlar var mıdır acaba? Böreğe kaç yumurta kırmıştım? Ya iki ya üç olmalı. Keşke gene

yapsam... Elbiselerim, takılarım toprağın altında kalmış, kirlenmiştir. Of, arabanın taksiti daha bitmemişti. Ezilmiş, camları kırılmıştır, artık kullanılamaz. Ne keyifle otururdum, güneş gözlüklerimi takıp ön koltukta...

Düşünmekle düşmek aynı anda sürüp giderken birden ağlamaya başladım. Yüksek sesle hıçkırıyor, “Elveda, elveda!” diyerek feryat ediyordum. Mutfağımdaki patatesleri, soğanları bile özlemiştim ama onları bir daha hiç göremeyecektim. Takılarım, giysilerim, patateslerim, evler, insanlar... Hepsi hepsi yerin altındaydı şimdi. Artık kuşlar bile uçmazdı bu devasa enkazın üzerinden.

Alp, “Sussana!” diyerek kuvvetle kolumu çekince kendime geldim ve durduğumuzun farkına vardım. Bizi Alp durdurdu sandım önce ama hayır, o değildi. Düz bir yere gelmiştik, zemin bildiğimiz topraktı ve biz yere basıyorduk. Boşluk sona ermişti. Düşmüyorduk, itilip çekilmiyor ve emilmiyorduk. Basıyorduk yere, dahası yer sağlamdı, sarsılmıyordu. Duman dağılınca birbirimizi görebildik. Bir tünelin içindeydik. Burası da pek aydınlık değildi ama seçebiliyorduk etrafı. Sarıldık, öpüştük, yeniden doğmuş gibi sevinçliydik. Nerede olduğumuzu bilmiyor ve aldırmıyorduk. Sağlam, sağ ve beraberdik. Yeni bir umutla bakıştık göz göze.

Safiş, Ozan’ın kucağında sakın dururken birden yere atladı ve miyavlayarak yürümeye başladı. O,

bu yolu bilir gibiydi. Kendinden emin adımlarla ilerliyor, arada bir geriye bakıp, “Hadi gelsenize” der gibi miyavlıyordu. Tünel kıvrıldıkça onu kaybediyor, sonra yeniden buluyorduk.

“Acıktım” dedim.

“Evet, biz de” dediler.

Kurtulmuştuk. Sanki ölüme değil, yaşama doğru düşmüştük. Safiş koşmaya başladı. Biz de ona uyduk.

Bu defa bir rampa vardı önümüzde. Tırmana tırmana her yanı pırıl pırıl parlayan bir mağaraya ulaştık.

Nefes nefese kalmıştık.

Alp, mağaranın içinde biraz dolaştıktan sonra;

“Burası bir altın madeni” dedi.

Safiş bir koşu geri gelip Ozan’ın kucığına çıktı yeniden.

“Yorulmuş bu” dedi Ozan.

“Haklı, biz de bitkiniz” dedim. “Baksana halimizi...”

Aç, susuz, toz ve korku içinde geçen zaman ne kadardı bilemezdik, ancak tükenmiş bir halimiz vardı. Burası son durak olabilir miydi? İlk toprağın üzerine serilip yattık. Mağaranın tavanı yıldızlı bir gece gibi üstümüze kapandı. Çok yorgun ve çok derin bir uykuya daldık.

Ne kadar uyudum orada, belki de yıllarca...

“Ayten, Ayten” diye biri bana sesleniyordu. Gözümü açar açmaz, üst katımızda oturan Lale Öğ-

retmen'i ve yaşlı annesini karşımda gördüm. Bu olmadık yerde ne işleri var? Bu olsa olsa bir rüyadır, diyerek doğruldum.

O sırada Ruhsar Hanım kolumu çekiştirdi:

“Ayten kızım, siz gerçeksınız değil mi?”

“Evet, evet,” diyerek ben de onların elini tuttum.

Lale'nin dili tutulmuş gibiydi. Bir Alp'e, bir Ozan'a, bir Safiş'e bakıyor ama konuşamıyordu.

Ruhsar Hanım;

“Oh şükür bir aradasınız, siz de düştünüz sanırım bizim gibi,” diyerek Ozan'ın yanına yere kıvrıldı.

“Ne güzel bir mağara burası, adeta yıldızlı bir ge...”

Kadıncagız sözünü bitiremeden uyuya kalmıştı. Ben gene de cevap verdim:

“Altın madeniymiş, Alp öyle dedi.”

Beni Lale'den başka duyan olmadı. O hâlâ konuşamıyor, fal taşı gibi kocaman gözlerle çevresine bakınıyordu. Suratlarımız sorularla doluydu ama dilimiz boştu. Uzunca bir süre yere oturup dehşetle birbirimizi süzdük. Sonunda Lale fısıldar gibi konuştu, korka korka:

“Ne depremdi ama... Nasıl sağ çıktık biz o hengâmeden, hiç anlamadım.”

“Sekiz on şiddetindeydi bence. Bizim oda yerin dibine çakıldı bir anda.”

“Bizim ev de aynı, yani sizin üst kat. Sanki herif temel yapmayı unutmuş gibi.”

“Tesadüfen yaşıyoruz.”

“Öyle mi diyorsun?”

“Acaba kurtulduk mu? Buradan çıkabilecek miyiz?”

“Neredeyiz acaba? Bir fikrin var mı?”

“Yok, en ufak bir fikrim bile yok bu olanlarla ilgili.”

“Telefon yanında mı?”

“Yok canım. Hemen Ozan’ın odasına koştuk. Telefon aklımıza bile gelmedi. Baksana, yataktan çıktığımız gibiyiz. Ben gecelikleyim, Alp ise don paça.”

“Ya, bizde öyle.”

“Ah bir telefon olsa, naviden bakar hemen yerimizi bulurduk.”

“Acaba gün yüzü görebilecek miyiz?”

“Bozma moralini Laleciğim. Bak annen ne güzel uyuyor bizimkilerle birlikte. Yedi Uyurların öyküsünü bilir misin?”

“Evet, elbette. Biz de beş uyurlar, bir de Safiş.”

“Onların da Kıtırmir’i vardı.”

“Evet. Kefeştatayyuş, Kıtırmir. En sonuncular kalmış aklımda.”

“Çok uykum var ve çok acıktım.”

“Ya burada ölürsek, uykumuzun arasında?”

“Boş ver, ölmek için çok güzel bir yer burası...”

Bunun üzerine konuşmayı kestik ve yere, diğerlerinin yanına uzandık. Hemen uyumuşuz.

Önce ayak benzeri bir oluşum gördüm. Dört köşe ve kocamandı. Kaba saba parmakları bir bütün gibiydi ve o ayak benzeri şey beni hafifçe dürtüyordu. Sırtımı, bacaklarımı hafif dokunuşlarla itekleyerek beni uyandırmak istiyordu. Doğrulдум. Ben doğrulunca o, diğerlerine yöneldi. Sanırım hepimizi uyandırmak istiyordu. Garip bir yaratıktı. Karanlıkta tam seçemiyordum. Bol kıllı ve dört köşe. Bir cins ayı da olabilirdi, bir cins iri köpek de. Belki de insanımsı bir bedendi bu. Sadece yavaş hareket eden ve sessiz bir karaltı görüyordum.

Ben seslendim, o dürttü ve sonunda geri kalan dört kişi ve Safiş uyandılar. Karaltının sırtında bir küfe vardı ve mağaranın duvarlarından eliyle koparttığı parçaları başının üzerinden aşırıp küfeye atıyor, bunu yaparken “Ga, gu” gibi anlaşılmas sesler çıkartıyordu.

Alp;

“Bile bilse yolu bu bilir, peşine takılalım,” dedi.

“Evet, evet,” dedi Lale Öğretmen.

Aramızda telaşla konuşup anlaştık. Bu bir insandı çünkü sırtında bir küfe taşıyordu.

Ruhsar Hanım;

“Kar adamı Yeti,” dedi.

Hepimiz bunu gülümseyerek onayladık. Yeti’nin hiç acelesi yoktu. Yaptığı işin tadını çıkartarak mağaranın içinde ilerliyor, elma armut toplar gibi ısıltılı toprağı kopartıp küfesine atıyordu. Alp işi kapınca

ona yardım etmeye başladı. Yeti ağzını iki yana doğru yaydı ama gülmedi. Gülüşü buydu belki.

Küçük kabilemiz Yeti'nin arkasına takılmış bir başka bilinmeyene doğru yol almaktaydı.

Ozan, Yeti'nin karşısında durup karnını ovaladı ve ağzını açıp içine yemek koyar gibi yaptı. Adam sazdan etekliğinin arasından ince uzun kara bir şey çıkartıp Ozan'a verdi.

“Dur oğlum!” demeye kalmadan ağzına attı Ozan o kara şeyi, hatta ucundan kopartıp Şafiş'e bile verdi.

“Neydi o?” dedik hep birlikte.

“Et” dedi Ozan, “Tadı aynı et gibi ama sert ağaç kabuğu gibi.”

“Kurutulmuş et olabilir” dedi Ruhsar Hanım. “Keşke bize de verse.”

Yeti konuştuklarımızı anlamasa da açlığımızı fark etmiş olacak, birden hızlandı ve hemen Ruhsar Hanım'ı kucağına alıp koşar adımlarla yürümeye başladı. Bu garip bir davranıştı ama biz Yeti'ye güvenmiştik bir defa. Hiç korkmadığımız gibi, memnun olduk. Çünkü yaşlı kadın epey yorgundu.

“Oh, Allah senden razı olsun oğlum, adım atacak halim kalmamıştı inan!” Ruhsar Hanım bunları söylerken Yeti'nin kıllı sırtını okşuyordu.

Az sonra ışık göründü. Gözlerimiz öyle bir kamaştı ki mağaraya geri dönmek istedik. Ellerimizle gözlerimizi örtüp, parmaklarımızın arasından, önü-

müzde uzanan yemyeşil vadiye baktık. Ulu ağaçlar, otların arasında renkli kır çiçekleri, kuş seslerine karışan şırl şırl su sesi. Dereyi görünce koşup yüzümüze su çarptık ve kana kana su içtik. Sadece Ruhsar Hanım içemedi çünkü Yeti bize hiç aldırmadan ilerliyordu. Kucağındaki ve sırtındaki yüklerle bir an önce varmak istediği bir hedefi varmış gibiydi.

Gözbebeklerimiz küçülünce görüşümüz düzeldi.

“Cennet burası” dedim.

“Dur bakalım” dedi Alp kuşkuyla “Doğası güzel ama ya insanları?”

Susturdum onu.

“Bunca acı ve ölüm korkusundan sonra bozma lütfen mutluluğumu.”

Birden bir şarkı çalındı kulağımıza:

Dağ başını duman almış, gümüş dere durmaz akar

Ruhsar Hanım kucakta taşınmaktan mest olmuş şarkı söylüyordu.

Güneş ufuktan şimdi doğar, yürüyelim arkadaşlar

Ona katıldık elbette ve yeri göğü inleterek ilerledik. Yeti bu marşı sevmiş olacak ki, birden adımları canlandı. Artık onu iyice görüyorduk. Maymunsu değildi. Kıllı, kısa ve düz bacakları vardı. Oldukça gençti, kaslıydı. Özellikle omuz ve boyun kasları kalınlaştığından bedeni dört köşe görünüyordu. Suratı anlamsızdı. Biz konuşurken bize bakıyor ama yüzünde hiçbir ifade belirmiyordu. Bazen boş

bir kutuyu sallar gibi başını iki yana sallıyor, bazen de küçük parmağını (aslında kocaman iri, bir parmak) kulağına sokup titrete titrete kaşıyordu. Sanırım kulağında bir sorun vardı bizim Yeti'nin.

Fakat en önemlisi Yeti iyi niyetli bir adamdı. Bunu çoktan anlamış ve ona güvenmiştik. Üstelik yardım-severdi ve yaşlı bir kadına saygıda kusur etmiyordu.

Madenden vadiye, oradan da dereyi ve rehberimizi izleyerek, köye ulaştık. Ozan koşa koşa yanımıza geldi. Gördüğü insanlar onu şaşırtmıştı. Ne düşüneceğini onlara nasıl davranacağını bilemiyor, yeni bir şok yaşıyordu.

Korkudan irileşmiş gözlerle sordu;

“Baba, burası Afrika’da bir kabile mi?”

“Hayır oğlum burası kesinlikle Afrika değil. Baksana bu insanlar Afrikalıdan çok ilk insanlara benziyor.”

“Tamam ama, biz neredeyiz, nereye geldik?”

“İnan oğlum biz de bilmiyoruz.”

“Ben biliyorum” dedi Ozan büyük bir ciddiyetle, bilge bir bakış vardı gözlerinde. “Resimli romanda okumuştum. Bir zaman tüneli vardı. Bizim içinde düştüğümüz kara buluta benzemiyordu ama gene de biz o tünelden geçip ilk insanların yaşadığı zamana geldik sanırım. Yani milattan önceki yıllara.”

“Olabilir” dedik ikimiz birlikte.

Lale de başını sallayıp durdu Ozan anlattıkça, sonunda konuştu.

“Vallahi ben de bu olup bitene hiçbir anlam verememiştim, Ozan’ın açıklaması çok mantıklı...”

Bu arada, biz köyün meydanında yere oturmuş, hakkımızda bir karar verilmesini bekler gibiydik. Sadece Ruhsar Hanım kucaktan kucağına dolaştırılıyor, onu koyacak bir yer bulamıyorlardı. O ise gü-lüp duruyor, halinden pek memnun görünüyordu.

Köyün nüfusu pek fazla değildi. İlk bakışta sek-sen, hadi bilemedim yüz kişi tahmin ettim. Ama Alp ve Lale bana katılmadılar. Bazılarının köyün dışına çıkmış, avlanıyor olabileceğini söylediler. Hepsi birbirine benziyordu; kısa bacaklar, enli be-denler, orta boy, kara saç, kara göz. Kadınları sa-dece memelerinden ayırt edebiliyorduk, onlar da kıllıydı. Hepsi aynı biçimde sazdan örme eteklikler giyiyorlardı. İlk bakışta kucağında bebek taşıyanla-rı kadın sanmıştık ama dikkatli bakınca anladık ki erkekler de bebekleriyle gezip dolaşıyor.

Bize ne yakınlık gösterdiler ne de düşmanlık. Sanki sık sık gaipten gelen konukları varmış gibi, sıradan bir tavırla bizi kabullendiler.

Kendi aralarında konuşmaları bitince, Yetiler-den biri Ruhsar Hanım’ı yüksek bir kayanın üstüne taşıyıp oturttu. Bütün köy halkı onun önünde diz çöküp selam verdi. Biz buna hiçbir anlam vereme-dik ama o, bu davranıştan çok hoşlandı.

“Yaşasın, ben kraliçe oldum!” diye bize sesleni-yor, el sallıyor, kıkır kıkır gülüyordu.

“Annem de kafayı yedi, elbet haklı bu durumda,” dedi Lale.

Köyde birkaç gün geçirince, burada yaş ortalamasının en fazla kırk beş, elli civarında olduğunu fark ettik. Yaşını başını almış kimse yoktu etrafta. Hele Ruhsar Hanım’da var olan masmavi gözler ve pamuk gibi bembeyaz saçlar, onlar için yepyeni bir görünümdü. İnsanların içinde var olan tapınma iç güdüsüyle, kendilerine benzemeyen bu kişiyi Tanrı katına yücelttiklerini ve ona tapınmak istediklerini anlayışla karşıladık elbette. Dahası, onun öğrettiği marşları ilahi sanıyorlardı.

Derede yüzmeye, orayı tuvalet ve banyo olarak kullanmaya kolayca alıştık. Aynı onlar gibi sazdan örme etekler giyiyoruz. Kış için toprağın altında bir depo var. Orada tohum ve meyve biriktiriyoruz. Av etlerini pişirip yiyoruz. Artanları ise şerit gibi kesip, kar bastırınca yemek için kurutuyoruz.

Dillerini en önce Ozan çözdü. Biz daha öğrenme aşamasındayız. Bazen bizim de onlara birkaç sözcük öğrettiğimiz oluyor.

Her gün mağaradan yeni dostlar çıkar ümidiyle bekledik. Ancak hiç gelen giden olmadı. Yeti, her sabah küfesiyle mağaraya gidip altın toplamaya devam ediyor. Eminim, gelen olsa getirirdi.

Küfedeki altınları önce derede yıkayıp toprağın-
dan arındırıyorlar, daha sonra eritip onlara form veriyorlar. Minik hayvan heykelleri, insan figürleri

ve biblolarla bütün köyü süslüyorlar. Son zamanlarda bazılarını Ruhsar Hanım’a sunmaya başladılar. Sanki ben çok eskiden bir müzede bunlara benzeyen biblomsu heykelcikler görmüştüm ama emin olamıyorum. Hafızam giderek zayıflıyor. Eski anılar bir dumanla kaplanmış gibi pek net görünmüyor.

Bazen “Neden biz?” diye soruyorum kendime ve Alp’e “Nasıl oldu da biz kurtulduk?”

Bu soruların bir cevabı olsa da biz bilemiyoruz.

Safiş bu köye hemen alıştı. Bütün Yetiler onu kucaklıyor, okşuyor. Arada bir ormana kaçıyor. Sanırım yeni dostlar edinme peşinde. Bu arzusu başarıyla sonuçlanmış olacak ki şimdi hamile. kocaman şiş karnıyla yanımızda dinleniyor ve doğuracağı günü bekliyor.

Alp, ondan esinlenerek bir çocuk daha yapmamızı istiyor. “Neden olmasın?” dedim ona, burada çocuk büyütmek kolay ve masrafsız. Burası rahat bir ülke. Eşitlik var, iş bölümü var, insana saygı ve adalet var. Hepimiz çalışıyoruz, yediğimizi hak etmek için. Ben yemek işindeyim. Kabileyi doyuran kadınlarla birlikte elimizden gelenin en iyisini yapıyoruz. Yeşil yapraklı bitkiler, kök sebzeler ve mantar çeşitlerini av etleriyle karıştırıp yeni lezzetler deniyorum.

Alp oluk içinde çalışıyor. Ağaçları oyarak yaptıkları oluklarla derenin suyunu köy meydanına ulaştırmak istiyorlar.

Lale kendi mesleğine devam ediyor. Köyün bütün küçük çocuklarını bir ağacın altına toplayıp onlara harfleri ve sayıları öğretmeye çalışıyor. Bu minik kıllı çocuklar hem çok sevimli hem de çok akıllı.

“Yakında toplama çıkarma öğreniriz,” diyor Lale.

Ozan ise burada büyüdü, boy attı. Yaşıtlarının hepsinden uzun. Onlarla ava çıkıyor ve çok başarılı. Dahası, eskiye oranla çok neşeli.

Gelelim kabilemizin en kıymetlisi Ruhsar Hanım’a... Onun çalışmasına izin vermiyorlar. Ama o kimseyi dinlemiyor. “Öf, ben öyle tahtıma çıkıp boş oturamam!” diyor ve bütün gün sepet ya da etek ören kadınlara katılıyor. Sadece sabah ve akşam tahtına kurulup ayinleri yönetiyor.

Ayinlere gelince, Ruhsar Hanım gerçek bir cumhuriyet kadını olduğundan, onlara çeşitli marşlar öğretiyor.

Elbette biz de katılıyoruz bu seremoniye. Her sabah gün doğarken onu tahtına oturtup önünde diz çöküyoruz. Belki inanmayacaksınız ama bazı marşları ezberlediler bile. Dilleri döndüğü kadar bizimle söylüyorlar.

Böylece, hep birlikte;

“Yaşa Mustafa Kemal Paşa yaşa

Adın yazılacak mücevher taşa” diyerek güne başlıyoruz.

NEMESİS⁴

Çocuk ve kadın, köpek ve adam. Bu dörtlü, yağmura, kara aldırmadan her gün buluşurlardı. Kadın ve adam için değil, çocuk ve köpek içindi bu buluşmalar. Onlardı birbirini özleyen, buluşma saatine kadar zor sabreden, öğleden sonra olduğunu fark eder etmez kapıya koşan, kavuşunca mutluluğun iç içe geçmiş halkaları arasında çılgınca koşuşturan onlardı.

Kadın ve adam, bu ikisine bakmaktan hoşnuttu. Onların arasındaki uyumu ve neşeli oyunları her gün izlemekteydiler. Ne kadar şanslı olduklarını düşünürlerdi sık sık. İlk karşılaşmanın üstünden yaklaşık bir yıl geçmişti. Kadın, oğlu koşup oynasın diye bu çimenlik alana gelmişti. Adam ise sokakta bulup sahiplendiği köpeği gezdiriyordu. Kimsenin aklına gelmemiştir böylesine bir dostluk. Daha o ilk anda köpek çocuğa, çocuk köpeğe kenetlenmiş, birbirlerinden ayrılamaz olmuşlardı.

4 İntikam tanrıçası.

Her akşamüstü kadın oğlunu alıp sağa, adam köpeğini alıp sola saparken hüznü ve isteksiz adımlar atılıyor, o ikisini teselli etmek giderek zorlaşıyordu. Sonunda ertesi günün umuduna tutunarak ve o güzel suratlarını asarak ayrı yönlere doğru yürüyorlardı.

Adam yaşlıydı, emekliydi. Kadın gençti, oğlundan ayrı kalmak istemediği için evden çalışmayı seçmişti. Kazandığı para şimdilik yeterliydi. Oğlu büyüdüğünde ve okula başladığında bürodaki işine geri dönebilirdi. Sonunda oyun zamanı gelmişti. Köpek çocuğun üstüne sıçradı. Çocuk ona sımsıkı sarıldı ve sonra itti birden. “Hadi yakalasana beni!” diye bağırınca köpek onu kovalamaya başladı. Şimdi ikisi, küçük çıgıllara karışan havlamalarla onların etrafında koşuyor, onlar da neşeyle gülüyorlardı. Kadınla adam her zamanki banka oturmuşlardı. Kaba tahtadan yapılmış bu bank, denizden beş altı metre yüksekte çimenlik alanın bitimindeydi. Pek rahat sayılmazdı ama manzara güzeldi, zaten görünürde başka oturacak yer de yoktu.

Kadın;

“Dün kek yaptım,” dedi ve dört köşe bir kutu çıkarttı çantasından.

Adam;

“Kahve hazır,” dedi ve karton bardaklara sıcak kahve doldurdu, cebinden çıkarttığı termostan.

İkisi de bilemezdi, acı ve kederin lime lime doğradığı yarı ölü canlılara dönüşeceklerini, bir

daha hiçbir günün böylesine huzurlu olmayacağını. Keşke güneş ertesi gün doğmaz olsaydı...

Ertesi gün yine aynı banka oturdular. Hava kapalı ve rüzgârlıydı. Sanki fırtına çıkacak gibiydi. Çimenlik alan bomboştu. Böyle günlerde buraya gelen olmazdı.

Kadın;

“Baksanıza havaya, bugün çok kalamayız,” dedi.

Adam cebinden kırmızılı, morlu, yeşilli, ebruli bir top çıkartıp ileride oynayan çocukla köpeğe fırlattı. Topu görünce ikisi birden çılgın gibi üstüne atladı.

“Baksanıza hallerine, biraz daha kalalım,” dedi.

“Bu top da nereden çıktı?” dedi kadın.

“Dün aldım,” dedi adam.

Kadın tedirgin çattı kaşlarını.

“Şimdi onları eve götürmek iyice zorlaşacak.”

Adam gülümsedi.

“Eh, sanırım haklısınız.”

Top son hızla yanlarından geçip denize doğru uçtu. Ardından çocuk koşarak atladı suya, çocuğun peşinden köpek atladı. Adam yerinden fırladı, sendeleyerek bir iki adım attı, düğmelerini kopartarak kabanını çıkartıp yere fırlattı, aynı köpek ve çocuk gibi hiç tereddüt etmeden denize attı kendini. Kadın yere düştü, bayıldı.

Keşke top bir gün önce alınmamış olsa, keşke güneş hiç doğmamış olsa, bugün hiç olmasa, dün

hep olsaydı. Keşke çocuk ve köpek koşmaca oynamaya devam eder olsaydı.

Adam sırlısıklam geri döndüğünde kucağındaki köpeği yere bıraktı. Köpek çimenleri koklayarak çocuğu aradı. Adam kadının üstüne eğildi. Yanağına hafifçe dokundu. Üstünden akan sular kadının bedeninde birikti, yüzüne damladıkça gözlerini kırıştırdı ve sonunda “Oğlum!” diye haykırarak kendine geldi.

“Oğlum nerede?”

Adam çaresizlik, utanç ve elemle karışık baktı kadına.

“Bulamadım,” dedi. “Sadece köpeği kurtarabildim.”

O zaman kadın deli deli üstüne yürüdü adamın, göğsünü yumrukladı var gücüyle. Homurdanarak denize attı kendini, ancak aynı anda dalgaların arasında yitip gitti. Adam yeniden girdi dalgaların arasına, güç bela bacağından yakaladı bir görünüp bir kaybolan kadını. Kadın ona karşı koydu, kurtarılmak istemiyor, adamı tekmeliyordu. Sürekli su yutuyor, gene de oğlunu bulmadan geri dönmüyor, giderek açılıyordu kıyıdan. Adam teslim olmadı, aralıksız savaştı kadınla, gücü tükenirken sahile çekti onu. Yan yana yatıp kaldılar çakılların üstünde. Kadın başını kaldırıp su kusuyor, sonra yine düşüyordu yere. Güçleri tükenmiş, soğuktan titremekteydiler. Köpek aralarında dolaşıp kokluyordu onları ve denize dönüp havlıyordu.

Ertesi gün güneş yine doğdu, sonraki günler de. Kadın hastaydı. Adam köpeğiyle birlikte her gün geliyor, ona bakıyordu. Bir gün kadın ateşten yanan başını yastıktan kaldırıp kanlı gözlerini adama dikti ve “Bir daha ne seni görmek istiyorum ne de köpeğini!” diye haykırdı.

Adam ağladı hüngür hüngür, yatağına kapanıp af diledi kadından, elini ayağını öptü, yalvardı ama kadın durmadan aynı sözcüğü tekrarlıyordu:

“Defol, defol, defol!”

Kadın günlerce inledi yattığı yerde. Sıpasını bulamayan bir eşek gibi anırdı. Buzağını bulamayan bir inek gibi böğürdü. Kuzusunu bulamayan bir koyun gibi meledi. Güneş ona hiç aldırmadı. Her zamanki saatinde doğdu ve battı. Sonunda “Taşınacağım,” dedi kadın. “Yeniden güç kazanıp ayağa kalkmalı, taşınmalıyım.” İlkin kalkamadı yataktan. Bacakları titriyor, ayakta duramıyordu. Kendi kusuk, pislik kokusundan içi bulanıyor, kusmasa bile sürekli öğürüyordu. Banyo yapıp evde kalanları yemeğe ve toparlanmaya başladı. Oğlunun eşyalarını kendi gözyaşlarıyla birlikte kutulara doldurup kapının önüne bıraktı. Ardiyeyi toplarken ayağı takılıp düştü. Bir kenarda unutulmuş eski oklar teker teker üstüne devrildi, gençliğinde kazandığı kupaların altında kaldı. Doğruldu, o bildik yayı çekip aldı tıktırdığı yerden. Yıllar sonra yeniden eline alıp gerdi onu.

Kadın taşınmaktan vazgeçti. Arka bahçeye, ortasında kocaman sarı renkli bir yuvarlak olan nişangâhı ayarlayıp yerleştirdi. Eski yayına yeni kırışlar gererek bakımını yaptı. Çalışmalara başladı. Sabahtan akşama kadar yorulmadan ok attı, çok geçmeden kazandı eski becerisini ama kendini bırakmadı, çalışmayı sürdürdü. Hedefini istediği yerden vuracağından emindi artık.

Günlerden bir gün güneş doğmadı. Doğmuş olsa bile kalın bulutların altında kaldığından görünmedi. Kadın “İşte tam zamanı,” dedi. Çimenlik alana geldiğinde adamı gördü. Aynı bankta oturuyor, çocuğun kaybolduğu denize bakıyordu. Köpek ayaklarının dibine uzanmış uyukluyordu.

Kadın bodur bitkilerin arasına gizlenip bekledi. Yayı gergin, oku hazır kıpırdamadan bekledi. Bir süre sonra adam yerinden kalkıp sola döndü. İşte tam o anda kalbine bir ok saplandı. Dizlerinin üstüne çöküp bekledi bir süre, ne olduğunu anlamaya çalıştı. Yana doğru eğildi ve bomboş bakışlarla yere devrildi. Köpek onu koklarken yanlarına doğru gelen kadınla göz göze geldi.

“Gel!” dedi kadın köpeğe, dizlerine vurdu pat pat. Köpek koşarak geldi, kadının kucığına atladı. Birlikte sağa doğru uzaklaştılar.

Ara sıra düşünür kadın hâlâ adamın gözünden beynine ulaşan son görüntüyü.

KELEBEKLER DALGIN MIDIR?

Belgelemek

O sıralar sivrisinekler, kurbağalar ve çekirgeler üstüme üstüme gelirken, yapacak pek fazla işim yoktu. Bütün ilgimi günbatımlarına yöneltmiştim. Her akşam, başka bir azametle batan güneş beni oyalıyordu. Oyalamaktan da öte, adeta çıldırtıyordu. Günbatımlarının hiçbiri ötekine benzemiyordu. Ben, her biriyle bir ilki yaşıyordum. Çok geçmeden, bunların belgelenmesi gerektiğini ve bu görevin bana verilmiş olduğunu anladım. Bu görevi, hayatımın odağına yerleştirdim.

Her günbatımı kayıt altına alınmalıydı, farklılık belgelenmeli ve bu eşsiz güzellik insanlığa armağan edilmeliydi.

Geçen binlerce yıl, yüz binlerce, milyonlarca ya da sayıların bile tükendiği ama dünyanın var oldu-

ğu yıllar boyunca belgelenemeden batan, yazıklar olmuş bir güneş vardı karşımda. Bundan böyle sorumluluğu ben üstlenecektim. Her akşam, tam güneş batarken dünya, güneş, ben ve elmalı telefonum yerimizi alıyor, anı belgeliyorduk. Çektiğim fotoğrafları yan yana getirince, haklı olduğumu bir kez daha anladım. Her bir günbatımı, tek ve benzersizdi.

Antik dönem filozofları demişler ki: Fırıncı iyi ekmek yapmalı, yapabileceğinin en iyisini. Demirci, marangoz, kral ve diğerleri de işini iyi yapmalı. İşte ben de elimden geldiğince, en iyi kayıtları tutmaya çalışıyordum. Ben kimim ki? Bu dünyanın içinden geçip gitmek için ne kadar zamanım var bilmiyorum ama söz veriyorum, yaşadığım süre boyunca belgeleyeceğim bu eşsiz güzelliği.

Dünyanın her yerinde günbatımları olmakta. Bir yerde okumuştum, Afrika'da tam gün batarken, gökyüzünde yeşil bir ışığın parladığı görülürmüş. Çok merak ediyorum, başka ülkelerde, dağlarda, vadilerde, okyanuslarda güneş nasıl batmakta... Ya kutuplarda, buzların arasında, tam batmaya niyetlenirken yeniden doğan beyazımsı sarı güneş nasıldır acaba? Bu konuda belge var mıdır? Yoksa mutlaka dünyanın çeşitli yerlerinde bazı kişiler bu görevi üstlenmeli ve aynı benim gibi gönüllü ve sorumlu olmalı. Bu konuya gereken önem verilmeli.

Galeri

Dördümüz bir lokantada buluştuk. Ben ve kocam, iş insanı ve karısı. İş insanı bir galeri açmak istiyordu. Dedi ki:

“Bu işte çok para var ve bu sıralar çok moda oldu. Önüne gelen galeri açıyor.”

Kocam dedi ki:

“Ben bu işten ne anlarım? Ben ressamım, resim yapmayı bilirim, resim satmaktan hiç anlamam.”

İş insanı;

“Olsun,” dedi, “Karılarımız pazarlar resimleri. Sen sadece arkadaşlarına söylersin, satmak istedikleri resimleri galeriye bırakırlar, satıldıkça onlara ödeme yaparız. Sonuçta senin çevren var.”

“Ha, bak bu mantıklı,” dedi kocam.

Artık hepimizin bir işi vardı. Sabahtan öğlene kadar ben bekliyordum galeriyi, öğleden sonra iş insanının karısı Müjgan. Kocam ise sanatçı olduğundan, belirli saatlere bağlı kalmak ona uymazdı. O, istediği zaman gelir, istediği kadar kalır, canı ne zaman isterse o zaman çıkar giderdi. Bazen galerinin arka tarafında, kendimize ayırdığımız odada oturur, resim yapardı. Kocam özgür takılırdı. Zaman, sadece onlar gibi sanatçı olamamış biz sıradan insanlar için vardı.

Galeri açıldığından beri, kocamla pek görüşmez olmuştuk. Ben sabahları yoktum, o geceleri.

“Eksik olmasın, arkadaşlar bir şişe viski getirmişler, dibine darı ekene kadar zaman nasıl geçti, anlamadık.” derdi sabaha karşı geldiğinde. İşte gene sanat dünyasındaki zaman sorunu...

Viski, rakıyla, tekilayla veya şarapla yer değiştiriyor, sabah galeriye ilk gelen ben olduğum için etrafı temizliyor, şişeleri toplayıp çöpe atıyordum.

Bol alkollü, bol sohbetli geceler mutlaka hoş oluyordu, bazılarında iş insanı da katılıyormuş. Kocamın anlattığına göre, onun asıl amacı sanatçı ortamından yararlanmakmış...

Bu arada hiç resim satamamıştık. Galerinin amacından saptığını benden başka fark eden yok muydu? Buna paralel olarak biz de (kocam ve ben) değişiyorduk. Daha aldırılmaz, daha sorunsuz ve sorumsuzduk. Başımıza buyruk bir tavrımız vardı artık. İkili yaşam, teke inmişti.

Acaba, benden başka, bunu fark eden var mıydı?

İşte benim günbatımlarının önemini anlamam, tam bu günlere rastlar.

Öğleden sonraların gevşek görüntüsü sokakları, evleri, insanları, kedileri ve kuşları sararken, galeriden çıkıp eve dönerdim. Önce uzanıp dinlenir, biraz uyuklardım. Bu uyuşukluk akşama kadar böyle sürüp giderdi. Acıktığımı fark edersem biraz atıştırırdım. Gün batmaya yakınlaşıırken birden bir canlılık gelir bulurdu beni, yeni bir ivme kazanırdım. Giyinip çıkardım evden.

Kedilerin yemek kokusuna yöneldiği gibi deniz kokusuna doğru yürür, ona ulaşırdım. Bu hiç zor olmazdı benim için, çünkü İstanbul'un her sokağı denize çıkar. Böylece her yeni gün, yeni bir açıyla izleyebildim günbatımlarını. Çok sayıda fotoğraf çekip belgeledim. Benden başka kimse yoktu bu işin önemini anlayan. Oysa benim asal işimdi bu. Galeri çoktan ikinci plana atılmıştı.

Bazı günbatımlarına sarı renk hâkimdir, bazı-
sına fuşya, bebeksi pembe. Bazen kara, yorgun ve
yoğun bulutlar kaplar semayı yer yer. Ama güneş
güçlüdür, o bilir hepsinin arasından sıyrılıp son bir
defa daha görünmeyi ve bana göz kırparak gülüm-
semeyi ya da bir ağacın arkasına gizlenip arada bir
ortaya çıkan bir diva gibi geleni geçeni büyülemeyi.
Tam batarken “Acaba bugün ne renk batsam, kırmızı,
turuncu ya da sarı mı olsam?” diye düşünür.
Hangi renkte karar kılacağı tamamen onun keyfine
bağlıdır.

Arada ufak tefek bulutlar belirir. Onları arkala-
rından aydınlatarak pembe konturlarla süslemeye
üşenmez. Ancak dünya dönmeye devam ediyordur
ve bu neşeli bulutlar giderek tüm renklerini yitirir-
ler. Kızaran bulutlar bozarır ve asık suratlarıyla ka-
ranlığa yenik düşerler. Gökyüzü de artık mavi ren-
gini koruyamaz. Pembeler laciverte dönüşürken
sadece telaşla uçan kuşlar seçilir. Sonrasında koyu
bir karanlık kaplar her yanı. Ne gökyüzü ne deniz

ne de kuşlar görünür. Başım önümde eve doğru yürürüm. Evin karanlığı tokat gibi çarpar yüzüme.

Kocaman bir albüm satın aldım. Her gün çektiğim fotoğraflardan en güzelini, beni en çok etkileyeni, yansıtanı, en beğendiğimi seçip tarihleyerek albüme diziyorum. “Mutluluk Yolu” yazdım kapağına büyük harflerle.

Bazen gökyüzünü kalın kara bulutlar kaplar. Ben o akşamlar ümidimi yitirir, çok karamsar olurum. Sanki güneş bir daha o muhteşem renklerini bana hiç göstermeyecek gibi gelir. O zaman sorarlar “Neyin var?” diye. Onlara “Başım ağrıyor, midem bulanıyor” filan gibi kaçamak cevaplar veririm, çünkü beni anlayabilecek kimse yoktur aralarında. Eğer olsaydı ben belgelerken o da yanımda olurdu...

Adam

Yine o günlerde galeriye bir adam geldi. Aslında bir bey demek daha kibar olurdu ama bu benim tarzım değil. Ben daha sade, daha dolaysız yazmak isterim. Neyse, adam bütün galeriyi dolaştı. Zaten pek büyük bir yer değildi, hepi topu yirmi bir resim asabilmiştik. Öyle bir sevindim ki onu görünce, annemin bana kâğıt helva aldığı gün geldi aklıma. Bu adam ilk müşterimizdi ve ben ona dil dökerek bir resim satabilirdim, ancak bunu çaktırmadan nasıl

yapacağımı bilemiyordum. Bir anda aklıma geldi, “Kahve içer misiniz?” diye sordum.

“Ah evet, çok iyi olur,” dedi.

Arka tarafta ısıtıcı vardı. Çok sürmedi, gidip elimde iki fincan kahveyle geri dönmem. Karşılıklı oturup içtik, sohbette zorluk çekmeden, çünkü kahvenin böyle bir özelliği vardır, insanı rahatlatıp dilini çözer.

“Şu sağdakini beğendim,” dedi adam.

Yerimden fırlayıp boynuna sarılmak istedim ama bir galerici olarak sadece “Çok iyi bir seçim, acaba neden?” demekle yetindim.

Aslında kocamın bana yakınlık göstermediği şu günlerde bu adamla öpüşmek ve sonrasında olacıklara ılık ılık kendimi bırakmak geçti aklımdan hızla. Adam esmerdi, dişleri beyaz, iyi giyinmiş, giydiğini yakıştırmıştı. Temiz kokuyor, losyonu içimi gıcıkliyordu. Burnumu kahve fincanımın içine sokup taze kavrulmuş çekirdek kokusunu soluyarak pervasız düşüncelerime yeni bir yön verdim.

“Bilemem ki nedenini ama daha içeri girdiğimde bu resim beni kendine çekti. Galiba benim doğup büyüdüğüm evden görünen manzaraya benzettim.”

“Çok haklısınız. Mutlaka sizde çağrışım yapan bir yanı olmuştur.”

Önünde durduğu resim bir peyzajdı. Bir tepe, ağaçların arasından damları görünen birkaç

ev ve arka fonda deniz vardı. Denizle gökyüzü birbirine karışmıştı. Hangisi nerede bitiyor, hangisi nerede başlıyor belirsizdi. Ressamı ve yapım yılı bilinmiyordu. Onu bir antikacıda bulmuş, çok beğenmiş ve hemen satın almıştım. Ben bu resimde sabahın dinginliğini, serinliğini, tazeliğini ve bir umutla başlayan yeni günü görmüş, heyecanlanmıştım. Param olsa bu resmi satmaz kendime saklardım, ancak galerinin kasasındaki parayla aldığım için üzerine kâr koyup satmak zorundaydım.

Kocam resmi görünce, beni aşağılar gibi dudak bükerek;

“Bu, hiçbir özelliği olmayan sıradan bir manzara resmi,” demişti.

“Ya satılırsa...” demiştim ona.

O da;

“İyi, as duvara, bakalım ne olacak? Resimden anlamayan biri alır. Onlardan çok var etrafta,” diyerek beni küçümsediğini ima etmişti.

Kahvesi bitince adam, yerinden kalkıp yine aynı resmin önüne gidip durdu. İçimde tombul beyaz bir tavşan hop hop zıplamaya başladı o an. Baktı, baktı, elleri cebinde şıkır şıkır anahtarlarıyla oynadı bir süre ve yine gelip karşıma oturdu.

“Yakında oturuyoruz. Her akşam arabayla gelip geçerken fark ettim bu galeriyi,” diyerek uzun bir konuşmaya başlamaya niyetlenmiş gibi ceketinin

düğmelerini açıp arkasına yaslandı. Yepyeni kızıl kahve ayakkabılarına bakıp içindeki ayakları ve o ayakların parmaklarını düşündüm. O devam etti.

“Ama bahçeye girip, arabayı garaja park edince, tembelleşiyorum, üşeniyorum yeniden dışarı çıkmaya. Bu sabah ilk defa vaktim oldu galeriye uğramak için.”

“Bende de tam bunun tersi olur. Evde biraz dindendikten sonra her akşam denize doğru yürürüm.”

“Ne güzel bir alışkanlık. Yorgun olmaz mısınız?”

“Yo, bu iş yorucu değil.”

“Benim işim çok yorucudur. Tüccarım ben. Türkiye’den Kıbrıs’a mal satarım. Ne olursa, oradaki alıcıların neye ihtiyacı varsa, beni ararlar, ben de tedarik eder yollarım.”

O zaman anladım adamın konuşmasındaki garip aksanın yeşil adaya ait olduğunu. Birden kalktı, ceketini çıkarttı. Üzerinde sadece pantolonu ve beyaz gömleği kalmıştı. Bana sırtını dönüp bir ileri bir geri yürümeye başladı. Kendinden emin duruşuyla “Ben resimlere bakarken sen de bana bak,” der gibi dolaşıyordu. Ben de öyle yapıyordum zaten.

Kadının aklından geçenler: Bacak kasları ne kadar güçlü. Poposu, gevrek bir elma gibi, sert ve yusuvarlak. Pantolonun içini görebiliyorum, istemesem de.

Adamın aklından geçenler: Eminim, şu anda beni izliyor. Hiç profesyonel değil ama pek sevimli. Meme-

leri tenis topu kadar. Güler yüzli olması çok hoşuma gitti. Karımın her an endişeli suratı ve çatık kaşlarından sonra, bana çok iyi geldi bu kız. Saçını tel tel sarıya boyatan, botoksla dudağını şişiren kadınlardan değil. Bana hiç dil dökmese de, ben bu resmi alacağım; kafaya koydum bir kere. Böylece, gelgit yaparken dostluğumuz pekişir. Bakışları hep üzerimde. Ah canım, sen de benden hoşlandın, anlaşılan. Çok sürmez, bir iki yemek sonrası tamamdır bu kız.

Bütün galeriyi yeniden baştanbaşa dolaştı. Her resmin önünde biraz durakladı. Peyzaja gelince takılıp kaldı ve bana dönüp;

“Evet, evet ben bu resmi almalıyım,” dedi.

“Karar verdiniz demek...”

“Evet ama bir sorun var.”

(Eyvah, dedim, saçımı başımı yolsam, dedim, tepinsem, dedim, çığlık atsam, dedim.) Üzülmüş gibi yaparak merakla yüzüne baktım. O devam etti.

“Karım ve kızım. Onların da onayını almam gerekir. Sonuçta yaşadığımız evin duvarına asılacak.”

“Ah evet, elbette haklısınız.” (Pis karı ve velet, nereden çıktılar şimdi?)

“Ha bu arada, ben Tarık.”

“Ben de Burcu.”

“Memnun olduk mu?”

“Olduk valla.”

“Öğleden sonra saat beş altı gibi hep birlikte gelir alırız. Görüşmek üzere.”

“Üzgünüm, ben yokum o saatte ama diğer arkadaş burada. O size yardımcı olur.”

“Tamam, o zaman onunla konuşur anlarız.”

“Güle güle.”

Akşam güneşini batırıp, istediğim kadar çok fotoğraf çekerek bu özel günü ve olayı belgeledikten sonra yeniden galeriye döndüm. Meraktaydım, ne de olsa satılacak olan ilk resimdi bu, dahası benim eskiciden bulup getirdiğim, kocamın alay ettiği, kısaca benim için pek çok özelliği olan bir resimdi.

Galerinin kapısı kilitliydi. Garipsedim bu durumu. Merakım giderek artıyordu. Kendi anahtarım ile açıp içeri girdim. Kimse yoktu ama resim de yerinde yoktu. Tombul beyaz tavşan yine hopladı yüreğimde. Neşeyle bir ileri bir geri koştum. On adım ileri, on adım geri. Bu ilk satışı kutlamalıydım. Arka tarafa geçip bir içki hazırlamalıydım. Hâlâ anlamış değildim bu galeri neden boş ve kilitli, Müjgan nereye gitmiş olabilir? Ya kocam? O da yoktu ortalarda. Bu durumda resmi kim satmıştı? Kimse olmasa da kendi kendime kutlamaya karar verdim. Ben içkimi yudumlarken gelirler nasıl olsa, diyerek arka tarafa geçtim. Yerde bir karaltı vardı. Ayağımın altında hareket eden yumuşak, sıcak bir et parçası. Kokuyla çılgılık attım ve ışığı yaktım. O zaman yerde çırılçıplak yatan bedenleri gördüm. Kocam ve Müjgan kendi paltolarını yere sermiş, sevişiyorlardı. Nefes nefese ve ter içinde, bir an ka-

falarını kaldırıp beni gördüler. Üçümüz o an apışıp kaldık, sonra yine birkaç çığlık duyuldu. Tombul beyaz tavşan içimden çıkıp hoplayarak kaçıp gitti. Işığı söndürüp peşinden koştum ancak bir daha bulamadım onu.

Lanetli galeriye ve evim sandığım yere hiçbir zaman dönmedim.

Günler sonra annem gidip eşyalarımı topladı. Başka bir gün avukatım aradı, ‘Boşandınız,’ dedi.

O günlerde yaptıklarım; yere yatıp saatlerce tavana bakmak, müzik dinleyip ağlamak, içip içip kusmak, odamda gecelikle akşama kadar pineklemek, bana zorla yemek yediren annemle çatışmak, bilmiyormuş gibi davranan babamı görmezden gelmek.

Harpagon⁵

Konuya girmeden önce, ruhsal durumum nedeniyle, o günlerde kaçırdığım, kayıt altına alamadığım ve yok olup giden günbatımları için üzgün olduğumu belirtmek isterim. Gün batımları aklıma geldiğinde yeniden kendim oldum ve kendimi dışarı attım. Her akşam giyinip çıkıyordum evden.

“İş mi buldun?” diyen annemi, “Henüz değil ama yakındır,” diye yuvarlak cevaplar vererek devre dışı bıraktıktan sonra soluğu en güzel izleme noktasında alıyordum. Yine belgeliyordum bu eş-

5 Molière’in beş perdelik “Cimri” isimli oyunundaki baba karakteri)

siz akşamları. Yine her birinin diğerinden ne kadar farklı olduğunu görüp heyecanlanıyor, hepsini dağarcığıma yüklüyordum.

Sudan yeni çıkmış bir köpek gibi silkelendim birkaç gün. Gözyaşı, elem, depresif davranışlar ve ruh halleri artık uzaktı benden. ‘Oh, ne iyi oldu da boşandık, soysuz herif beni hiç hak etmemiştii,’ diye düşünüyordum. Ya iş insanının karısı Müjgan’a ne demeli? Kepaze kadın, koca memeli, botoks dudaklı... N’olcak... Bana bulaşmasınlar da ne halt ederlerse etsinler. Kendi hayatımı yaşamak, fırından yeni çıkmış elmalı, tarçınlı kek kadar mis kokulu ve lezizdi. Artık kimin nasıl bir anısı olduğum beni hiç ilgilendirmiyor.

Ah, keşke iş bulabilseydim. O zaman uykuyla aramda giderek büyüyen bu özlem biter, birikmiş rüyalarımı yeniden görmeye başlayabilirdim.

Konumuza dönersek...

Babamın çok parası yoktu ama çok altını vardı. Eve yeterinden az vererek arttırdığı parayla her ay altın alır, bankalara güvenmediğinden onları evde saklardı. Annem, kadere karşı çıkmayan o sakin kişi bile, arada çıldırır, “Bize bir gün yüzü göstermedin, pinti herif!” diye bağırırdı. O ise aldırmaz, çarpık mantığına sığınır, “Ben bu altınları sizin için biriktiriyorum. Ben öldükten sonra kimseye el açmanızı istemem,” diyerek kendini savunurdu. Annem çoktan anlamıştı onunla baş edemeyeceği-

ni. Aramızda babama Harpagon ismini takmıştık. Onunla alay etmek, annemin öç alma biçimiydi.

Her yıl o altınlar, saklanmış oldukları yerden, annemle benim huzurumuzda çıkartılıp yeniden sayılır ve son yıl alınanlar seve okşaya eski dostlarının arasına katılırdı. Bu arada en önemli sorun, bu sarışın çocuklara yeni bir yer bulmaktı. Artık kuşun kafesi mi olur, kedinin minderi mi, annemin çamaşır dolabı mı bilemezdik. Bu konuyu aramızda tartışıyor gibi yapsak da uzatmamak için, babamın önerisini kabul eder, noktayı koyardık. “Vallahi çok iyi düşündün yine, hırsız kırk yıl arasa bulamaz,” diyerek ona canı yürekten katıldığımızı abartılı bir biçimde belli ederdik. Bizim asıl amacımız huzur bulmaktı. Ekleme, sayım ve gizleme işleri tamamlanmadan bize rahat vermezdi.

Yine böyle önemli bir günde Harpagon bizi mutfağa çağırdı. Annem üçümüze kahve pişirdi. Sayım işleri ve sarı yavrulara yeni bir yer bulmak için aklımızı başımıza toplamamız gerekiyordu. Babamın yine dahiyane bir fikri vardı. Mutfak dolaplarından birinin çıtasını gevşetmiş, altınları beşli paketler halinde oraya gizledikten sonra, çıtayı yine eski yerine çakmayı öneriyordu. “Vay harika!” dedik ikimiz birlikte. Annem ekledi, “Sülün Osman bile gelse bulamaz.” Harpagon hemen karşı atağa geçti, “O hırsız değildi ki, dolandırıcıydı.” Annem

pes eder mi, hemen cevabını verdi, “Ama çok zeki biriydi, onu bu yüzden andım.”

Yeni altınlarla eskiler bir araya gelince, yaz tatilinden dönen sınıf arkadaşları gibi sevinçle kucaklaştılar. Harpagon yakın gözlüklerini takıp dikkatle saydı onları. Annem paketledi, ben de bantlayıp yapıştırdım. Saatler sonra çitayı eski yerine çaktı babam ve üçümüz aynı anda “Oh çok şükür!” diyerek gülümser gibi yaptık. Annem yemek yapmaya başladı. Babam odasına uyumaya gitti. Ben bir umutla dışarı çıktım. Kapkara bulutlar sarmıştı gökyüzünü. Güneşi görmek düşünülemezdi böyle bir günde. Az sonra gün kimse fark etmeden batacak ve ben belgeleyemeyecektim. Çaresizdim, eve dönüp ağlamak istedim. Annem suratımı görünce, “Ne oldu yavrum?” dedi, “Hiiiç” dedim ve odama girip yattım. Karanlık günler sürüp gitti. Ben de aynı günler gibi karardıkça karardım. İş bulamıyor, günbatımı göremiyor, belgeleyemiyor ve uyuyamıyordum.

Canım annem yine yetişti imdadıma. Avucunda iki altınla yatağımın yanına gelip oturdu.

“Aman Ya rabbim, bu ne?” dedim. Korkudan saçlarım diken diken oldu.

“Harpagon’dan yürüttüm,” dedi.

“Eyvah ya anlarsa...”

“Yok be! Korkma, sayarken bu ikisini yere düşürdü şaşkın, farkına bile varmadı. Yani bunlar sa-

yılmamış altın. Hemen ayağımı üstüne basıp iterek buzdolabının altına doğru kaydardım. O uyumaya gidince çıkartıp sana vermek için sakladım.”

“Bana mı?”

“Evet yavrum. Bu aralar başına gelmeyen kalmadı. Kocanı kaptırdığın yetmezmiş gibi, bir de işinden oldun. Al bunları bir geziye çık, uzaklaş burarlardan. İster eğlen ister dinlen. En azından bu pinti herifin altınları bir işe yaramış olur.”

“Ah annem, ne güzel düşünmüşsün ama o zaman biri senin, biri benim olsun bari.”

“Yok yok, ben istemem. Bilirsin, babanla bir yere gidilmez, ben de kırk yıllık kocamı bırakıp gidemem. Biz böyle yaşayıp gidiyoruz işte, sen beni düşünme.”

Biraz daha üsteledim, baktım diremiyor, kaptığım gibi altınları doğru kuyumcuya gidip bozdurdum. Önüme gelen ilk acenteden kendime bir Kıbrıs gezisi satın aldım.

Babam arkamdan söylenmiş:

“Çalışıp biriktirdiği paraları bir gezi için harcamak çok aptalca, keşke o da benim gibi altın alıp biriktirseydi,” demiş ama annem gülerek, “İyi ki kızım sana benzememiş,” diye lafı ağzına tıkayıvermiş. O da her zaman yaptığı gibi gidip yatıp uyumuş.

Uçak

Şimdi soracaksınız:

“Kıbrıs nereden aklına geldi?” diye.

Vallahi özel bir nedeni yok. Oradaki görevli bana önerdi. “Bu mevsim adanın en güzel zamanıdır. Ayrıca otel fiyatları da bu ay indirimde girdi. Dahası, dokuz taksit yapıyoruz,” dedi. Fazla düşünmedim doğrusu. Hemen onayladım ve ödememi yaptım. Param yetti de arttı bile.

Ah altınlar, canım altınlar.

Ertesi akşam uçakta oturuyordum. Uçağın zamanını ve oturacağım yeri günbatımına göre düzenlemiştim. Kalın katmanlı kara bulutların üstüne çıkınca güneş görünecekti ve ben ilk defa gökyüzünde fotoğraf çekerek bu özel anı belgeleyecektim. Yerime geçip oturdum, artık hazır ve heyecanlıydım. Kalkışı beklerken koluma biri dokundu. Hiç aldırmadım, yerleşirken biri çarptı sandım. Dışarı bakmaya devam ettim. Ancak bu kişi sürekli kolumu dürtmekle yetinmiyor, yandan eğilip yüzüme bakmaya çabalıyordu.

— Bir tane çarp suratına — Aklımdan geçen buydu, elbette yapmadım. Kibarca dönüp, “Buyurun,” dedim.

“Burcu merhaba.”

“Aaa, Tarık Bey...” Biz onunla ne zaman senli benli olmuştuk? “Tarık Bey, çok şaşırdım.”

“Evet, evet benim, hani şu galerideki.”

“Hayret doğrusu, sizinle aynı uçakta ve yan yana, rastlantının böylesi.”

“Aynı uçak tesadüf ama yan yanayı ben ayarladım.”

“Nasıl?”

“En önde oturuyordum. Yanımdan dalgın bir kelebek gibi uçup gittin. Seni hemen tanıdım ve arkandan bakıp oturduğun yeri gördüm. Kabin görevlisine dedim ki, ‘Kaç zamandır arayıp bulamadığım bir arkadaşına rastladım. Bakın işte tam şurada. Lütfen yanındakiyle konuşur musunuz? Ben onunla oturmak istiyorum, ona söylemem gereken çok şey var.’ Sonrasını biliyorsun ama beni fark etmen için çok uğraştım.”

“Kelebekler dalgın mıdır?”

“Evet her zaman, tatile mi?”

“Evet, o resmi aldınız mı?”

“Aldık aldık, bizimkiler de beğendi. Müjgan Hanım çok ilgilendi, eksik olmasın. Nedense o akşamdan sonra galeri bir daha açılmadı. Günlerce gittim geldim. Sana nasıl ulaşacağımı hiç bilemedim. Seni çok merak ettim. Ne oldu?”

“Galerinin kapandığını bilmiyordum. Ben o akşam kocamdan ve işimden ayrıldım.”

“Demek evliydin... Ama niye, ne oldu?”

“Kocamla Müjgan’ın ilişkisi varmış.”

Tarık gülmeye başladı. Kızdım, kaşlarımı çatıp sordum.

“Çok mu komik?”

“Yok, ben sana gülüyorum. Manavdan bir kilo domates aldım der gibi anlatıyorsun.”

“Çok sarsılmadığım doğru.”

“Sevindim buna. Kalkıyoruz, ver elini bakalım.”

Babasını dinleyen çocuk gibi uzattım elimi, sı-cacık avucunun içine bıraktım. Dönüp alnımdan öptü.

“Seni yeniden buldum kelebek kız, artık benden kurtuluş yok, seni çok güzel bir yere götüreceğim.”

“Nereye?”

“En güzel günbatımlarına.”

“Günbatımı mı dedin?”

“Evet, ne var bunda şaşıracak? Benim doğup büyüdüğüm eve gideceğiz. Ben iş için Kıbrıs’a sık sık gelirim ve hep orada kalırım. Aileden kalan eski evi yeniledim. Orası benim asıl yuvamdır. Aynı gale-riden aldığım resim gibi, bir tepede ve yeşillikler arasında. Güneş tam bizim evin karşısında denizin içine batar ve batarken ‘Cosss’ diye bir ses çıkarır. Bu sesi senin duymanı istiyorum.”

Adamın aklından geçenler: Umarım evi beğenir ve uzun süre kalmak ister. Ben İstanbul-Kıbrıs arasında gider gelirim. Karım zaten hiç gelmez buraya. Ben Burcu’yla karım arasında gider gelirim. Ah, ne hoş olur. İkisini de mutlu edecek gücüm var benim. Pek de masum görünüyor. Yeni boşanmış.

Aklı beş karış havada gibi. Bakarız artık, durumlar nasıl gelişecek...

Kadının aklından geçenler: Aklı sıra beni kandırarak. Aslında ben dünden razıyım. Yeniden bir erkeğin, hem de bunun gibi elma popolu bir erkeğin, koynunda uyumak güzel olacak. Karısından bana ne, orasını kendi düşünsün. Dahası, adama biri öğretmiş gibi günbatımından söz ediyor. Tombul beyaz tavşan yine içimde zıplamaya başladı. Sakın belli etme, naz yap, utangaç ol, değerini düşürme.

“Otelde rezervasyonum var benim.”

“Saçmalama, ne oteliymiş, babamın evinde kalacağız diyorum sana. İtiraz istemem.”

“Günbatımlarını izlemek için mi?”

“Elbette, başka ne için olacak...”

Uçak çoktan havalanıp kara bulutların üstüne çıkmıştı. Elim hâlâ avucundaydı ne o bırakıyor ne de ben çekiyordum. Konuşurken camdan bakmayı bile unutmuştum. Gene belgeleyemediğim bir günbatımı. Üzgünüm, geç kaldım bu defa ama o evde bunu yapacak çok zamanım olacak.

Pilotun sesini duyunca aklım başıma geldi, dönüp Tarık’a saf saf gülümsedim.

“Ercan Havalimanı için alçalıyoruz. Kıbrıs’ta hava bulutsuz, on dokuz derece. İyi günler dileriz, kemerlerinizi bağlayınız.”

Kemerlerimizi çözmemiştik ki bağlayalım.

Uyku

Kum tepelerinin arasında yürüyorum. Kum kaygan. Her adımda daha derine gömülüyorum. Kum güneşin altında kızarmış, altın gibi parlıyor. Geceyle birlikte tanecikler dönüşüyor, artık onlar ılık ve serin. Bütün bedenimi kaplıyorlar, kulaklarımın, burnumun içine doluyorlar. Ağzım sımsıkı kapalı ama dişlerimin arasında gıcırdayan tuzlu tadı alabiliyorum. Nefesim rahat, deniz kokusuyla kaplı.

Kumun arasından yüzlerce uyku böceği çıkıyor. Yeşil ve mor kabukları yanar döner ısıldıyor. Her biri bir tel saçımın ucundan yakalıyor. Beni çeke çeke uyku ülkesine götürüyorlar. Orada derin, doygun ve deliksiz bir uyku beni bekliyor. Kumun ılık serinliğini çıplak bedenimde son defa duyumsuyorum, devamı yok.

FRIDA VE DOKTOR ÇEHOV

-Öyküye başlamadan belirtmek isterim ki, bu öyküde tek bir sözcük bile kullanılmadı. Tüm anlatı düşünsel algı transferi ya da bildiğimiz adıyla telepati yardımıyla gerçekleşti. Uzay-zamana göre erişilmesi olanak dışı bir evrenden rastgele ulaşan sinyalleri değerlendirerek, eğrisiyle doğrusuyla bir öykü yazmaya çabaladık. Çözemediğimiz sinyaller olduğunda hayal gücü gerekti. Bolca kullandık.-

İki koca balon havada çarpıştı.

“Yaklaş bana Frida, balonuma yaslan. Balonun benimkine değince beynimde yeni sinapslar oluşuyor. Sinir hücrelerim sürekli yeni devreler üretiyor.”

“Benim beynimde de gelişen nöronlar var. Aralarındaki elektriksel iletişim, Purkinje hücrelerimin sayısını hızla artırıyor.”

“Demek sen de bu etkileşimin farkındasın.”

“Neden her çarpışmada bana Frida diyorsun?”

“Ona benziyorsun.”

“O da kim?”

“Sen hiç zaman çizgisine gidip ileri geri dolaşmaz mısın?”

“Dolaşmam.”

“Ben çok sık giderim. Bu benim görevim. Birlikte gidelim mi?”

“Olumlu.”

Böylece iki koca balon yol almaya başladı. Yapışık ikizler gibi birbirlerinden hiç ayrılmadan hızla aynı yöne doğru kayarak gözden kayboldular.

Ufuk çizgisi cetvele benziyordu. Her biri, bir zaman dilimini gösteren sanal işaretlerdi. Ren-gârenk çizgilerin arasında kocaman mor bir çizgi çok belirgindi.

Frida sordu:

“Mor çizgi neden mor?”

“O milat çizgisi.”

“Duymuştum, biliyorum.”

“Biz öncesine gideceğiz. M.Ö. 1. yy’da yaşamış olan mimar Marcus Vitruvius Pollio’yu bilmeden şu anı analiz edemezsin.”

“Gidelim, anlat.”

“Onun kaleme aldığı kitapları okuyan Leonardo da Vinci, Vitruvius’tan esinlenerek çizdiği bir eskizde iç içe geçmiş kare ve dairenin tam merkezine, kolları ve bacakları açık olarak duran çıplak bir insan figürü yerleştirmiş ve bu çizimi ‘Oranların Yasası’ olarak adlandırmıştır (M.S. 15. yy).”

“Bizimle bağlantısı ne?”

“Şimdi sana o çizimi göstereceğim, anlayacaksın.”

Eskizi büyüüp balona yansıttı.

“Aynı içinde yaşadığımız balon, anladım.”

“Kim bilir kaç uzay yılı önce çizilmiş geometrik bir şekil bu. Bu çizimi içinde yaşanır bir balona dönüştüren bizim bilim konseyimiz. Bir balonun içinde yaşayarak her türlü dertten kurtulacağımız kimin aklına gelirdi...”

“Açlık, sıcak-soğuk kavramı, ulaşım sorunu ve hastalıklar balonda sonlanıyor. Yüksek yapılara gereksinim bitiyor. Balonumu seviyorum, onun içinde yaşamak çok kolay. Beslenme için bir giriş ve dışkı için bir çıkış yeterli.”

“Ne yazık ki bunu bilen yok oralarda. 21. yy’da bile yaşam şartları çok ağır. Çözemedikleri sorunların altında eziliyorlar. Örneğin ulaşım tekerlekli araçlarla sağlanıyor. Hâlâ fosil yakıt kullanıyorlar, inanabiliyor musun? Embriyo gelişimi sırasında beyin fonksiyonlarını düzenleyemedikleri için çok sayıda aptal ve işe yaramaz insan üretiyorlar. Onları besleyeceklerine koyun besleseler daha akıllıca olur, hiç değilse koyunun eti yenir. Bazen onları izlerken çok eğleniyorum.”

“Hâlâ çocuk doğuranları varmış. Bilim bülteninde okumuştum.”

“Çoğu doğuruyor. Asıl gereksinim nedir bilmediklerinden. Örneğin yeni nesil kaç adet üretilmeli,

bu konuda karar verecek bir planlama konseyleri yok. Ayrıca hepsi sevişiyor.”

“Seks mi yapıyorlar? Olamaz, bu çok ilkel...”

“Ben onları çok izledim, nasıl seviştiklerini gördüm. O sırada bağırarak, kendinden geçmek, terlemek, titremek vb. gibi davranışları var.”

“Bunu hemen bitirmeliler. Seks bitmeden ilkellik bitmez.”

“Sadece seks mi? Altın gibi, para gibi satın alma gücü olan bütün faktörlerden de kurtulmaları gerek. Bu da yetmez, saldırganlıkla ilgili genlerin DNA’ları temizlenmeli. Savaşarak yok olacaklarının bilincinde değiller. Bizim için de hiç kolay olmadı, sadece sanat ve bilimle yaşamak.”

“Zor günler geride kaldı. Şimdi beni zaman çizgisinde en çok izlediğin noktaya götür.”

Balonlarını biraz sağa doğru kaydıldılar.

“İzle bak Frida, kar yağıyor.”

“Kar minicik balonlara benziyor. Acaba onların içinde de yaşayan insanlar var mıdır?”

“Mutlaka bazı organizmalar vardır, onlara insan denir mi, bilemedim.”

“Burası neresi? Hangi dünya yılındayız?”

“Rusya, 1890 civarı. Doktor Çehov evine dönüyor. At arabasının sesini duyuyor musun? Tıkır tıkır.”

“Ses çok ilginç... Bıkmadan uzun süre dinlenebilir.”

“Doktor Çehov bütün gün hasta bakmış, çok yorulmuş, erkenden yaşanmış. Daha otuzlu yaşlarında ama yüzünde derin çizgiler var. Şömine odayı ısıtmış. Masaya oturup lambayı yakıyor. Kızılımsı bir ışık doluyor odaya. Gölgeler titreşmeye başlıyor yavaştan.”

“Görüyorum. Gözüne taktığı camlar ne hoş ve ne garip... Kalemle yazmaya başladı. Bizim çoktan unuttuğumuz bir meleke. Acayip bir durum, ben de titreşmeye başladım.”

“Adı heyecan onun. Bende de olur ara sıra. Yazdıklarını okuyabilmek için ekranlarımıza kocaman yansıtacağım. Bugüne kadar yazdığı öyküleri ilk okuyan ben oldum. Şimdi birlikte okuyalım Frida, seninle paylaşmak istiyorum.”

Genç görünümlü fakat çekingen bir adam, sağdan sahneye girer. Kıyafeti hem şık hem resmidir.

Bahçeden gelişigüzel toplanmış bir demet vardır elinde. Sol taraftan sahneye hızla giren yaşlıca ve tombul adam, onu neşeyle karşılar.

“Hoş geldin komşu,” der.

Genç, “Bana yardım edin lütfen.” diyerek ona doğru ilerler ve el sıkışırlar.

“Ederim elbette ama söyle bana, nasıl?”

Genç önce kem küm eder, bir türlü söze giremez ama tombul adam ısrarcıdır, onu konuşmaya zorlar. Sonunda konuk niyetini açıklar:

“Kızınıza âşığım efendim, onunla evlenmek istiyorum.”

Doktor Çehov düşüncelere dalmıştır. Sayfanın sol kenarına *“Öküz çayırı ve köpeğin adı”* gibi notlar alır. Yazdıklarına göz gezdirir, bazı sözcüklerin üstünü çizer, yenilerini yazar. Birden masadan kalkarak odada bir iki tur attıktan sonra, şöminenin karşısındaki divana uzanır ve anında uyuyakalır.

Frida meraklanmıştır:

“Ya öykünün devamı?”

“Bazen ben de meraklanırım, aynı senin gibi. Bu durumda yapılacak tek şey vardır: Dünya zamanında ertesi akşama gidip, öykünün devamını yazmasını beklemek.”

“Ya yazmazsa?”

“O hep yazar.”

“Sana Çehov diyebilir miyim?”

“Doktor Çehov dersin olur.”

“Hadi gel Doktor Çehov, seni yaşadığım yere götürüyüm, akan yıldızlara.”

“Götür, isterim, severim izlemeyi.”

“Ben önce onları izlerim, sonra çalışırım, yorumlunca uyku moduna geçerim.”

“Görevin nedir?”

“Ezgi kurgularım. Yaşayanları rahatlatacak, uyuracak, uyutacak, mest edecek, ilham verecek ve daha pek çok çeşit ezgi kurgulamaktır görevim.

Onları önce komisyona sunarım. Onaylanırsa, sizin balonlarınıza yüklenir. Ya senin görevin?”

“Yeni gelişenlere geçmişî anlatmak. Bu nedenle zaman çizgisinde dolanırım. Fen ve doğa anlatıcıları da vardır ama benim görevim sadece geçmişle sınırlı ve çok kapsamlı. İlk derse, kendi geçmişimizi daha iyi kavramak için bir dünya simüle ettiğimizi anlatarak başlarım.”

“Olumlu.”

“Hadi bir deneme yapalım seninle. Şimdi iki elini balonun çeperine yasla, ben de aynısını yapacağım. Ellerimiz üst üste gelince, bakalım ne olacak?”

Elleri birbirine değdiği anda, iki balon çakan bir ışıkla sarsıldı ve hızla ters yöne savruldu. Gülmeye başladılar.

Frida:

“Hiç bu kadar eğlenmemiştim.”

Doktor Çehov:

“Haklı olduğumu biliyordum. Bu neyin kanıtı, anladın mı?”

“Olumsuz.”

“Hâlâ sarmalımızın derinlerinde, atalarımızdan bize ulaşan duygu kırıntıları var. Kurcalarsak, yeni duygular gelişebilir bence.”

“Kurcalayalım o zaman. Biz dünyayı neden simüle ettik? İşte asıl soru bu.”

“Kendi geçmişimizi araştırmak için. Aynı hataları yaparsak, biz de yok oluruz onlar gibi.”

“Sorarım sana Doktor Çehov; başka bir uzay yuvarında yaşayan beyinler –ki onlara insan denemez artık– bizi simüle etmiş olabilirler mi?”

“Olabilirler.”

“Balon içinde yaşayan bizleri ilkel bulup, gülümserler mi?”

“Gülümsüyor veya öykünüyor olabilirler.”

“Sonu nerededir bu zamanın? Son ütücüsü ya da bükücüsü var mıdır?”

“Cevabını bilmediğim sorular sorma bana. Şimdi doğru Frida Kahlo’ya. Ekranına 1940 Meksika Coyoacán yaz. Ben yazdım bile.”

OLUR

Güllü uyandı. Önce ayak yoluna gitti. Eline, yüzüne buz gibi su çarptı. Sokak kapısını açıp dışarı çıktı. İleride, ağaçların arasında görünen evlere baktı uzun uzun. Derin derin içini çekip sabahın ayazını kokladı.

Mırıl mırıl konuşmaya başladı kendisiyle:

“Her bir ev bir dünya, taş yerinde ağırdır, her birinde neler olur, bilinir mi? Bilinmez... Adına Savaş demeseydim keşke. Ne fark ederdi ki? Barış da desem alırlardı askere. Ah, bir geri dönse, sağ salım. Böyle korkunç rüyalar görmezdim. Bütün fanılası kan içindeydi oğlanımın. Karşıdan bakıyordum da elimden bir şeycik gelmiyordu. Kanlı fanılayı çekip çıkartacak gücüm bile yoktu. Savaş ise sırtıyordu bana bakıp, dertsiz gibi. Böyle rüya mı olur? Ah bir gelse, gelse de yatıra gidip şükür duaları etsem.”

Güllü, başını tuta tuta eve girdi, mutfğa gidip çayı koydu ocağa. Baktı, Hasan uyanmış, sobanın önüne çömelmiş, gecedan kalan közleri karıştırıyor.

Hasan sert sert baktı Güllü'ye:

“Sana o kadar dedim, Savaş koyma şu oğlanın adını, bir türlü dinletemedim.”

“Ne olmuş, sanki Barış koysam askere alınmaz mıydı?”

“Yine alırlardı ama şimdiki gibi savaşın ortasına, teröristlerin kol gezdiği mıntıkaya yollanmazdı belki.”

“Sen sabah sabah çemkirecek yer arıyorsun. Bugün dönecek dediler ya... Yine ne oldu da bana suç atarsın be adam, önce onu de hele.”

“Diyeceğim elbet, git çay koy da gel.”

Güllü çayları doldurup kocasının yanına oturdu. Pencereden armut ağaçlarına doğru, yaşlılıktan bulutlanmış gözlerle uzun uzun baktılar. Savaş, yanlarında kalan son çocuklarıydı. Diğerleri çoktan evden ayrılıp gitmişler, başka şehirlerde kendilerince bir yaşam kurmuşlardı. Yudum yudum içtiler, iyice demini almış koyu kırmızı çayı.

Güllü, Hasan'ı dürttü:

“Hadi desene ne diyeceksen.”

“Dün gece rüyamda gördüm Savaş'ı. Oğlanın yüzü yoktu. Yüzünün yerinde sargı bezi gibi bir şey vardı. Dümdüz, hani alçıyla sıvanmış gibi. Of be! Yüzü yoktu Savaş'ın. Olacak şey mi bu?”

“Hayırlara yor efendi. Rüyaların tersi çıkar bilirsin. Bugün gelecek ya, ondandır tedirginliğin. Bak çocuklar uyandı, aman belli etme, bari onlar üzülmesin.”

Az sonra Hacer elinde kahvaltı tepsisiyle girdi içeri.

Güllü sordu:

“Kız gelin, Nuray nerede?”

“Daha uyuyor ana, ben de ilişmedim.”

Hasan karşı çıktı:

“Kaldır onu, birazdan babası gelecek, hazırlıklarımız var.”

“Tamam baba.”

Tepsinin dört bir yanında dört suskun insan oturuyordu. Üçü ekmeğine yağ sürüp reçele bandı. Sadece Nuray, uyku sersemi gibi, biraz üzgün gibi, kıpırdamadan boş tabağına bakıyordu.

Dedesı çıkıştı ona:

“Kız yesene!”

“Yemeyeceğim işte, benim canım zeytin ister.”

“Yok, zeytin kalmadı. Çık bahçeye, keçi boku ye, o da aynı zeytine benzer.”

“Onu sen ye!”

Güllü girdi araya:

“Dedelere öyle denilmez.”

Nuray;

“Bana ne, bana ne!” derken sesi titredi ve ağlamaya başladı.

Nenesi onu kucığına alıp öptü:

“Ne oldu sana gözümün bebeğı, neden ağlarsın?”

“Babamı gördüm dün gece rüyamda.”

Hacer elini uzatıp okşadı kızının başını:

“Anlatsana, anlat da nenen tabir yapsın,” dedi.

Nuray sümüğünü çeke çeke anlatmaya başladı:

“Babam tam şurada, yerde oturuyordu. Ben de karşısına oturmıştım. Cebinden kırmızı bir top çıkartıp bana doğru yuvarladı, ben de ona. Sonra birden ıradı gitti. Ardından ‘Baba, baba’ diye ünledim, beni duymadı. Top elimde kaldı, atacak kimse yoktu.”

“Oh, hayırdır inşallah,” dedi Güllü. “Çok güzel bir rüya. Baban bugün gelecek ya, gelirken belki sana top getirir.”

Hacer tepsiyi toparlayıp mutfağa götürdü. Kızına bir bardak süt doldurdu. O sırada Güllü çayları tazelemeye gelince, onun kolunu dürttü.

“Ana, ben de gördüm Savaş’ı rüyamda dün gece,” dedi.

Güllü sordu:

“Kız, anlatsana, nasıl gördün?”

“Ana, hiç iyi değildi. Göğsünü yumrukluyor, kendi boğazını sıkıyor, boğuluyorum, nefes alamıyorum diye feryat ediyordu. Acaba kötü bir haber mi alacağız? Ya evimize bayrak asıp, şehit oldu diye televizyona çekerlerse? Vallahi dayanamam ana, ben de kendimi öldürürüm.”

“Kız sus, ağzından yel alsın. Hayırlara yor. Anam dediydi dersin, kocan gelecek, Nuray’ın babası gelecek, oğlumuz gelecek.”

“Eh, sen öyle diyorsan...”

Akşama doğru köy halkı teker teker “Göz aydına” gelmeye başladı. Sobanın çevresine, komşudan alınan iskemleler dizilip hazırlanmış, çay bardakları ve Hacer’in yaptığı çörek ortaya konmuştu. Elleri doluydu gelenlerin. Kimi çökelek, kimi tandır ekmeği, kimi ceviz, kimi bazlama getirip ortaya bırakıyorlardı. Güllü ve Hacer onlara çay dolduruyordu. Beklenti ve merak dalga dalga yayılsa da kimse kendini ele vermiyor, havadan sudan laf açarak oyalanmaya gayret ediyorlardı. Hasan düşünceliydi. Başını önünden pek kaldırmıyor, pek konuşmuyordu.

Ovadan doğru gelen yol tozuyunca çocukların sesi duyuldu:

“Geliyor, geliyor!”

En çok Nuray bağıırıyordu:

“Baba, baba!”

Sonunda bir askerî araç durdu kapının önünde. İçinden şoför indi ve arka kapıyı açarak Savaş’ı indirdi.

“Haydi bakalım, işte evine vardın sonunda,” diyerek kapı önünde toplanmış kalabalığa bir selam çaktı ve arabasına binip gitti. Savaş orada durup kalabalığa baktı:

“Olur,” dedi gülümseyerek. Titremeye başlamıştı. Yılkı atı gibi ürkek gözlerle onları süzüyor, sarsak adımlarla eve girmeye gayret ediyordu. Kalabalık aralanıp ona sessizce yol açtı, evin içine gir-

di, ancak o anda dizleri çözüldü, kendini yere atıp çırpınmaya başladı. Nefes almak için ağzını açıyor ama alamıyor, kendi boğazını sıkıyor, yerde yuvarlanıyordu. “Koşun, su getirin, kolonya getirin!” sesleri duyuldu. Annesi, babası, karısı ve kızı etrafını sardılar. Su içirip kolonyayla başını, kollarını ovdular, rahatlattılar. Sakinleşti Savaş, şimdi yerde boylu boyunca yatıyor, gözleri kapalı içini çekiyor, hıçkırıyordu.

Konuklardan biri, muhtar, ayağa kalktı:

“Oh şükür, sağ salim döndü evladımız ancak belli ki biraz yorgun. Eh kolay değil, canını ortaya koyup savaşmak. Biz artık müsaade isteyelim de evinde dinlensin,” diyerek hepsine öncü oldu.

Hasan ve Güllü onları kapıya kadar uğurladı. Gelenler, kendi aralarında fısıldaşarak, evlerine doğru yürüdüler.

Ev boşalınca Savaş gözlerini açtı, sırtını dikleştirip yerde oturmaya devam etti. Sanki nerede olduğundan habersiz gibiydi. Sobanın yanındaki sepetten birkaç kozalak alıp yerde yuvarlamaya başladı. Dördü de konuşmadan onu izliyordu. Bakalım ne yapacak?

Nuray, aynı rüyasında gördüğü gibi, hemen babasının karşısına oturdu ve başladılar kozalak yuvarlamaya.

Güllü, Hacer’e el etti. Şaşkın yürüdüler birlikte mutfağa doğru.

Güllü fısıldayarak:

“Kızım, banyo kazanında su ısındı, çağır kocanı, yıka güzelce. Baksana leş gibi kokuyor. Üstünü başını kapıdan ver bana, bahçedeki kazana atayım, evi kokutmasın,” dedi.

Hacer çekine çekine yaklaştı kocasına:

“Savaş, hadi gel yıkanalım, su ısındı çoktan.”

“Olur,” dedi Savaş ve bir çocuk gibi karısının peşine takıldı.

Nuray, elinde kozalak bir süre daha oturdu. Sonra yere dağılan kozalakları toplayıp sepete dizdi. Sanki onun ne düşündüğünü anlamak ister gibi, bakışlarını hâlâ sobanın yanında, başı önünde hiç konuşmadan oturan dedesine çevirdi. Bir gariplik vardı ama neydi acaba? Dedesiyle göz göze geldi, o ise gözlerini kaçırıp armut ağaçlarına bakmayı yeğledi.

O sırada Hacer’in çılgılığı duyuldu. Hepsi kapıya koştu.

“Ne oldu kız, ne var?”

“Ana, gel çabuk, yetiş ana!”

Güllü banyoya girdi. Savaş’ın kanlı fanilasını yerddeydi şimdi, bütün bedenini kanlı, iltihaplı sivilceler sarmıştı. Savaş tahta taburede oturmuş, onlara gülümsüyordu.

“Korkma kız!” dedi Güllü. “Kan çıbanı bunlar. Pislikten olmuş. Hele sen iyice kesele oğlanı, çibanların tepesini kanat, sonra bol bol sabunla yıka ki

mikrobundan arınsın. Ben de merhem var, getirip sürerim şimdi, bir şeyciği kalmaz üç güne.”

“Canın acıyor mu oğlum?”

“Olur.”

“Savaş, bak annen soruyor, canın yanıyor mu, haydi de bize.”

Savaş gülümsedi ve kafasını iki yana sallayarak yine;

“Olur,” dedi.

Yıkandı paklandı, tertemiz pijamalar giydirilip sedire yatırıldı. Şimdi dördü de başında durmuş ona bakıyordu. O ise, onların kim olduğunu bilmez gibi gülümseyerek, tavana çevirmişti gözlerini.

Hasan:

“Hadi artık, rahat bırakın çocuğu, uyusun,” dedi ve kolundan tuttuğu gibi Güllü’yü odadan çıkarttı.

Kapı önünde karısının kulağına eğilip:

“Ben sana demedim mi, yüzü yok olmuş bu oğlanın?” dedi.

SON-RA, MURAT, YE-ZİT

Belleğimde bir deniz beliriyor bu kitabı okurken. Eski zamanlarda, daha ben çocukken, her sabah o denizde yüzerdim. Yaz ya da kış hiç fark etmezdi. Gözüümü açar açmaz, yeni doğmuş carettalar gibi yan yan yürüyerek ona ulaşır, ayağımın altında ezdiğim çakılların şıkırtısını duyar duymaz onunla bütünleşirdim. Sessiz olurdu etraf. Güneş, denizin içinden doğar, ısınıp paylaşarak yükselirdi. Suyun üst katmanı serin, alt katmanları ılık olurdu. Su sıçratmadan yüzer, çevredeki ağaçlardan, kayalardan gelen sesleri dinlerdim. Bazen bir köpek havlar, bazen bir kuş öterdi. Balıkçı motoru pıt pıt koydan çıkarken horozlar ona güle güle derdi. Annemin pişirdiği ekmeğin kokusu buram buram denize yayılınca acıktığımı fark eder, kurbağa gibi bata çıka yüzerek hızla eve dönerdim.

Şimdi, anılarımın üstüne biriken zaman onlara yeni bir boyut katıyor.

Bu kısa not, *Deniz Feneri*'ni⁶ okurken sayfaların arasından Murat'ın önüne düşüverdi. Yıllar önce dedesi de bu kitabı okumuş ve özlemle kendi çocukluğunun denizini anlatmıştı. "İşte bu!" dedi Murat, aradığını bulmuş olmanın sevinciyle. Şimdi o da dedesinin yaşındaydı ve tek dileği o denizde yüzmekti.

Ancak dünya o dünya değildi artık. Dedesinden sonra hızla değişmiş, başkalaşmıştı. Bunu anlatmak kolaydı ama bu yeni dünyada yaşamak çok zordu.

Sonra denizler kirlendi, içinde yüzülemez oldu. Karalar çoktan çöplüğe dönmüştü. Ağaçların çoğu büyük yangınlarda yok oldu. Kalanlar ise kuraklığa dayanamadı. Toprak, onu kirleten insanlara küstü, ürün vermez oldu. Güzelim hayvanlar da payına düşeni aldı bu değişimden ve çoğu direnemedi.

Sonra 'İnsan sağlığı için üretilmiştir' adı altında besin maddeleri, ilaçlar, aşılar, kimyasallar girdi evimizin kapısından, ağızımızdan, burnumuzdan. Anneler un bulamadı ekmek yapmak için. Artık drone'larla naylon ekmek dağıtılıyor.

Sonra güneş, yakarak cezalandırdı insanları. Gün ağarınca dışarı çıkılamaz oldu. Kapalı alanlara ve oradaki yapay serin havaya mecbur bırakıldık. Günlerin bereketi karanlığa karıştı. İnsanlığa hizmet için üretilen yapay zekâlı aletler, insanlığı hizmet dışı bıraktı. Biz doğal yoldan oluşanlar, işe

6 İngiliz yazar Virginia Woolf tarafından 1927 yılında yazılan roman.

yaramaz, beceriksiz, aptal, güçsüz, virane bireylere dönüştük. Aynı aristokrasi gibi modamız geçti. Çürüyerek yok olup gideceğiz.

Sonra Ra'ları⁷ saldılar üstümüze. Bakıcı adı altında. Ben ona Son Ra diyorum, kızdırmak için ama boşuna, bu duygu onun donanımına eklenmemiş.

Son Ra balkona çıktı. Murat hızla mutfığa girdi. Derin dondurucudan çıkarttığı buzu, avuç içinin en etli yerine, başparmağıyla bileğinin tam ortasına bastırdı. Canı yanana, eti buz tutana kadar bekledi. Sivri uçlu bıçağı var gücüyle o noktaya sapladı. Derinlemesine bir delik açtı. Bıçağın ucu bir maddeye değince yarayı genişleterek bıçağı geri çekti. Pantolon cebine sakladığı cımbızla, etinin içine gömülü parçayı çekip çıkarttı. Toplu iğne başından az iri bir silisyum yongası⁸ artık iki parmağını arasındaydı. Eli çok acıyordu. Yarayı sarıp kapattı. Acı umurunda değildi. Mazoşist gibi zevk almıştı bu işleminden.

Karl Menninger,⁹ 1938 yılında yayımlanan kitabında şöyle yazmıştı; “*Korkular bize öğretilmiştir. İstesek onlardan kurtulmayı da öğrenebiliriz.*” Onu okuduğu günden beri bu bakış açısı aklını başından almış, korkularıyla yüzleşerek onlarla baş etmeyi öğrenmiş ve tutsaklıktan kurtulmak için acıyı seve seve kabullenmişti.

7 Eski Mısır'ın Güneş Tanrısı.

8 Yonga şeklindeki elektronik bir bileşenin üzerine yerleştirilen ve genellikle silikon tabakasından oluşan bir devre kartı

9 ABD'li psikiyatrist (1893-1990).

Yongasız yaşamıştı ömür boyu, yongasız ölmek istiyordu. Oysa çeşitli bahanelerle (hastalık veya kaza anında hemen ulaşmak için vb.) yerleştirdikleri bu yongalar Truva Atı gibiydi. Donanımına bir dizi casus, kim bilir daha kaç adet tümleşik devre¹⁰ paketlemişlerdi... Sebebi korkuydu. Bilgiyi başka güçlere kaptırma korkusu. Bu, aynı zamanda parayı kaptırma anlamına da geliyordu, çünkü bilgi para demekti, çok para.

Salaklar, artık Murat'ın buluşlarının eski bir zamana ait olduğuna inanmıyorlar, hâlâ kurcalamaktan vazgeçmiyorlardı.

Son Ra, balkonda oturmaya devam ediyor, güneşe doğru açtığı kapaklarıyla fotovoltaiik hücrelerinin¹¹ dolmasını bekliyordu. Göğsünde ve avuç içlerinde yer alan bu kapaklar onun can damarıydı. Tüm bedeni, insandan alınan moleküllerin kolajen jeli içinde çoğaltılmasıyla üretilen ve aynı bizim tenimize benzeyen bir deriyle kaplanmıştı. Bu da Murat'ın her zaman gurur duyduğu buluşlarından biriydi. Ancak o bunu yaralanan insanlar için üretmişti. Bu sümsük Ra'ların insan derisiyle kaplanmasına hiç gerek yoktu. Poliamid kaplama¹² nelerine yetmiyordu sanki...

Son bir haftadır çok uğraşmıştı Murat. Son Ra'yı bir an boş bırakmamış, enerjisini tümüyle tüketene

10 Elektronik devreler grubu.

11 Işık enerjisini elektrığe dönüştürür.

12 Dayanıklılık arttırıcı olarak yada dekoratif amaçlı kullanılmaktadır.

kadar olmadık arzularını sıralamıştı. Kafası pek çalışmayan Son Ra, onun bütün isteklerini yerine getirmek üzere programlanmış olduğundan Murat'a hiç karşı çıkmamış, hatta bir ara o istiyor diye dans bile etmişti. Böylece bütün gücü tükenmiş, enerji göstergesi sinyal vermeye başlamıştı. Sonuç buydu işte! “El mi yaman, bey mi yaman?”

Yaşlanmış olsa da Murat bir bilim insanıydı. Kafası çalışıyor, bu kaçış için aylardır hazırlık yapıyordu. Emindi, onlar tek bir yongayla yetinmez, bütün aletlere, hatta giysilerine bile yonga koyarlardı. Bu nedenle aylar önce, bir gece Son Ra'yı atlatıp gizlice ikinci el kutusundan aldığı kıyafetleri evin yanındaki pastanenin tuvaletine saklamıştı. Üstündekilerle değiştirmek için sıvıştı evden. Ne telefon ne gözlük aldı yanına. Son Ra çok geçmeden enerji toplar, ona tebelleş olurdu. Ondan önce pastaneye ulaşır üstündekileri ve parmakları arasında sınıksız tuttuğu yongayı orada bırakmalıydı.

Tuvalette donuna kadar değişti. İkinci el don giymeyi göze alamadığından donsuz ve yongasız yeni bir yaşama başlamak için derin bir soluk alarak ilk adımını attı.

“Elveda Son Ra, artık beni bulamazsın. Elbette bu pastaneye gelecek, giysilerimi ve yongamı bulacaksın ama beni sakın arama!”

Sokaklar bomboştı. Sabah olmasına karşın ısı çok yükselmişti. Yaşlı bir adamın bu sıcakta adım

atması bile olanaksızdı. Nereye saklanacağını çoktan kararlaştırmıştı. Hemen pastanenin yanındaki vergi dairesini gözüne kestirmişti. Yönetime ait her yer serin olurdu. Ayrıca onu orada aramak Son Ra'nın hiç aklına gelmezdi. Duvarlara sürtüne sürtüne büyük bir çabayla ulaştı serinliğe. Dikkat çekmeden tuvalete girmeyi başardı. Kapiya önceden hazırladığı 'Bozuk' yazılı kartonu yapıştırdı. Çok yorgundu. Gece hiç uyumamıştı. Eli sızlamaya başlamıştı. Kıvrılıp yere yattı ve hemen uyuyakaldı. Rüyasında dedesinin anlattığı denizi gördü. Lacivert, ıslıl ıslıl, dümdüz, ufuk çizgisinin bile ötesine uzanan bir deniz. Artık Murat'tı o denizde yüzen. Dede ve Murat aynı kişiydiler.

Vergi dairesi kapanmadan uyandı. Kapiya taktığı kartonu öylece bırakıp sinsice güldü. Şimdi çalışanların arabalarına soğuk su püskürtme zamanıydı. Çıkıp saklanmak için çok uygun, diye düşünerek fırladı ve serinletilmiş arabalardan birinin içine gizlendi. Planlayamadıklarına yazgı karar verecekti. Hangi görevlinin arabasıydı bu ve nerede oturuyordu? Bu soruların cevabını bilmiyordu ancak önemli olan Son Ra'yı atlatmaktı.

Araba bilmediği bir sokakta, bir evin önünde durdu. Saygın hesap uzmanı (bunu yol boyunca yaptığı konuşmalardan anlamıştı) arabadan inince bir süre bekledi Murat. Çevrede kimse olmadığından emin olunca sıyrılıp indi arabadan, hemen gecenin ka-

ranlığına ve serinliğine sığındı. Havayı koklayarak denizi bulacağına inanıyordu ama denizin kokusu da çok değişmişti son yıllarda. Burnunun dikine ağır ağır yürüyordu şimdi. Sokaklar kalabalıktı. Geceler uygundu her tür gereksinim için. İnsanların arasına katıldı dikkat çekmeden. Yarasalar insan kıllığına girmiş ya da bunun tam tersi olmuştu. Bu konuya kafa yormaya değmezdi. Ölü balık kokusuna doğru yoluna devam etti. Birden karanlığın içinden önüne atılan bir gençle çarpıştı.

“Pardon delikanlı, göremedim. Deniz ne tarafta biliyor musun?”

“Bilmiyorum ama gözlüğüme kodlayabilirim. Senin gece görüşün yok mu?”

“Var elbette ama bozuk, evde bıraktım. Bilirsin petek hücre arızası. Yönetim yenisini göndermekte gecikti.”

“Boş ver be amca, benden sana kıyak olsun, şimdi bulurum. Gel bak, sen de gör. Deniz çok ırak buradan, sabaha kadar bile yürüsen varamazsın.”

“Olsun, zararı yok.”

“Gün doğunca saklanacak yerin var mı?”

“Yok.”

“Amca sen bu yaşta burada... Garip bir durum. Şunu bana en baştan anlatsana.”

“Evlat haklısın, ben evden kaçtım.”

“Hiç korkmuyor musun kavrulup yok olmaktan... Neden kaçtın evden, kime güvendin?”

“Kimseye... sadece kendime güvendim. Sebep ise Ra. Onları bilir misin?”

“Kim bilmez Ra’ları? Demek senin özel bir bakıcın vardı. Anlaşıldı, sen özel birisin.”

“Vaktiyle evet. Birkaç önemli buluşum olmuştu. Ancak bütün bildiklerimi unuttum artık. Yönetim buna inanmıyor, bildiklerimi başka güçlere satarım diye beni gözetim altında tutuyor. Bu nedenle sarıdılar Ra’yı başıma. Baksana ne kadar yaşlıyım, satıp para kazansam ne işime yarar sanki...”

“Senin Ra kaç numara?”

“II0 RA III00III. Ben ona Son Ra diyorum, ikimizin adına.”

“Anlaşıldı. Sana kötü mü davrandı? Neden kaçırıyorsun ondan?”

“Çünkü bıktım. Bana çok iyi davranıyor ancak ‘Sen bana aitsin’ diyor ve sürekli beni gözlüyor. Ben her zaman kendime ait oldum ve öyle öleceğim. Bir makine değilim, ben insanım.”

“Aldırma be amca! Ra’ların kafası pek çalışmaz. Onlar senin bakımından sorumludur. Yedirir, içirir, temizler, onarır. Boş konuşmuş işte. Ona darılıp yollara düşmek akıl işi değil. İstersen evine dönmene yardımcı olabilirim. Yönetimden sana yeni bir Ra isteriz.”

“Yok istemem, ben kararımı çoktan verdim. Tek istediğim denize ulaşmak. Yönüm doğru mu, sen bana onu söyle.”

“Doğru ama denize varınca ne olacak?”

“Ne olacak... içine girip yüzeceğim.”

“Şaka.”

“Yok evlat, şaka falan değil. Bu benim son dileğim.”

“Amca beş dakika izin ver bana, acil bir konuşma yapmam gerek.”

Genç, yoldan saparak hızla gözden kayboldu. Murat dümdüz ilerlemeye devam etti. Bu yeni yetmelere de hiç güven olmuyor, bu karanlıkta beni bulamaz bir daha, sıkıntılı oluyor bunlar... diye düşünürken genç birden önüne atladı yine.

“Beni nasıl buldun bu karanlıkta?”

“Saç telinden.”

“Anladım, sen de onlardansın. Saç teli vericisi, bak bu hiç aklıma gelmemişti. Bunak herif, bir de bilim insanı olacaksın.”

“Murat Amca, demin yönetimle konuştum. Senin kendine ait olduğuna inandılar ve seni denize ulaştırma görevini bana verdiler.”

“Oh sonunda! Ya sen kimsin?”

“Adım YeZit.¹³ Ben son modelim ve en akıllıyım. Kısaca, yeni bir buluşun varsa, insanlığın yararı için lütfen paylaş benimle.”

“Bırak bu martavalları YeZit. Ben her buluşumu insanlık için yaptım. Hepsini para kazanmak için kullandılar. Sonuç bu işte...”

13 Hain ve gaddar kişiler için kullanılan bir yergi sözü.

“Son Ra, sineklerle yaptığın çalışmalardan söz etmiş yönetime.”

“Evet, boş durmamak için sinekleri eğittim. Artık beni sokmuyorlar.”

“Murat Amca, kafayı bulma benimle. şimdi bin sırtıma, manyetik ulaşımla gidelim gün doğmadan.”

“Harikasın YeZit.”

“Murat Amca, denize girince ne olacak biliyorsun değil mi?”

“Evet YeZit, istersen sana asit, cıva, sülfür ve ağır metallerin deniz suyundaki oranını tek tek sayabilirim. Ayrıca radyasyonu da atlamamak gerekir. Ama hiç birinizin bilmediği bir şey var. Ben aslında dedemin denizinde yüzeceğim.”

“Tamam o zaman, kapa gözlerini ve a, işte geldik.”

Murat hemen yere indi ve dönüp YeZit’e baktı.

“Seni sevdim YeZit,” dedi ve hiç oyalanmadan karanlık suya atlayıp yok oldu.